

КОСОВО НА
НИЗБРДИЦИ

Раи са
ветрењачама

страна 4.

АСВАЛТИРАЊЕ УЛИЦА
ДОВЕДЕНО У ПИТАЊЕ

Чека се одлука о
статусу путара

страна 6.

ВЕЧЕРЊА ШКОЛА

Убрзано до школе
и дипломе

страна 15.

Ко је отписао „Заставину медицину рада“

ПУСТИ ХОДНИЦИ испред ординација

• **SMALLVILLE** •
KRAГУЈЕВАЧ
034 352 641
www.smallville.rs

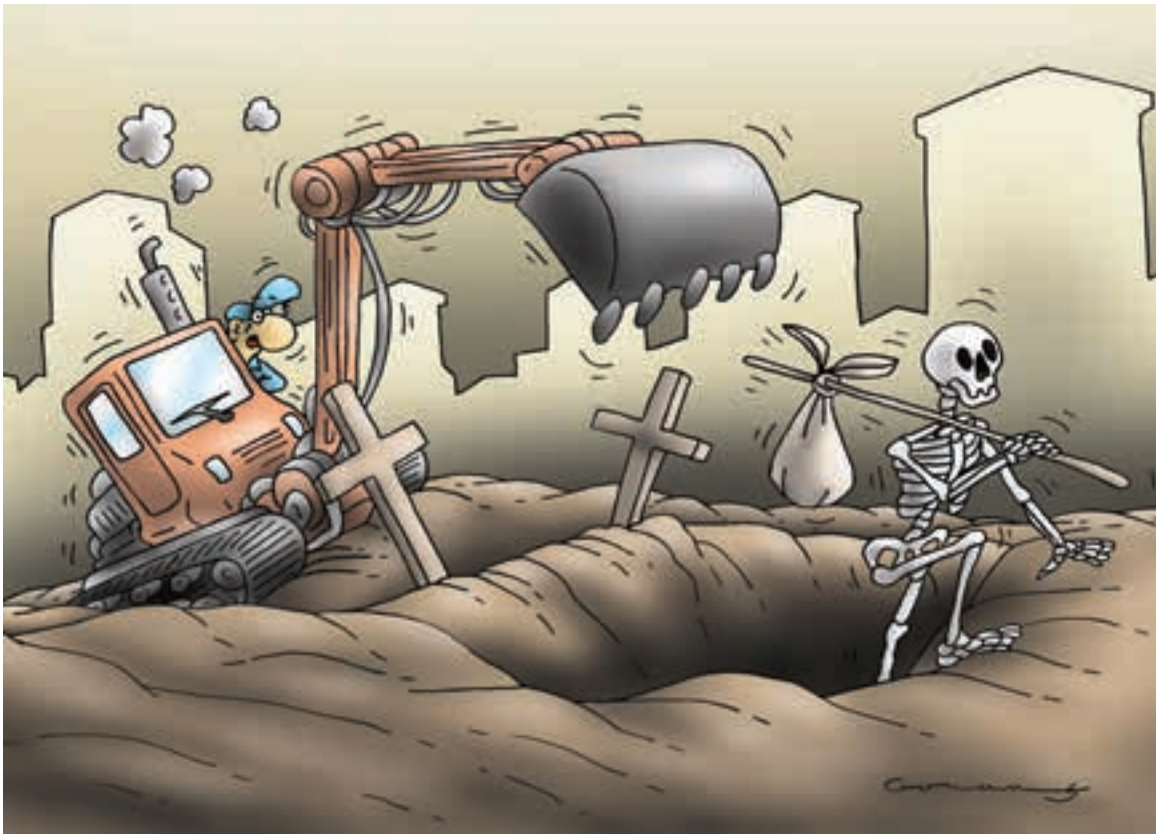

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
УНАТОКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЧ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refill M
Kardorova 51 www.refillm.com
Tel. 0341 33 77 98 0341 34 01 03 0341 287 64 60

GLOBAL
KOLONIJA

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Пу! Пу!

Пише Драган Рајичић

Оде још једна година након великих петоктобарских промена. Куд оде срамота ме да кажем. Ипак су пристожне новине, а и мене је од псовања већ заболоо језик. Ко има очи све му је и самом јасно, а ко нема - благо њему! Слепе ће наши коалиционари најлакше увести у Европу, само ако им у међувремену не поцркају од недостатка хране, одеће, обуће, лекова или неке друге елементарне непогоде. Рачуна за струју, на пример.

Једанаест година касније дођосмо и до тога да је првоборац Милошевићевог режима, г. Дачић, данас стасео у узданицу новог господара власти за кога смо веровали да нам с демократским променама доноси нешто друго. Мало-мало па нам дотични министар полиције, с тотално прекомпонованом памећу, о многим питањима држи главну реч. А да је након 5. октобра било и лецка правде, исти не би имао право наступа на јавној сцени бар хиљаду година. А зине пре тога, по носу га клепа нека клетва од оних милиона Срба које је са својим вољеним Слобом годинама ревносно завијао у црно. Тек кад одслужи поменути казну могао би да каже шта му је на души и то тако што би његови чукунучићи прочитали тестаменталне записе које иза себе буде оставио.

Да је правде као неправде и Дачић и многи други актуелни или потенцијални коалициони партнери Премилостивог Бориса данас би били сасвим изоловани или макар мањи од маковог зрна, што ће рећи да не би смели да нам излазе на очи док их се, далеко било, сами не зажелимо. Празне душе и празних џепова, а са њима у политичком, медијском и свеколиком узлету, моја сећања на петоктобарске догађаје, који су зрачили надом, данас незадрживо прерастају у пар реченица које нису за новине. Ипак, да не останем недоречен, њихов сажетак би могао да стане и у два слова. Цитирам се: „Пу!“

Колико смо са демократизацијом одмакли види се, међутим, и по томе што нелустрираним данас у реалном животу можемо да плунемо само под прозор. Г. Дачић је већ постао незамењива карика у Борисовом ланцу и ево га ових дана где баш он прима малинаре који већ месецима траже разговор. Које је то демократско лудило!

Најпре их је полиција данима спречавала да дођу у Београд, а онда малинаре испред Владе прима министар полиције! Који им обећава, ово је већ лудило на квадрат, да ће им у перспективи можда омогућити и сусрет са министром пољопривреде, па ако треба и са председником државе лично, јер је познато да Премилостиви Борис и по питању села има такорећи европске визије. Кад он бане у шталу код неког домаћина, његове краве добијају моментални спонтани од претеране радости. Срећа да још није почео да залази и по свињцима - иначе би нам се начисто затро сточни фонд.

Ако је посредство Дачића било неопходно и у наведеном случају, онда би у складу са очекиваном постоктобарском демократизацијом било логичније да је министар полиције свог знаменитог колегу из пољопривредног ресора ухватио за уво и одвео га код малинара. То би заиста био сјајан посреднички потез, кад су већ њему претекле његове уши.

Деценију и јаче иза 5. октобра наш градоначелник питао је такође сјајно препаковану докторку Славицу са два презимена да ли она и СПС стоје иза директора једне овдашње установе за јавно здравље у којој ситуација смрди до бола. - Јок, море! - био је одговор.

Е, онда може да се види да ли је спорни директор нешто упркао! Да је одговор био потврдан, зарад мира у коалицији, вероватно би изостало свако таласање. А ако ствари тако функционишу и данас, онда морам онај свој цитат с почетка да допуним са још два слова и он сада интегрално гласи: „Пу! Пу!“

АНКЕТА ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ПОЧЕЛИ ДА СЕ ГРЕЈЕТЕ?

М. Ињашиновић

Марица Патрнођић, социолог:
- Јесам, прошле недеље, грејем се на гас.

Љубисав Милвојевић, пензионер:
- Код мене у Ерголији грејање ради лоше, али добро нам наплаћују свих 12 месеци.

Далибор Георгијевић, дипл. правник:
- Не волим хладноћу, али нисам укључио грејалицу јер су топле пробе биле у прави час.

Марко Поповић, физиотерапеут:
- Централно је спас.

Миланка Мијаиловић, дипл. економиста:
- Палим шпорет чим захладни.

Радован Ђурић, пензионер:
- Нема грејања за Сибир у мојој души.

Мирослав Недељковић, дипл. правник:
- Прикључен сам на централно грејање, једино ме хлади повећања цена.

Живојин Јововић, грађевински техничар:
- Прошлог петка искључио сам еркондишн и запалио „смедеревац“.

Марија Милојковић, машински техничар:
- Градска топлана је на време загрејала станове.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путнина 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Врхунско по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, пшеничног, пченичног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

SUNCЕ Prozori i vrata u dekorima drveta uz 10 godina garancije

gratis staklo za 4 godišnja doba

www.suncemarinkovic.com +381 34 330 870

До краја године градски буџет биће увећан за 161 милион, а наредне за око милијарду динара од пореза на зараде који се, применом новог закона, локалним самоуправама враћа у двоструко већем износу него раније

До краја октобра, када би на рачун градског буџета требало да буду пребачена трансферна средства из Републике, градска каса биће богатија за око 53,5 милиона динара. То значи да ће до краја ове године буџет бити увећан за 161 милион динара, што је директна последица примене нових одредби Закона о финансирању локалних самоуправа, које се односе на увећање дела од пореза на зараде који од овог месеца припада градовима и општинама. Већ наредне године, у локалној самоуправи моћи ће да рачунају на око милијарду динара, што би значајно требало да убрза реализацију започетих пројеката. Наиме, почетком овог месеца,

ПРИМЕНА ЗАКОНА О ФИНАНСИРАЊУ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА

Увећање градског буџета

ступило је на снагу нови Закон о финансирању локалних самоуправа, један од кључних закона из народне петиције коју су иницијали Уједињени региони Србије, а потписало пола милиона грађана Србије, међу којима и 40 хиљада Крагујевчана. Овим законом знатно већа средства остајаће локалним самоуправама, односно, уместо 40 одсто од пореза на плате, колико је остајало до сада градовима и општинама, убудуће ће тај износ бити удвостручен. Само до краја 2011. године буџети општина и градова биће богатији за осам милијарди динара, док ће наредне године добити 38 милијарди динара од врсте пореза.

- Град Крагујевац имаће у наредна три месеца 161 милион динара више, што је веома значајно пошто је Влада Републике Србије смањивањем трансферних средстава локалним самоуправама, ускратила Крагујевцу готово милијарду динара у претходне три године.

Овај закон је веома битан јер локалне самоуправе добијају могућност да спроведу неке пројекте,

ВЕЛИКИ ДОБИТАК ЗА ГРАД

али и да сами одлучују о томе шта су им приоритети. С обзиром да је Крагујевац реализовао велики број пројеката из сопствених средстава и да се по брзини економског развоја налази у првој групи градова и општина, веома је значајно што

ће се ова средства вратити, јер сада постоји могућност да се неки развојни пројекти који су стопирани због смањења трансферних средстава поново бити покренути, рекао је Небојша Здравковић, члан председништва УРС.

Он је напоменуо да је ово нарочито значајно за најнеразвијеније општине, Рачу, Кнић и Рековац јер ће тиме имати више од 50 одсто средстава у буџетима, него раније.

Осим тога, ступило је на снагу и Закон о јавној својини, други из народне петиције УРС, чиме је омогућено да се реализују многи пројекти без компликованих бирократских процедура и сагласности Републичке дирекције за имовину, на коју се чекало месецима, а не ретко никада није стигла.

О томе нашта ће овај новац бити потрошен знаће се након седнице градске Скупштине која се припрема за 28. октобар, а на којој ће бити предложен први ребаланс буџета и опредељена добијена средства. Претпоставља се да неће бити нових пројеката, већ да ће овим новцем бити завршено оно што је започето, а стопирано због смањеног прилива новца из републичке касе.

Г. БОЖИЋ

НАСТАВАК ПРОТЕСТА У ИНСТИТУТУ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ

Министар подржао штрајкаче

Иако је министар здравља подржао захтев штрајкача и Управног одбора за смену директора, коначну одлуку о смени може да донесе Влада Србије, која је оснивач установе

Очекивало се да ће након састанка са министром здравља Зораном Станковићем и протеста испред Владе Србије, прошлог уторка, коначно бити разрешена ситуација у Институту за јавно здравље и обустављен штрајк који траје више од две недеље, али то се, ипак, није догодило.

Министар је, према речима председнице Штрајкачког одбора Драгана Ивановић, подржао захтев штрајкача и иницијативу Управног одбора за смену директора Драгољуба Ђокића, али коначну одлуку треба да донесе Влада Ср-

ЗА СМЕНУ ДИРЕКТОРА:
МИНИСТАР ЗДРАВЉА ЗОРАН СТАНКОВИЋ

бије која је оснивач ове установе.

Наредни састанак са представницима запослених који штрајкују министар је заказао наредног уторка, уз обећање да ће до тада настала ситуација бити разјашњена. Одлагање решења проблема,

међутим, додатно је унело зебњу међу запослене, који страхују од појачаног притиска руководства и претњи отказима.

Према најновијим информацијама са места начелнице микробиологије смењена је др Виолета Нинковић, која је као члан Управног одбора потписала иницијативу за смену директора, али је прошлог уторка и одбила да потпише директоров списак запослених који су ангажовани у процесу минимума рада, који је, по закону, требало да се донесе на дан када је штрајк отпочео. На место новог начелника постављен је Зоран Милосављевић, а унапређење на место начелника Центра за хигијену добио је и Горан Самаршић, за које запослени тврде да нису приступили штрајку.

Треба подсетити да је Управни одбор Института прошле седмице једногласно донео одлуку да се Влади Србије упути предлог о разрешењу директора Института у Крагујевцу Драгољуба Ђокића због, како је наведено, „тешке ситуације у којој се налази та институција и чињенице да је 80 одсто запослених у штрајку“.

Уочи протеста испред Владе Ср-

НАЈАВЕ РАДИКАЛНИЈЕГ ПРОТЕСТА:
ДРАГАНА ИВАНОВИЋ,
ПРЕДСЕДНИЦА ШТРАЈКАЧКОГ
ОДБОРА

бије у Београду делегацију запослених у два наврата примили су градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић и заменик градоначелника Небојша Здравковић, који су посредовали у организовању састанка са министром Станковићем.

- Ту треба да се промене неке ствари да би се ситуација поправила јер је у питању регионална институција од великог значаја, институција која осим о здрављу пацијената брине и о исправности хране, воде, ваздуха и намирница. Веома нам је важно да се установе што пре стабилизује у интересу здравља грађана. Очекујем да ће решење проблема врло брзо бити пронађено, рекао је Стевановић и додао да се слаже са запосленима да установу треба да води неко ко у Институту ради, а не особа са стране. Критеријум не би требало да буде страначка припадност већ

ПОДРШКА КОЛЕГА ИЗ „БАТУТА“

Исто прошли са истим директором

Запослени у Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ упутили су писмо подршке својим колегама из Крагујевца.

„Подржавамо вас у напорима са жељом да истрајете до испуњења ваших захтева, чиме ће запосленима у вашем Институту бити омогућена извеснија будућност“, наведено је у писму. Истовремено су подсетили да су запослени у београдском Институту, у периоду од 1998. до 2000. године прошли кроз истоветну ситуацију са истим директором и да су имали исти захтев – разрешење са дужности директора Драгољуба Ђокића. Једина разлика је, како стоји у писму, временска дистанца, јер се у „Батуту“ ово дешавало после 5. октобра 2000. године, када су били принуђени да свој захтев реализују сами, без сагласности оснивача – Владе Републике Србије.

познавање проблематике у Институту.

У Синдикату и Штрајкачком одбору кажу да имају сазнања да је Институт за две године директоровања др Ђокића презадужен и да тренутни минус на рачуну установе износи 440.000 евра. Синдикалци и штрајкачи тврде и да је полиција против Ђокића поднела прву кривичну пријаву због злоупотребе службеног положаја.

Уколико Влада у најскорије време не разреши дужности директора, штрајкачи су најавили да ће радикализовати штрајк и да ће 50 доктора наука дати отказе и ступити у штрајк глађу.

Гордана БОЖИЋ

ДИРЕКТОР ТУЖИ НОВИНАРЕ

„Крагујевачке“ на мети

Осим што негира све оптужбе које му приписују запослени, који тврде да би полиција ускоро требало да поднесе још две кривичне пријаве због сумње да је извршио злоупотребу службеног положаја, директор Драгољуб Ђокић по свему судећи, „нашао је решење“ проблема у томе што је и сам поднео и најавио кривичне пријаве. Прве је поднео против уредника „Крагујевачких новина“ Мирослава Јовановића и новинарке Гордане Божић, јер су у овом листу пренели саопштење Штрајкачког одбора Института. Директор Ђокић најавио је кривичне пријаве и против градоначелника Крагујевца Верољуба Стевановића, који је подржао штрајкаче, али и против Управног одбора Института за јавно здравље, који је, поновимо, Влади предложио његову смену.

У саопштењу за медије које је проследило пословодство Института наведено је да је градоначелник изјавио да је у штрајку 90 одсто запослених, а УО у свом закључку да 80 одсто запослених не ради, што, по њима, представља „дезинформисање јавности и Владе Републике Србије“, те ће на обе адресе бити поднете кривичне пријаве.

„ЗАЈЕДНО ЗА ШУМАДИЈУ“

Неандерталски култ мртвих

Зато што и сама припада прошлости, крагујевачка опозиција, оличена у партнерству одбора ДС-а и СНС-а, у сваком развојном пројекту, у сваком напредовању Крагујевца и искорак у будућност, види сопствени крај. Њен је примарни нагон да овлада градом само са једним циљем – да га учини глупим, ружнијим и горим, да га ометањем уподоби себи и својим ограниченим могућностима.

Неслушене антицивилизацијске домете ово је партнерство јавно демонстрирано у отпору

нема. Пијетет – да, али негација градње и развоја, порицање будућности и живота у име посмртних остатака – то је прехришћански, антицивилизацијски култ мртвих. Као такав, он је антропологији и историји цивилизације познат и код врста које нису баш сасвим људске, на пример код неандерталаца. Тако се, на срамоту нашег суграђанства, на почетку 21. века у Крагујевцу, захваљујући партнерској кампањи градских одбора ДС-а и СНС-а појављује неандерталство као цивилизација и порицање живота и напретка као политика.

„Заједно за Шумадију“ ни за тренутак не сумња у исправност стремљења Крагујевчана, њихову посвећеност

развоју и напретку, као и будућности генерација које долазе. Зато не дајемо ни пет пара на кампању антикрагујевачких снага и не видимо никакве изгледе за неандерталске хоризонте у нашем граду. Али нас збуњује инкомпетентна реакција директора Завода за заштиту споменика културе, који се, по партијском диктату, спремно дао на заштиту сумњиве и хипотетичке костурнице, а потпуно игнорише сквер који би с много више разлога морао да штити. Зато „Заједно за Шумадију“ локалној самоуправи предлаже две ствари: прво, да када буде прављен пројекат за изградњу гараже и уређење трга над њом, посебну пажњу посвети скверу код поште јер је он вредно дело урбанизма пре једног столећа и, друго, да иницира смену директора Завода, који само новим примером потврђује нашу тезу о свеопштој спремности Демократске странке да врши злоупотребу јавних функција у партијске сврхе.

(Из уводног излагања Саше Миленића, њошњег председника „Заједно за Шумадију“, на конференцији за штампу)

САША МИЛЕНИЋ

изградње подземне гараже. Оно што њих заиста боли није гаража него трг. И СНС и ДС добро процењују да на тргу губе изборе. Уласком у овај пројекат Верољуб Стевановић прибавља додатно поверење грађана да настави са даљом изградњом града и улазницу за још један мандат. Њихова фиксација личношћу г. Стевановића прераста у паничну потребу да пројекат опструирају, макар по цену пада у комуникативни изолационизам и цивилизацијску регресију.

У том кључу ваља разумети посезање за опскурном темом некрополе и цивилизацијску регресију у култ мртвих. Они који нису разумели да је крст симбол живота, а не смрти, тешко да разумеју шта је цивилизацијски однос према онима којих више

КОСОВО НА НИЗБРДИЦИ

Рат са ветрења

КОСОВСКА МИТРОВИЦА 2008. ГОДИНЕ

Пише Слободан Цупарић

Када се смири актуелна криза на северу Косова, све стране, Приштина, Београд и међународна заједница, требало би, према мишљењу појединих експерата, да седну и размотре могућа решења за излазак из косовског чвора. Међутим, док се с једне стране тражи организовање „косовског Дејтона“ – конференције на којој би се на неки начин постигао договор о разграничењу у овој јужној српској покрајини, с друге се тврди да је независност Косова реалност и да Вашингтон не подржава даљу поделу земаља у балканском региону. Потпомогнут огромном подршком Запада, Хашим Тачи, председник Владе Косова, у разговору за „Данас“ изјавио је да „идеје из Београда о некаквој новој међународној конференцији о Косову делују помало смешно“ и поручио да је њихова прва и последња понуда за север независне косовске државе садржана у Ахтисаријевом плану и Уставу Косова.

■ Подељени суверенитет

Ипак, да ли би једно од решења за излазак из ове затегнуте и компликоване косовске ситуације могла да буде подела јужне покрајине?

Пошто је израз подела КиМ веома груб, ја бих то пре назвао подељеним суверенитетом, каже за „Крагујевачке“ др Невен Цветићанин, научни сарадник у београдском Институту друштвених наука. То, фактички, значи да би се суверенитет делио у два смисла. Срби и Албанци би га, најпре, делили са међународном заједницом, пошто је очигледно да Косово није суверена држава, да је нека врста протектората, а онда би делили суверенитет између себе – Срби би били суверени на оним подручјима

на којима су већина, а Албанци, наравно, да оном већем делу на којем су они бројнији. То би било решење за косовски чвор по угледу на Босну.

Политички аналитичар Бранко Радун тврди да је теза о подели Косова опет актуелизована од појединих аналитичара и новинара и да није баш најјасније у којој мери иза тога стоје неки озбиљнији центри. Очигледно је да на Западу није постојала спремност да се иде на поделу, а ни у Србији се од поделе није много очекивало: да добијемо

„ Невен Цветићанин:

Подела суверенитета би значила да се он дели у два смисла. Срби и Албанци би га, најпре, делили са међународном заједницом, пошто је очигледно да Косово није суверена држава, а онда би суверенитет делили између себе – Срби би били суверени на оним подручјима где су већина, а Албанци, наравно, на оном већем делу на којем су бројнији

ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

Против нас воде специјални рат

На конференцији за штампу Градског одбора Демократске странке, одржаној у уторак, саопштено је да «Заједно за Шумадију», доскорашњи коалициони партнер ДС-а, против њих, поред свакодневног вређања странке и њених функционера води, ни мање ни више него – «специјални рат»!

Реч је о све учесталијим уценама, претњама и покушају подмићивања садашњих и бивших функционера ГО ДС у Крагујевцу, рекао је први човек овдашњих демократа Душан Обрадовић. Велики број наших одборника и других носилаца функција у странци преживљава неприммерне претње, уцене и покушаје подмићивања парама грађана Крагујевца.

Он је потом напоменуо да сви покушаји градоначелника и његових екипа за специјалне операције да уличарским методама ослабе ГО ДС неће успети онако како је градоначелник замислио. Успеће

ДУШАН ОБРАДОВИЋ

само у оним случајевима или код оних појединаца који су спремни да продају веру за вечеру.

Срђан Матовић, директор Градског одбора ДС, сигуран је да ће

сви прави и искрени чланови Демократске странке издржати све те притиске и неће пристати да свој образ продају за сачицу новца, издајући идеју странке.

Говорећи о најразличитијим притисцима, Душан Обрадовић је као један од најексплицитнијих примера поменуо напад на Драгана Минића, директора Завода за заштиту споменика културе, који је бранећи своју установу од неоснованих напада у рату саопштењима, рекао да овај Завод поседује доказе да се у Спомен-костурници „Фонтана хероја“ налазе посмртни остаци хероја из НОБ. Само та реченица, поменуто је Обрадовић, изазвала је реакцију градоначелника – уз сву осуђујућу реторику.

Градски одбор осуђује такве „антидемократске, антицивилизацијске и приземне потезе градске власти и поручује да су праве демократске људи високо моралних начела.

С. Ц.

ЈЕДНОГЛАСНИ СОЦИЈАЛИСТИ

Подршка и поздрав

Крагујевачки социјалисти, крајем прошле недеље, одржали су састајак на којем су разматрали актуелна питања у држави и граду. Том приликом су скоро сви председници месних организација ове партије изразили задовољство радом партијског врха у Београду, а посебно

но су их, како су приметили, одушевили коментари комшија, пријатеља, рођака и чланова других странака који ниси крили симпатије према последњим ставовима и иступима Ивице Дачића, а вези са најновијим догађајима на северу Косова, рекао је на конференцији

Чама

Иако би већина наших политичара данас оберучке прихватила да север Косова остане у саставу Србије, чини се да ће то бити неостварени сан, јер Запад наступа с неприципијелним аргументом да би такво решење дестабилозовало Балкан, тврди Миодраг Радојевић из Института за политичке студије

две-три општине и онда признамо независно Косово.

- Иако би већина српских политичара данас оберучке прихватила да север Косова остане у саставу Србије, чини се да ће то бити неостварени сан, експлицитан је Миодраг Радојевић, истраживач сарадник у београдском Институту за политичке студије. - Кључна препрека је становиште америчке администрације, најзначајнијег покровитеља и заштитника независности Косова, коју послушно следе њени европски партнери с неприципијелним аргументом да би такво решење дестабилозовало Балкан.

Према садашњим приликама, у ЕУ тренутно нема много заговорника идеје о подели, јер већина чланица шаље поруке да је готово са променама граница на Балкану. Колико су у праву они који процењују да се, како време буде одмицало а криза трајала, то може променити, па и постати преовлађујући став Уније?

- Србија мора да пронађе пут из простог дијалога о техничким питањима у разговор о политичким, да отвори ту маневарски простор, а како би тај дијалог касније ишао питање је свих страна које у њему учествују, мисли Цветићанин, који сматра да Срби са севера Косова у овом моменту треба да се понаша-

ју једнако као Албанци током деведесетих година у време Милошевићевог режима – да буду упорни, мирни и сталожени и да на стрпљив начин, уз помоћ јасне дипломатије, покушају да испослују поделу суверенитета на КиМ.

Бранку Радуну је занимљиво да се прича о подели јави с времена на време, па се поставља питање: да ли као жеља неких политичара у Србији да се нађе нека излазна стратегија, нека врста часног пораза из косовске кризе?

- Неретко је она била нека врста мамца за Србе да одустану од резолуције 1244 и од територијалног интегритета, па је то, на неки начин, и данас. Јер, ако уђете у преговоре око поделе или пристанете на њу, онда сте одустали од те резолуције и од неких преговарачких позиција на којима је Србија била ових година.

Миодраг Радојевић тврди да је подела Косова оптимистичан сценарио за Србију који нема упориште у реалности. Показало се до сада да је постављање балвана и произвођење кризе увек водило ка расплету који је ишао на штету наших националних интереса. И након претходних лекција понављамо грешке.

■ Шаховска партија

Поборници исцртавања нових граница на КиМ тврде да то не би стварало додатне проблеме у региону. Напротив. Уколико се сви око тога сложе, трајно би стабилозовало Балкан. Да ли би то био излазак из косовске пат позиције?

” Бранко Радун: Докле год не одустајете од Косова, имате, заправо, неку шансу, неку врсту тапије над њим, без обзира што је сад ситуација таква да то не изгледа реално

- Шта бисмо добили поделом Косова, у недоумици је Бранко Радун. – Једно парченце јужне српске покрајине!? И то треба да буде утешна награда за Србију, да изађемо из те приче, а да то не изгледа као потпуни пораз. Мислим да они који заговарају поделу заправо избегавају питање шта би њом Србија добила.

Миодрага Радојевића политичка ситуација на Косову подсећа на шаховску партију која се игра на више табли. Иако смо ову партију лоше отворили почетком последње деценије 20. века, јер смо избацили косовске Албанце из политичких институција. Иако смо променили играче на нашој позицији почетком двехиљадите године, они нису били у могућности да промене ток партије након лоших потеза које је вукао Слободан Милошевић.

- Није тачно да званични Београд није желео да понуди нека нова решења, категоричан је Радојевић. - Сетимо се да је још Зоран Ђинђић нудио Западу поделу Косова. Међутим, противник нас је, користећи наше слабости, довео у цајтот и завршницу у којој играмо на мање табли и с мање фигура.

Цветићанин, пак, потенцира да је о овоме тешко говорити зато што евентуална подела Косова, или подела суверенитета, може да има последице на дешавања у Прешевској долини, Санџаку, евентуално и Македонији.

- Оно са чим Србија треба да уђе у тај процес, уколико уопште жели да у њега уђе, је јасан став да је у овом моменту спремна за поделу суверенитета на КиМ, али да није вољна да се, евентуално, такав сценарио ланчано прошири на друге делове Србије и региона. Управо зато и кажем да сам тај термин подела требало заменити термином подела суверенитета, који је блажи и оставља више модуса да се пронађу нека одржива решења.

■ Јевреји као пример

Док једни сматрају да би требало постићи договор о разграничењу, јер у реалности ионако постоје „два Косова, српско и албанско”, други поручују да је „српска политичка игра око Косова завршена”. Да ли је на поделу, која се годинама провлачи као лајтмотив, дефинитивно стављена тачка?

- Ја бих то питање посматрао из оптике наших политичких странака, а то је да у Србији, нажалост, не постоји компромис о политици према КиМ, сматра Радојевић. - Недостатак компромиса у политици према Косову има бројне негативне стране. Пре свега, слаби преговарачку позицију званичног Београда и ограничава политичку енергију која би требало да буде усмерена решавању економских питања. Затим, појачава унутра-

” Миодраг Радојевић: Недостатак компромиса у политици према Косову има бројне негативне стране. Пре свега, слаби преговарачку позицију званичног Београда и ограничава политичку енергију која би требало да буде усмерена решавању економских питања

шње сукобе и уноси раздор у политички живот. За Србију је веома важно да у договору са међународном заједницом што пре пронађе решење како би се заштитила права и интереси Срба на Косову.

Бранко Радун верује да је жеља појединих политичара из владајуће коалиције да се нешто извуче из ове ситуације, иако се тиме губи, јер ви онда за вечита времена одустајете од Косова, прихватате његову независност...

- Докле год не одустајете од Косова, имате, заправо, неку шансу, неку врсту тапије над њим, без обзира што је сад ситуација таква да то не изгледа реално. Ако ни Јеврејима није изгледало реално две хиљаде година да ће се вратити у Израел и Јерусалим, нису одустали од тога. И то неодустајање им је био један интегративни фактор.

Невен Цветићанин подсећа да је позиција Србије тешка и да је њен маневарски простор минималан; да у овом моменту, и то треба јасно рећи, уопште није опција за преговарачким столом да се прича о политичким питањима, већ се Србији покушава наметнути само технички дијалог унутар неке прокламоване косовске независности. Међутим, пред Србијом остаје задатак да покуша да прошири маневарски простор.

ОДНОСИ У УЈЕДИЊЕНИМ РЕГИОНИМА СРБИЈЕ

Нема политичког нејединства

Заједничко појављивање Саше Миленића („Заједно за Шумадију“) и Небојше Здравковића (Г17 плус) на конференцији за новинаре, коју је 11. октобра организовао УРС, било је повод да се постави питање да ли овај „наступ у дуету“ представља демонстрацију заједништва у односу на коментаре челника „Заједно за Шумадију“ поводом ћутања „Г 17 плус“ после подношења оставке градоначелника Верољуба Стевановића и Саше Миленића на посланичке функције у Народној скупштини.

- Можете да схватите и тако, али ни пре ни после тих изјава није било нејединства у УРС. Уплашио бих се када не би било разлике у мишљењима, јер ми нисмо Савез комуниста Југославије него једна демократски организована коалиција веома различитих субјеката и по темпераментима и по политичким ставовима. Политичког нејединства и конфликта није било никада. УРС су најзначајнија новост на политичкој сцени Србије од 2000. године и једина алтернатива постојећем стању ствари у смеру даљег економског јачања, демократизације и поправљања међународне политичке позиције Србије. Да УРС конкретно жели да мења Србију и друштво у другом смеру сведочи народна петиција, која је најмасовнија законодавна иницијатива у историји српског парламентаризма, рекао је Миленић.

Иако се у први мах чинило да се колеге из коалиције „Заједно за Шумадију“ неће наљутити, након млаке реакције Г 17 плус, пошто су Стевановић и Миленић демонстаривно напустили Народну скупштину, судећи по њиховим изјавама, ово је утицало на складан однос између оснивача Уједињених региона Србије.

Треба подсетити да је коментаришући „ћутање Г 17 плус“, потпредседник „Заједно за Шумадију“ Саша Миленић је за „Политику“ изјавио да у „савезу странака и неформалних група“, како је дефинисао УРС, постоје „значајне и евидентне разлике“. Оне су, како је објаснио, последица другачијих „политичких биографија“ и „начина деловања“ оних који чине Уједињене регионе Србије. Миленић је рекао и то да мање, локалне и регионалне странке своју позицију су углавном градили кроз „политичку борбу“, а потпуно је другачији имиџ Г 17 плус, странке која је настала и деловала у многокомфорнијим условима, као и да тај конформизам не иде подруку са борбом за децентрализацију и регионализацију. „Г 17 плус, по свом пореклу несумњиво партија београдског гештала, биће принуђена да мења своју партијску интиму, да пречврсне и престане да паразитира на великом телу ДС-а“, изјавио је Миленић прошле суботе за „Политику“.

Г. БОЖИЋ

РЕАГОВАЊЕ

Људски и морални разлози

(„Расиламсаване стираничких стирасић“, „Крајујевачке“ бр. 126)

По сазнању да градске власти имају намеру да изместе споменик „Фонтана“ са Трга народног хероја, Покрет социјалиста није реаговао да би „изашао на полигон“ нити да би „сакупио јефтине политичке поене“ већ из људских и моралних разлога.

Покрет социјалиста је од СУБНОР-а очекивао да ће устати у одбрану измештања споменика Народним херојима и палим учесницима НОР-а. Како се председник Градског одбора СУБНОР-а изјаснио да се слаже са измештањем споменика ради просперитета града, чак и пре него што га је ико ишта питао, ми смо морали да реагујемо. Одржали смо конференцију за штампу испред Споменика, 20. сеп-

тембра 2011., јасно износећи свој захтев да се споменик не измешта и да се не мења име Трга.

Зашто смо то тражили? Зато што све културе на овој нашој „планети свађалици“ поштују гробове својих предака.

Зато што су то гробови бораца против фашистичке Немачке.

Зато што је у Крагујевцу све мање обележја жртвама и херојству у борби против фашистичког, немачког окупатора (ово је последње обележје тој борби у ужем центру града).

Зато што народни хероји припадају народу, а не политичким моћницима.

За нас није пресудно да ли је ту сахрањено пет, десет или педесет бораца против фашизма или можда чак ни један. За нас је битно да се не прекраја историја, да се не маргинализује антифашистичка борба народа Србије зарад тренутних и политичких интереса појединца. Ако имамо у виду да по плану градских власти на новом Тргу треба да остане крст, зашто на њему нема места и за споменик народним херојима? Ту је страгиште. Ту су фашисти стрелили па обесили два млада човека. Чак и да није костурница морало би да буде спомен обележје.

Срамна је изјава да „ниједан гроб неће статати на путу развоја Крагујевца“ па ко год то изјавио.

Покрет социјалиста је захвалан потцима погинулих родољуба и свим грађанима који су прихватили нашу иницијативу и стали у одбрану своје светиње. Покрет социјалиста не „излази на полигон“ „нити убире јефтине политичке поене“, већ не дозвољава да овај споменик доживи судбину биста народних хероја и бисте Милоја Павловића у Великоком парку.

Градски одбор
Покрети социјалиста

Дачићу

за штампу Зоран Прокић, председник ГО СПС у Крагујевцу.

То је била иницијална каписла да се донесе једногласна одлука и да подршка председнику Социјалистичке партије Ивици Дачићу за његово реално и прагматично вођење политике, пре свега, према Косову и Метохији и евроинтеграцијама.

- У последње време све је видљивије да нам из међународне заједнице стижу само условљавања и понижавања, те уопште не чуди што најновија истраживања јавног мњења упозоравају да 46 процената грађана подржава европске интеграције, док је чак 37 одсто против. Ивица Дачић је реално и искрено изашао пред медије и јасно рекао да Европска унија тражи нешто што је немогуће, да ниједна влада не може да дозволи да Косово не буду део Србије, без обзира које су га велике силе признале, истакао је Зоран Прокић.

С. Ц.

ДА ЛИ ЈЕ АСВАЛТИРАЊЕ ГРАДСКИХ УЛИЦА ДОВЕДЕНО У ПИТАЊЕ?

Чека се одлука о статусу путара

Да ли ће 26. октобар за крагујевачке путаре бити дан „Д“, или ће се агонија некада најуспешније путарске фирме у Шумадији наставити, нико са сигурношћу не зна. Тог дана у Привредном суду у Београду треба да се пресуди да ли ће Предузеће за путеве „Крагујевац“ отићи у стечај, или ће највећи повериоци, а то су банке, пристати на предложени план реорганизације и реструктурирања.

Од тога зависи да ли ће план и програм градских власти о изградњи и асвалтирању нових и крпљених већ изграђених саобраћајница бити у потпуности или делимично реализован. Према речима члана Градског већа за комуналну привреду Зорана Јовановића свако одлагање решавања проблема у Предузећу за путеве „Крагујевац“ може да угрози планове града, јер то предузеће има закључене уговоре са Предузећем за изградњу града.

За 26. октобар заказано је рочиште у Београду и тада треба да се реши статус ПЗП „Крагујевац“. Ми ћемо сачекати тај дан, али већ сада озбиљно размишљамо и о другим могућностима. Због инте-

ресна грађана морамо да пронађемо адекватна решења, каже Јовановић.

У локалној самоуправи размишљају да послове на изградњи и асвалтирању градских улица, ако за то буде потребе, повере извођачима који су на тендерима, које је добило Предузеће за путеве, заузели друго место. Но, о томе највероватније после одлуке суда у Београду.

Иначе, у градској управи су о алтернативним решењима почели да размишљају када је постало јасно да асвалтна база Предузећа за путеве ради смањеним капацитетом, па је производња недовољна да подмири потребе града.

■ Банке затежу омчу

И у Предузећу за путеве „Крагујевац“ су свесни да оваква ситуација не одговара никоме, ни њима, ни инвеститорима, али немају куд. Предузећа за путеве „Крагујевац“, „Ниш“ и „Врање“ поднела су Привредном суду у Београду програм за реорганизацију тих предузећа.

Већина банака и остали финансијски повериоци „Нибенс групе“, у чијем саставу послује и крагујевачко предузеће, према информацијама Самосталног синдиката путара Србије, сагласили су се са програмом који треба да одобрив Привредни суд. План предвиђа отварање нових рачуна путарима у циљу наставак пословања без дугова, како би могли да стекну приход и измире дугове банкама на старим рачунима предузећа „Нибенс групе“.

У Синдикату путара тврде да би овај предлог, пошто банке не желе да одблокирају рачуне фирми, представљао најбоље решење и да би се тако избегао стечај. Иначе, рачуни предузећа из „Нибенс групе“ блокирани су због дугова од око 180 милиона евра, од којих је око 130 милиона евра дуг банкама. Због тога је са банкама постигнут договор о реструктурирању предузећа кроз стечај.

Због отвореног предстечајног поступка и нерешеног статуса Предузећа за путеве „Крагујевац“ може доћи до отказивања изградње и асвалтирања неких улица у граду. Све би требало да се зна крајем октобра када Привредни суд у Београду треба да одлучи о стечају или реорганизацији

АСВАЛТНА БАЗА ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПУТЕВЕ

ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ, ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА

ДРАГАН ЗЛАТИЋ, ПРЕДСЕДНИК СИНДИКАТА ПЗП

Да ли је договор поверилаца и путара коначан за сада се не зна. Према речима председника Самосталног синдиката Предузећа за путеве „Крагујевац“ Драгана Златића банке су уложиле приговоре на понуђени програм за реорганизацију и реструктурирање и лако може да се деси да 26. октобра не буде донета одлука о статусу не само крагујевачког предузећа, него и компанија у Врању и Нишу.

Разумем забринутост људи из локалне самоуправе и из Предузећа за изградњу града. Чинимо све да не изгубимо те послове, али много тога не зависи од нас, него од банака и ресорних министарстава. Наравно да свако одлагање решења статуса предузећа реализацију уговора, па и саме уговоре, доводи у питање. Ипак, надам се да ће и на ову нашу агонију бити коначно стављена тачка. Ако се, пак, агонија настави не знам шта може да се деси.

Хиљаде породица могу да остану без средства за живот, јер у „Нибенс групи“ ради око 5.000 људи, а у нашем предузећу око 500, објашњава Драган Златић.

Због одуговлачења решења и неисплаћених плата синдикати предузећа за путеве „Ниш“, „Врање“, „Крагујевац“, „Београд“ и „Војводинапут Бачкапут“ најавили су да ће 18. октобра одржати штрајк испред зграде Владе Србије услед неподношљивог материјалног и социјалног положаја радника ових предузећа. За стање у својим предузећима синдикати

криве Министарство за економију, Агенцију за приватизацију, Министарство за инфраструктуру и енергетику и Јавно предузеће „Путеви Србије“. У саопштењу се наводи да су АИК и „Уникредит банка“, одобравајући власнику ових предузећа кредите у висини више десетина милиона евра, довели до тога да више хиљада радника и њихових породица остане без хлеба.

■ ПЗП „Крагујевац“ добија посао

И поред агоније у којој су се нашли не својом кривицом за крагујевачке путаре ове зиме биће посла. У Јавном предузећу „Путеви Србије“ договорено је да фирме радиће зимско одржавање путева. Посао на зимско одржавању магистралних и регионалних путева добиће предузећа за путеве „Крагујевац“, „Ниш“, „Врање“ и „Бачкапут“. То је договорено у понедељак на састанку у ЈП „Путеви Србије“.

Према речима директора „Путева Србије“ Зорана Дробњака, за Предузеће за путеве „Крагујевац“ чија је механизација регистрована, потребне количине горива и ризле обезбедиће „Србијапут“, а крагујевачки путари ће платити тај репроматеријал одложено.

И то је добар знак. Иначе, Предузеће за путеве „Крагујевац“ једно је од ретких путарских фирми која је добила признање Републичког завода за развој, чиме се сврстава међу 100 најуспешнијих колектива у Србији. Крагујевачки путари одржавају 153 километра путева првог реда и 608 километара путева другог реда.

Ова фирма поред доброг и разноврсног возног и машинског парка има и асвалтне базе укупног капацитета 350.000 тона годишње и бетонску базу чији је капацитет 15.000-20.000 кубних метара годишње. Фирма има и два каменолома капацитета до 600.000 тона годишње.

„Нибенс група“ је највећа домаћа компанија у сектору путарства, коју чине више од десет путарских и грађевинских фирми, а запошљава око 5.200 људи. „Нибенс-ове“ фирме се баве одржавањем око 40 одсто укупне путне мреже у Србији.

Милушин ЂЕВИЋ

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ИМОВИНУ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА, на основу чл.13. Одлуке Градског већа града Крагујевца о расписивању Огласа за давање у закуп пословних просторија бр: 361-136 /11 - V од 11. 10. 2011. године, члана 8. ст.1. Одлуке о давању пословног простора у закуп („Сл. лист града Крагујевца“ бр.15/10; 10/11 и 14/11) и Одлуке о општем размештају делатности и условима за њихово обављање на територији града Крагујевца („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 34/09 и 15/10), доноси

РЕШЕЊЕ

Пословни простор у Крагујевцу у улици Николе Пашића бр. 33. и пословни простор у Крагујевцу у улици Кнеза Михаила бр. 77;

Дају се у закуп путем јавног надметања:

1а. Пословни простор у улици Николе Пашића бр. 33. који се налази у екстра зони, укупне површине 58 м².

У пословном простору може се обављати правна, административна, банкарска, производна, књиговодствена, угоститељска, агенцијска, услужна, и трговинска делатност.

1.б. Пословни простор у улици Кнеза Михаила бр.77. који се налази у другој зони, укупне површине 27 м².

У пословном простору може се обављати правна, административна, књиговодствена, угоститељска, услужна, агенцијска и трговинска делатност.

2. Почетна цена за лицитацију закупнице износи:

- 12 евра по 1 м², за пословни простор означен редним бројем 1.а;
- 7 евра по 1 м², за пословни простор означен редним бројем 1.б;

Цене су приказане у нето износу, с тим што лицитациони корак износи 1 евро по 1 м², све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан јавног надметања.

3. Пословни простор даје се у закуп у виђеном стану на период од 1 (једне) године. Разгледање пословног простора обавиће се дана: 18.10.2011. године у периоду од 9 до 14 часова. Сва заинтересована лица могу се јавити Градској управи за имовину града Крагујевца у Ул. Бранка Радичевића бр.11. канц. бр. 5. или на тел. Управе – 506-132.

4. Јавно надметање одржаће се дана: 21.10. 2011. године са почетком у 10,00 часова за пословни простор означен редним бројем 1.а.; у 10,15 часова за пословни простор означен редним бројем 1.б; у згради Градске управе за за имовину града Крагујевца, у Ул. Бранка Радичевића бр.11, на другом спрату канцеларија бр.12.

5. Учесници јавног надметања могу бити сва физичка и правна лица која су код надлежног органа регистрована за обављање пословне делатности која се може обављати у пословној просторији која се даје у закуп.

6. Уколико у поступку лицитације пословног простора из члана 1.а. и 1.б. ове Одлуке учествују и лица која су правноснажном судском Одлуком рехабилитована и којима су поништене све правне последице о суде или њихови наследници, имају првенство у случају када са другим учесницима лицитације излицитирају идентичан износ.

7. Учесници јавног надметања обавезни су да најкасније 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број: 840-135647-05, назив рачуна:

Скупштина града Крагујевца - сопствени приходи, уплате на име депозита и то:

- 12 евра по 1 м², за пословни простор означен редним бројем 1.а;
- 7 евра по 1 м², за пословни простор означен редним бројем 1.б;

све у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

8. Учесници јавног надметања дужни су да најкасније 24 часа пре часа који је одређен за почетак јавног надметања на рачун број 840-135647-05, назив рачуна: Скупштина града Крагујевца- сопствени приходи, уплате „средства обезбеђења“ у висини три месечне закупнице утврђене по почетној лицитационој цени из тачке 2. овог Решења. Уплата се врши у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке РС на дан уплате.

Неблаговремена уплата депозита и средства обезбеђења, као и недолазак на јавно надметање сматрају се одустањем од истог.

9. Учесници јавног надметања обавезни су да доставе рачун и назив банке на који се средства уплаћена на име депозита, односно средства обезбеђења, могу вратити оним учесницима који не излицитирају пословни простор.

10. Учесницима јавног надметања који излицитирају пословни простор враћа се само депозит а средства обезбеђења остају на рачуну Закуподавца до истека Уговора о закупу када се враћају закупцу.

11. На јавном надметању не могу учествовати чланови Комисије из чл. 14. овог Решења, њихови заменици, крвни сродници у правој линији без обзира на степен сродства а у побочној линији закључно са другим степеном сродства, бивши закупци који нису измирили своја дуговања за закуп према Граду, односно дуговања за комуналне услуге.

12. Образац пријаве за учешће на јавном надметању сви заинтересовани могу преузети на шалтеру Управе за имовину у Ул. Бранка Радичевића бр.11. у Крагујевцу.

13. Најповољнији понуђач дужан је да приликом закључења Уговора о закупу плати закупнину унапред за период од шест месеци.

14. Јавно надметање спроводи Комисија за спровођење поступка давања у закуп пословних просторија, образована Решењем Градског већа града Крагујевца бр: 112 – 556/10 – V од 20.09.2010. године.

15. пословна просторија даје се у закуп учеснику лицитације који понуди највиши износ закупнице.

16. По завршеном јавном надметању, Комисија јавно утврђује који је од учесника понудио највишу цену.

17. Комисија је обавезна да одмах по окончању поступка јавног надметања изради Одлуку о избору најповољнијег понуђача исту уручи учесницима јавног надметања и достави је Градском већу.

18. Ближе информације о јавном надметању могу се добити у Градској управи за имовину града Крагујевца, улица Бранка Радичевића бр.11. први спрат, канцеларија бр.5. или на тел: 506-132.

Донирање новца и учешће у хуманитарним акцијама је само један од стубова друштвено одговорног пословања. Позитивни примери из Крагујевца су предузећа „Сунце Маринковић“ и „Блажекс“, којима су се придружили „РАП Марине Застава“ обезбеђењем посла за 25 стипендиста норвешке Владе, као и „ФАС“ донацијом возила Дечјем дому „Младост“

У Регионалној привредној комори Крагујевац за представнике банака, осигуравајућих друштава, медија и малих и средњих предузећа из централне Србије представљена је 5. октобра методологија увођења друштвено одговорног пословања. Том приликом презентована је студија случаја за предузећа „Сунце Маринковић“ и „Блажекс“ из Крагујевца и фирму „Поло“ из Чачка, које су учествовале у пројекту увођења друштвено одговорног пословања у Србији током 2010. и 2011. године. Пројекат, који финансирају Уједињене нације, поред Србије реализује се и у Хрватској, Босни и Херцеговини, Македонији и Украјини.

Према речима менаџера овог пројекта за Србију мр Маје Пешић Ракановић, пројекат се реализује у сарадњи УНИДО (Агенција за економски развој Уједињених нација) и Агенције за консалтинг „Интерконсалтинг“ из Крагујевца.

Шта је друштвено одговорно пословање? Најчешће се под тим подразумева доирање новца, финансирање спортских клубова или манифестација и учешће у хуманитарним акцијама. То је, међутим, само један од стубова који

ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ

Од донација до стипендија

МАЈА ПЕШИЋ РАКАНОВИЋ И ДУШАН ПУЧА

шић Ракановић да се мала и средња предузећа тешко одлучују да уђу у овај пројекат, иако све добијају бесплатно, од обуке, тренинга, до помоћи при усвајању стандарда квалитета.

- Често имамо доста новца и донација од стране Уједињених нација и страних невладиних организација, али је веома тешко мотивисати фирме да уђу у пројекат, каже Маја Пешић Ракановић.

■ Боље и власницима и радницима

Једна од фирми која је смогла храбрости и ушла у пројекат друштвено одговорног пословања је крагујевачка компанија „Сунце Маринковић“. То јој се, већ се показало, вишеструко исплатило. Ова компанија добила је националну награду за друштвено одговорно пословање за 2010. годину, коју додељује Привредна комора Србије.

- Компаније „Сунце Маринковић“ и „Блажекс“ су успеле кроз овај пројекат да повећају продуктивност запослених. То смо мерили након шест месеци од почетка про-

Јоред осталих параметара код друштвено одговорног пословања мери се и колико се и у ком периоду повећала плата, колико се смањило број дана одсуства радника са посла, колико се смањило број рекламација купаца...

Поред тога ту је и однос малог и средњег предузећа према животној средини.

Тако је компанија „Блажекс“ почела да скупља метални и дрвени отпад који се створи током процеса производње и да га продаје.

- Та фирма је и пре овог пројекта имала метални и дрвени отпад, али се он није систематски скупљао ни продавао. То је прво друштвено

организује се у „Сунцу“ и неколико пута годишње, кажу у овој компанији.

■ Норвежани повукли ногу

На састанку у Регионалној привредној комори Крагујевац поменути су и други примери друштвено одговорног пословања. Председник коморе Душан Пуача посебно је апострофирао пример норвешке компаније „РАП марине“, која је постала већински власник некадашње фирме „Застава машине“.

У Крагујевцу су прошле недеље уручени уговори о обуци и стипендијама Владе Норвешке за 20 студента мастер студија на овдашњем Машинском и за петоро њихових

колега са крагујевачког Економског факултета. Стипендисти норвешке Владе обучаваће се у фирми „РАП Марине Застава“, чији је већински власник мултинационална компанија „РАП марине груп“, са седиштем у Ослу. Крагујевачки студенти којима су добили стипендије добиће посао у фирмама ове компаније, лоцираним широм света, од Норвешке, преко Србије, до Мексика, Америке, Кине и других земаља.

Пуача је рекао да се нада да ће пример норвешке компаније следити и друге посебно стране фирме, које су део производње преселиле у централну Србију.

- Имамо много младих стручних кадрова који после завршеног факултета не могу да се запосле, нити да стекну праксу и искуство у реалном привредном окружењу. Мислим да је пут којим је кренула норвешка компанија прави начин да млади стручњаци искажу себе и да се докажу на послу. Нама је битан развој, а то можемо да урадимо једино са младим обученим кадрима који искуство стижу у компанијама које друштвено одговорно послују, рекао је Пуача.

Он је похвалио и пример компаније „Таково осигурање“ која промовише осигурање запослених по веома повољним условима и према финансијским могућностима пре свега малих и средњих предузећа. Дobar пример одговорног пословања је и пример фабрике „Фијат аутомобила Србија“, која је у моменту када је са монтажних трака сишао 30.000-ти „пунто“ овај ауто поклоњила Дечјем дому „Младост“.

Милушин ЂЕВИЋ

„СУНЦЕ МАРИНКОВИЋ“, ПРЕДВОДНИК ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНОГ ПОСЛОВАЊА

чине друштвено одговорно пословање. Остали су смањење негативних ефеката на животну средину, побољшање социјалног положаја запослених, стварање бољих услова рада, заштита здравља и безбедности на раду, запошљавање лица са хендикепом, рециклажа материјала који се користе у производњи...

Колико још увек има непознавања и предрасуда када је ова тема у питању потврђују и речи Маје Пе-

јекта, а потом и после годину дана. То нису неки грандиозни скорови у повећању продуктивности, али су ипак видљиви. Други мерљив и видљив ефекат је повећано задовољство запослених, како условима рада, тако и заштитом здравља и безбедности на раду. Обе фирме су, такође, створиле боље услове за чланове породица својих радника, кроз нове видове помоћи, каже Маја Пешић Ракановић.

- Друштвена одговорност за „Сунце“ представља начин пословања. Сматрамо да је наш циљ, као нераскидивог дела друштвене заједнице, да подржимо њен развој и јачање, што се посебно односи на рањиве социјалне категорије.

Наше тежња да допринесемо локалној заједници кроз различите програме фокусирана је на запошљавање особа са инвалидитетом, сарадњу са невладиним организацијама, удружењима и асоцијацијама хендикепираних.

Програм помоћи младим дипломцима факултета да стекну радно искуство и упознају свет рада

ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ПОСТОЈАЊА ГРУПЕ ЗА САМОПОМОЋ У ПАЈАЗИТОВУ

Зближили их старост и самоћа

Лоша снабдевеност водом, удаљеност продавнице и амбуланте и деца која раде по градовима у Србији или иностранству - споне су које старце из овог села држе заједно, у добру и злу

Пише Никола Стефановић

На питање чега се највише плаше, већина људи ма где живели и које расе, нације или вере били, извесно ће одговорити да је страх од болести и старости на првом месту, нарочито ако су једно с другим у комбинацији. Зебња да, онда када им то највише треба, неће бити никог ко ће им поклонити довољно пажње и бриге, али и да ће истовремено неке бити претежак терет, никад није била снажнија но у модерном добу, када многи немају времена ни за себе. Неки, наполетку, пристану и на традиционално одбојни „старачки дом“, па ипак, ни домова нема довољно, а ако их и има, нема довољно новца или жеље да се тамо проживи „треће доба“.

Услед континуираног старења српских села којем ни најмање нису одолела ни шумадијска, као и одсуства било каквог државног плана за побољшање животних услова и „подмлађивање“ умирућих насеља, све се своди на личне и изоловане иницијативе. Једну такву, спровела је невладин организација „Викторија“, која већ неколико година ра-

условно речено, млађих мештана. У питању су момци у педесетим годинама, који су се, како је већ постало уобичајено у руралној Србији, углавном посветили флаши. Истина, старци не негирају да и млађи помажу кад затреба. Додуше, најчешће за новац.

- Организација „Викторија“ нам је много помогла и још увек нам помаже, али ни ти људи немају много средстава, па чине колико могу. Организовали су нам неколико излета у Јагодину, Врњачку Бању, Београд, на које смо ишли са вршњацима из Десимировца и Раче. Понекад за Светог Саву донесу пакете деци, јер имамо и дванаест основаца, хвала Богу.

Највећа добит за све њих је, истичу у глас, да имају са ким да се повремено сретну и поразговарају.

- Старима који не могу да иду било где далеко, то највише значи, па отуд данас већ имамо посебне групе за четири засеока. Тако имамо групу од пет-шест њих у Миронићу који се стално састају, у Иванићу њих седам-осам, у Малом Шењу такође и онда се повремено седне и види да ли има неко има неки проблем, па ако има сви заједно се организујемо и прионемо да га решимо. Наравно, нико од нас није

ЧЛАНОВИ ГРУПЕ НА ОКУПУ

обезбедио новац да закупимо ту једну просторију на годину дана. Нажалост, тај период је истекао, па се сад опет окупљамо по кућама.

Са мештанима из других села у добрим су односима, друже се и са њима, али нити у Лужницама, нити у Горњим Грбицама не постоји оваква група, па се сарадња своди на појединачне контакте.

■ Вода и лечење највећи проблеми

Када су градске власти пре извесног времена покренуле акцију копања артеских бунара и уређивање водоснабдевања по крагујевачким селима, Пајазитово се, умногоме захваљујући већ постојећој групи, лако организовало. Бунар је пре годину дана угледао светлост дана, али вода из њега ни до данас није стигла до сеоских кућа.

- Платили смо, у просеку, свако око 380 евра да нам се увече та вода из артеског бунара. Општина је ископала бунар, довели су и неке цистерне, а неки наши одавде, да ли их је општина предложила или ко други не знамо, скупљали су паре. Тај с којим смо се погодили је побег'o, не знамо сад ни где је ни шта је с нашим новцем. Од општине смо тражили да дође нека инспекција да утврди ко нас је покراо, ал' нико није дошао, а општина нема паре да нам увече воду.

Да би дошли до драгоцене течности, како за себе тако и за стоку, старци се сналазе свакојако. За сада се некако и сналазе, али како ће поједини од њих доћи до воде кад удари зима, не смеју ни да помисле.

- Ту на брду живи стари брачни пар. Обоје примају кућну негу, а немају воде, па је човек принуђен да, иако једва хода, трактором са неискправним кочницама сиђе до једног од нас да напуни бурад и потера воду. Не само што себе доводи у опасност, него с таквим трактором може да направи зло и другоме, али шта он друго да ради? Живи нисмо како ће и шта ће да буде ако завеје снег, кажу једногласно.

Други велики проблем је удаљеност амбуланте до које неки морају да пређу и целих седам километара, а када и дођу до ње, по лекове морају у град.

- То су тек живе муке, врти главом Миле. - „Викторија“ је уредила једну просторију у Дому културе да се ту направи амбуланта како би лекар долазио бар једном или два пута недељно. Потпуно је оспособљена, има воду, струју, све, само лекара нема. Бар да дође неко на два сата, да закаже некад преглед овим женама, да их погледа. Имамо ту две медицинске сестре, оне помажу колико могу и смеју. Али, ето, ваљда је сад неки нови закон, па не смеју више ни ињекције да нам дају, него морамо у амбуланту.

Но, када се недељом или предвече окупе код неког члана групе, у тих неколико сати сви проблеми нестају и лакше се с њима хвата у коштац. Прича се и приповеда како је некад било, призивају успомене из младости, казују љубавне приче. „Љубависања“ има и сада, тврде у шали.

- Кад смо ишли на излет у Београд, један се изгубио у зоолошком врту са удовицом, па их дуго није било.

Смеју се гласно, али не откривају ко је „заљубљени“ пар.

- После удовица тврдила да је трудна. А и још један је наводно тамо „залутао“. Велик онај зоолошки врт.

Лепом Милету недостатак воде не пада тешко јер, како каже, а други потврђују, већ петнаест година пије само пиво, те истиче да је највећи проблем за малобројне домаћине толики број удовица.

- Много их је, педесет. Па кад год одем некој да помогнем нешто, жена одмах скочи што сам се задрж'o толико, смешка се враголасто и додаје да ни летње врућине ни мразеви и снег нису довољне препреке да се окупљање откаже.

Ипак, највише им значи сигурност коју им је група подарила, тачније, коју су сами себи солидарношћу даривали. Сигурност да у болести има ко да их обиђе, утешити и помогне, када су најближи далеко.

ДОМАЋА ГИБАНИЦА ОБАВЕЗНА УЗ БАСКАЊЕ

ди на окупљању мештана по околним, крагујевачким селима понаособ у, такозване, групе за самопомоћ. Оваквих група у крагујевачким селима има пет, а једна је у Пајазитову, селу у коме данас живе ти није лако.

- Ми смо једно од најсиромашнијих села на овом подручју, ваљда као и свако брдско село, каже Миле Миленковић, у Пајазитову, а и шире, познатији као „лепи Миле“.

Миле је координатор, ментор или како га зову остали чланови групе, заступник њиховог малог кружока чији најстарији члан има 90 година, а најмлађи 64.

- Много старих овде има. Од сто кућа у педесет живе удовице старости од 60 до 90 година. Али, 'ајдете унутра, да се не мрзнемо, па да се послужимо и попричамо, скупило нас се доста из села и заселака, позива нас Миле у свој дом како бисмо се склонили од леденог ветра који немилеце шиба.

■ Друже се, помажу, иду на излете...

Све је почело пре више од четири године, када су се први пут састали, уз асистенцију НВО „Викторија“ којој су сви одреда захвални. Од тада до данас, живот им је донекле постао лакши, редовно се окупљају и причају о проблемима који их муче, али и организују зарад заједничких интереса. Има и десетак,

толико богат, те не можемо да помогнемо финансијски, него ако треба да се коме напечају дрва или да се купи хлеб, а далеко му је продавница...

У једном периоду имали су и своју просторију за дружење, а новац за њен закуп обезбедио је, главом и брадом, министар рада и социјалне политике, Расим Љајић.

- Звали смо га и обраћали му се за помоћ, објаснили шта желимо. Секретарица је примила наш позив и обећала да ће га обавестити, у шта нисмо веровали. Међутим, након неког времена, он је дошао и донео нам пакете са нешто намирница и

ЛЕПИ МИЛЕ, НЕЗВАНИЧНИ ЛИДЕР ГРУПА

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ЛЕЧЕЊУ

Пол као препрека за лек

Крагујевчанин Горан Ивановић има 46 година и од 2005. године болује од галопирајуће остеопорозе. Ово тешко прогресивно метаболичко обољење костију, које се карактерише смањењем минералне густине коштане масе, што повећава ризик од прелома, код Ивановића се појавило без претходних симптома. Да болује од болести коју, због подмуклости, зову „тихи убица костију“ Ивановић је сазнао када му је без икаквог видљивог узрока пукао кук. У то време, због операције чира, одстрањене су му две трећине желуца. Следила је упала панкреаса, и на крају увезивање црева што је, такође, лечено оперативним путем.

После три операције уследила је дијагноза галопирајуће остеопорозе због које је, у најбољим годинама, морао да напусти посао куvara. Салидна примања која је зарађивао радећи у туристичким местима широм Србије и Црне Горе свела су се на 12.000 динара пензије. Пошто живи као подстанар, кад плати станарину и комуналије, за живот му остану четири хиљаде. Половина му оде на лекове, па се налази нудећи услуге куцања разних текстова на компјутеру и продајући слике које слика у дугим сатима које проводи међу четири зида.

Иако не може да се креће без штака, овај храбри човек није изгубио наду, али му оптимизам узмиче пред неумољивим бирократским процедурама. Јер, поред мишљења реуматолога и ор-

ГОРАН ИВАНОВИЋ ЈЕ СКОРО НЕПОКРЕТАН

топеда да је стање његове болести такво да се може лечити једино најсавременијим и најефикасним методама, који укључују при-

мену нових лекова, међу којима је најпознатији „бонвива“, Ивановић не може да добије овај лек на рецепт. Мада су му специјалисти

Горан Ивановић, иако тешко оболео од остеопорозе, не може о трошку државе да добије преко потребну ињекцију лека „бонвива“, јер на то право имају само жене старије од 65 година

Клиничког центра који га лече, у више наврата, преписивали ињекције „бонвиве“, коју због оштећења желуца не може да узима орално, Виша лекарска комисија КЦ није одобрила преписану терапију.

Зато се обратио заштитнику права пацијената КЦ-а. Жалба, међутим, није имала ефекта, јер је, крајем септембра, стигао одговор да се, према Правилнику о садржају и праву здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања, лек „бонвива“ налази на листи лекова који се о трошку обавезног здравственог осигурања могу издавати за лечење тешких облика остеопорозе само код жена старијих од 65 година кад је мерење минералне густоће кости показало вредност мања од минус 3,5. Такође му је поручено да лек не може добити ни по основу мишљења троје специјалиста да му је неопходан, јер је „бонвива“ на позитивној листи, а поменута процедура се односи је-

дино на набавку лекова који се на њој не налазе.

Суочен са оваквим одговором, Ивановић је решио да отпочне личну борбу за права болесних од остеопорозе, свих које године и пол дискриминишу.

- Знам да постоје формални разлози и да се мушкарци и особе млађе од 65 година дискриминишу на основу неког правилника. Ја хоћу да поставим питање ко је донео такав правилник и на основу чега је осталима ускраћено да се лече?! Иако у ову борбу са бирократијом идем потпуно сам, мој циљ није да само ја добијем најбољу терапију. Желим да лек, који се доказао као најефикаснији, и који се у свету користи и код мушкараца и код жена, постане доступан свакоме коме је потребан. Јер, једна ињекција „бонвиве“ кошта скоро 10.000 динара и ретко ко може себи да приушти тако скупо лечење, каже Горан Ивановић.

Поред немогућности да се адекватно лечи, Ивановић не може да оствари ни право на надокнаду за туђу помоћ и негу. Мада је два пута покушавао да убеди лекарску комисију да, због отежаног кретања, не може да оде ни до продавнице - помоћ није добио. Уместо тога комисија ПИО недавно га је позвала да провери да ли му се, у међувремену, повратила радна способност како би му укинули право на инвалидску пензију!

Ова „брига“ државе за његово здравље још више је повећала огорчење овог тешког болесника који, каже баш због тога, осећа да мора да крене у донкихотовску борбу против бездушне бирократије. После медија којима се обратио намерава да пише заштитнику права грађана и ресорним министрима.

Ј. СТАНОЈЕВИЋ

Дарко К. тешко је повређен када је пао са висине од 12 метара, приликом реконструкције крова фабрике „Фиат аутомобили Србија“. Више није животно угрожен, а ускоро би требало да се зна и узрок несреће

Тридесетједногодишњи грађевински радник Дарко К. из Велике Плана, који је 4. октобра, око 17 сати, тешко повређен у фабрици „Фиат аутомобили Србија“, оперисан је и његово здравствено стање је тренутно стабилно, изјавила је портпаролка Клиничког центра Вања Ђорђевић.

Он је приликом пада са крова, с висине од 12 метара, при извођењу кровопокривачких радова, задобио вишеструке преломе руку и ногу, повреду главе и пршљенова и после ортопедске операције, извршене још исте ноћи (4. на 5. октобар), пребачен је у Центар за анестезиологију и реанимацију, где се налази под сталним лекарским надзором.

- Пацијент се опоравља, стање је стабилно. Налази се на интензивној нези и под сталним је надзором тима лекара. Очекује да све иде на боље, али је и даље стање озбиљно, изјавила је портпаролка Вања Ђорђевић, непосредно пре закључења овог броја нашег листа.

ТРЕЋИ ПАД РАДНИКА СА КРОВА „ФИЈАТОВЕ“ ФАБРИКЕ

Још се не зна узрок пада

Иако је Дарко К. у свесном стању још увек се нису стекли услови за давање изјаве инспектору рада како је дошло до овог замало фаталног пада с крова.

Према речима Радане Адамовић, републичке инспекторке рада, која је одмах по немилост догађају изашла на лице места, констатовано је да се ради о Дарку К. из Велике Плана, који је регуларно био запослен у предузећу „Фин бетон“ из Новог Сада. До повреде је дошло приликом извођења кровопокривачких радова на објекту број 5 у фабрици „Фиат аутомобили Србија“, бившој монтажи, при постављању панелних плоча на челичну конструкцију. Радник је пао са висине од 12 метара на бетонски под хале и доживео тешку повреду.

- Када сам дошла на лице места он је већ био одвезен колима Хитне помоћи. Остали су му расечени алпинистички појас, радни прслук, шлем и ципеле. На крову сам затекла постављене челичне сајле за качење за опасаче, да би радници безбедно могли да се крећу по крову, као и бродско уже. Како је Дарко К. пао, да ли је хтео да се закачи са једне на другу сајлу или је нешто заказало - још увек се не зна, каже инспекторка Радановић и додаје да ће се тачан узрок пада знати тек по-

сле давања изјаве повређеног, завршеног увиђајног поступка и достављања документације.

У одељењу републичке инспекције рада кажу да су, одмах по несрећи, долазили Даркови посло-

давци. Они су обезбедили прописана средства и опрему за личну заштиту, што је повређени и користио. Био је оспособљен за рад варијоца монтера и за рад на висини, имао је и лекарски преглед да је способан за рад на висини. Све је то послодавац ставио на увид, каже инспекторка Адамовић.

Она је већ саслушала очевице - двојицу Даркових колега, са којима је тог поподнева заједно радио на постављању панелних плоча на челично-кровну конструкцију фабрике. Они су изјавили да су у том тренутку били окренути леђима, јер су постављали плочу, тако да нису видели како је Дарко пао. Тврде да су сва тројица имала заштитну опрему, прслук и сајле за везивање. Да ли је Дарко тог тренутка био одвезан или је, пак, пукао уже - нису могли да се изјасне.

Првослав Миленковић, начелник одељења Републичке инспекције рада, каже да је у току процедура ради утврђивања свих чињеница и евентуалне одговорности и очекују да ће се за недељу дана знати да ли има кривице и уколико је има - чија је.

Иначе, У Инспекцији рада нам је потврђено да је ово трећи случај повређивања радника који су били ангажовани на реконструкцији фабрике аутомобила од прошле године, а први овогодишњи. Један од настрадалих је, нажалост, подлегао повредама, док су друга двојица тешко повређена и питање је са коликим инвалидитетом ће морати да живе.

Е. ЈОВАНОВИЋ

КАКО ЈЕ „ЗАСТАВА - МЕДИЦИНА РАДА” ПОСТАЛА НИЧИЈА УСТАНОВА

Пусти ходници испред ординација

Још пре пет година Завод је требало да пређе под ингеренцију града по одредбама новог закона, али је Агенција за приватизацију ово стопирала са објашњењем да град то треба да плати. Данас ова установа нема довољно средстава за рад, јер је не дотирају ни град ни држава, а пацијенти су је напустили иако овде тврде да још имају 40.000 њихових картона

Пише Јаворка Станојевић

ЗГРАДА „ЗАСТАВИНЕ МЕДИЦИНЕ РАДА”

Здравствена установа компликованог имена „Застава завод за заштиту здравља радника доо Крагујевац у реструктурирању”, Крагујевчанима познатија као „Заставина амбуланта”, некада је била препуна пацијената. Овде су се, поред запослених у некадашњем аутомобилском гиганту, лечили радници из такозваног доњег индустријског басена у који су се убрајале фабрике „21. октобар”, „Пролетер”, „22. децембар” ... и десетак хиљада пензионера.

У најбољима временима, када су са „Заставних” производних трака дневно силазиле хиљаде возила, у Заводу, односно „Заставиној амбуланти”, картона је имало 55.000 осигураника. Близина радног места и могућност да се за време паузе, или по дозволи, скокне до лекара, као и обавеза радника да се ту лече свакодневно је пунила ходнике и ординације.

Две деценије касније зграда импозантне површине од 6.336 квадрата данас је скоро пушта. Људима навикнутим на заказивања, редове и листе чекања празни ходници испред специјалистичких и стоматолошких ординација, рентгена и лабораторија делују готово нестварно, баш као и објашњења запослених да је лоше време спречило пацијенте да дођу да се лече.

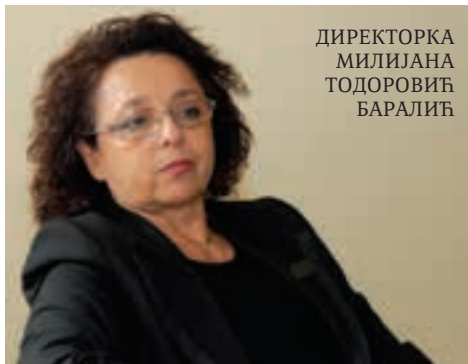
Упркос љубазности особља и уочљивом настојању да се остави утисак нормалног функционисања, тешко се може одолети утиску да је овде време заустављено заједно са „Заставиним” тракама. Осећај да су ову институцију сви заборавили допуњују ограда које је, око пространог паркинга, подигао „Фијат”. Зато се данас до амбулante не може стићи путем од Шест топола, а ни аутобусом који саобраћа ка Ердечу. Једини прилаз је мостом од старе Звезде, па се без аутомобила тешко долази.

■ Мртва тачка

Утиску заборављености, међутим, највише доприноси податак да се Завод за здравствени заштиту радника у процесу реструктурирања налази још од 2004. године и да од 2007. године процес не мрда са мртве тачке. Директорка Милијана Тодоровић Баралић објашњава да је потреба

за регулисањем статуса нужна последица нестајања „Заставе”.

— Због ситуације у којој се наша „Група Застава возила”, која је наш оснивач, 2004. године, у сагласности са републичком Владом и ресорним министарством, она је покренула иницијативу да се оснивачка права пренесу на град Крагујевац. Замисао је била да Завод остане посебна институција за лечење радно способног становништва у смислу да их ефикасно

ДИРЕКТОРКА МИЛИЈАНА ТОДОРОВИЋ БАРАЛИЋ

збрине и оспособи за повратак у радну средину. Град је показао спремност да нас преузме и то је требало да се догоди још 2006. године, када је ступио на снагу нови Закон о здравственој заштити који је предвиђао да установе примарне здравствене заштите пређу у

надлежност локалних самоуправа. Међутим, 2007. године је Агенција за приватизацију зауставила поступак, јер је проценила да се промена оснивачких права не може обавити без надамне. Од тада до данас, упркос бројним састанцима и разговорима, ствари стоје на мртвој тачки, каже директорка Завода.

Нерешена ситуација, међутим, није само формални недостатак. Због тога што им је оснивач „Група Застава возила”, која је, такође, у реструктурирању, Завод нема равноправан статус са установама које се налазе под ингеренцијом Републике и локалних самоуправа. То практично значи да ова институција ни из градске, ни из републичке касе, не добија новац за одржавање и инфраструктуру.

— Због тога што смо већ деценијама лишени права на средства која добијају све остале здравствене институције све смо морали да финансирамо сопственим средствима. Поред ове зграде која има преко 6.000 квадрата морамо да бринемо и о одржавању амбуланти „Филип Кљајић” и „Звезда” које заједно имају површину од око 700 квадратних метара. Током ових година сами смо санирали равне кровове и подове, платили демонтажу радиоактивног громо-

ЗАБОРАВЉЕНИ МАМОГРАФ

Ускоро почиње да ради

Мамограф који је својевремено, као донација италијанских синдиката, поклоњен синдикату Фабрике аутомобила, и који већ годинама стоји у „Заставиној амбуланти”, још није у употреби. Главни разлог због кога апарат који недостаје нашем здравству никада није употребљен је недостатак новца за едукацију стручњака који би га користили. Због пар стотина хиљада динара који Завод није имао одакле да издвоји све Крагујевчанке су до недавно, када је Дом здравља од владе Јапана добио први апарат за мамографију, биле упућиване на преглед у Клинички центар. Сада, када је новац обезбеђен, директорка најављује да би мамограф требало да почне да ради до краја године. Међутим, како је реч о половном апарату који није подесан за превентивну дијагностику, његова употреба ће бити ограничена само на прегледе у случајевима у којима постоји сумња на карцином дојке.

МАМОГРАФ, ПОКЛОН ИТАЛИЈАНСКИХ СИНДИКАТА

ПРАЗНИ ХОДНИЦИ, РЕДАК ПРИЗОР У ЈЕДНОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ УСТАНОВИ

брана, крчили и настојали да спречимо пропадање које је неминувна последица времена. Такође, зато што је то обавеза локалне самоуправе којој ми не припадамо, већ 20 година нисмо у могућности да набављамо нову опрему. Због тога трпе наши пацијенти, јер нисмо у прилици да подигнемо ниво услуга. Да невоља буде већа, не можемо да учествујемо ни у расподелу помоћи која стиже путем донација пошто је она резервисана само за установе чији су оснивачи градови или република. Ми се, међутим, трудимо да оно што имамо држимо у исправном стању, па се могу похвалити да су нам сви апарати, без обзира што је највећи део старији од 25 година, исправни и да одлично раде, објашњава наша саговорница.

■ Нелојална конкуренција

Пошто Завод од Републичког фонда здравственог осигурања добија новац за плате 70 одсто запослених, преосталих 30 одсто плаћа сопственим парама зарађеним услугама које пружају службе стоматолозије, медицине рада и безбедности и заштите радника.

Директорка истиче да је Завод и овде дискриминисан, јер док друге установе, које се баве пословима медицине рада и заштите радника, добијају помоћ државе, они су у потпуности препуштени тржишту. Такође указује да, упркос закону који брани да се здравствена заштита радника обавља у оквирима домова здравља, има сазнање да се крагујевачки бави овом делатношћу правећи им нелојалну конкуренцију.

Некадашњој „Заставиној амбуланти” ништа не иде у прилог, јер осим нерешеног статуса који ре-

зултира мањком новца, против себе има близину Дома здравља у Станову, амбулante у Палилулама, позицију изван града до које се тешко стиже, западњачке пословне обичаје нових власника фабрике који радницима не дозвољавају да за време рада „скокну” до доктора, и могућност да се свако лечи где хоће. Зато се овде труде да пацијенте привуку добром организацијом.

— Оно што нудимо нашим пацијентима је комплетна примарна здравствена заштита у области опште медицине, гинекологије и стоматолозије. Имамо и изузетно развијену специјалистичко консултативну медицину из свих области, изузев хируршких грана, лабораторију, рендген дијагностику и једини РХ центар на примарном нивоу у граду. Међу 280 запослених имамо 61 лекара, од којих су 50 специјалисти, и 5 стоматолога. У лабораторији у којој радимо комплетну дијагностику имамо токсиколога, биохемичара и алерголога.

Све ово пацијенту обезбеђује да, поред услуге изабраног лекара, добије дијагностику у лабораторији, рендген дијагностику и обави специјалистички преглед код неуропсихијатра, офталмолога, ОРЛ специјалисте, интернисте, кардиолога, пулмолога, физијатара и дерматовенеролога. Све се завршава у једном дану, на једном месту без заказивања. Код нас нема листа чекања, осим за рехабилитацију, и то само у периоду када су велике гужве. То и однос према пацијенту су наши главни адути, каже директорка Завода.

Додајући да је опредељење ове институције да настави да пружа услуге радно способном становништву, без обзира да ли имају посао или су незапослени. Према рачуници коју нам презентује директорка цифра од некадашњих 55.000 осигураника који су се лечили у Заводу свела се на 40.000. Математика, такође, показује да већ годинама више пацијената долази него што узима картона и тражи друго место за лечење.

Празни ходници, међутим, упућују на сумњу да међу хиљадама оних који су остали без посла има много пацијената који су, избором лекара у другој установи, „заборавили” да угасе постојеће здравствене картоне. Могуће је и да неки више нису у животу, или да су, оставши без радног места, остали и без здравственог осигурања. А, можда су их заиста киша и хладно време задржали у кућама.

Оно што свакако вреди запамтити је да је, пошто фабрика и предузећа чије раднике је некада лечила, више нема, некадашња Заставина амбуланта отворила врата свима. Потребно је само до-
нети картон и изабрати лекара.

Kompanija **Wiener Stadtische Osiguranje** a.d.o. Beograd je član Vienna Insurance Group-e čiji počeci datiraju iz 1824. godine. Ova grupa je vodeće osiguravajuće društvo u Austriji, a na tržištu osiguranja Centralne i Istočne Evrope zauzima drugo mesto. Od februara 2003. godine poslujemo u Srbiji i već smo jedna od najuspešnijih osiguravajućih kompanija.

Kao rezultat iskustva od preko 180 godina, istaknutog položaja na tržištu, visokog nivoa stručnosti i efikasnosti u svim oblastima osiguranja, Wiener Stadtische Osiguranje a.d.o. Beograd spremno je da izađe u susret svim željama za osiguranjem i sigurnom budućnošću. Uz program prilagođen našim uslovima poslovanja i života, cilj nam je da služimo razvoju i prosperitetu Srbije i pružimo moderne i kvalitetne usluge građanima.

Kako bismo svoju delatnost i usluge učinili klijentima što pristupačnijim otvaramo veliki broj novih prodajnih i radnih mesta. Zbog toga su nam potrebni:

Agenti i Savetnici osiguranja u Kragujevcu

Ukoliko imate iskustva u prodaji životnih osiguranja i želite da kroz ovaj posao ostvarite svoj puni profesionalni razvoj, mi Vam nudimo takvu priliku. Vaš potencijal možete pokazati u formiranju našeg novog kanala prodaje životnog osiguranja zasnovanog na tesnoj saradnji članova prodajne mreže i direktnog vrednovanja poslovnog rezultata. Iskoristite Vaše iskustvo tako što ćete samostalno formirati tim saradnika, obučavati ih za prodaju osiguranja i voditi ih do poslovnog uspeha. Uz svu potrebnu stručnu pomoć i obuku, nudimo Vam priliku da preuzmete inicijativu i doživite da mera poslovnog uspeha bude i mera vašeg ličnog i profesionalnog uspeha u karijeri.

Vi ste pravi kandidat za nas ukoliko ispunjavate sledeće uslove:

- Imate završenu srednju, višu ili visoku školu
- Poželjno radno iskustvo u prodaji osiguranja, ali nije neophodno
- Otvoreni ste za nove izazove i uvek spremni za nešto novo
- Kreativni i fleksibilni sa novim ljudima
- Društveni, komunikativni i spremni za rad u različitim situacijama
- Aktivno koristite MS Office

Vaše dužnosti biće sledeće:

- Uvećanje portfelja osiguranja
- Uspostavljanje poslovnih kontakata sa klijentima
- Rad na izmenama i dopunama ugovora o osiguranju kao i obnavljanje ugovora o osiguranju
- Izrada ponuda i polisa osiguranja sa pratećom dokumentacijom
- Naplata premije osiguranja
- Izrada nedeljnih planova i izveštaja

Nudimo Vam :

- Radni odnos u uspešnoj internacionalnoj kompaniji, lideru u poslovima životnih osiguranja
- Trening i obuku, svakodnevno usavršavanje i sticanje novih znanja i veština
- Zagarantovanu dobru zaradu sa adekvatnim vrednovanjem rada i rezultata rada
- Dobro organizovano radno okruženje
- Mogućnost brzog i permanentnog napredovanja u karijeri

Ukoliko ste zainteresovani da se pridružite brzo rastućoj kompaniji, uz koju ćete razvijati svoje potencijale i svoju karijeru, javite nam se na adresu konkurs@wiener.co.rs, ili na adresu Wiener Stadtische osiguranje, Trešnjinog cveta br.1, 11070 N.Beograd, sa naznakom za konkurs.

besplatan poziv 0800 345 345 www.GalerijaPodova.com Kupovina putem interneta

NAJBOLJE REŠENJE ZA VAŠ POD

**GALERIJA
PODOVA**

Jesenja ponuda podova na m²

NAJŠIRA PONUDA SVIH PODOVA DO SADA ✓

Više od 100 proizvoda na akciji ✓

Kompletan servis - dostava i ugradnja ✓

Kupovina na 12 rata ✓

PARKET ■ LAMINAT ■ VINIL ■ TEPIŠI ■ TEPIŠONI

KRAGUJEVAC • Kneza Miloša 12 - Trg Mala vaga, 034/315-711
• Dr. Dragoslava Srejića 31 - zgrada Lepa Brena, 034/331-738

ТАКСИСТИ ТРАЖЕ ДА ГРАД ОДРЕДИ НАЈНИЖУ ЦЕНУ ПРЕВОЗА

Заштита од дампинг цена

Пише Александар Јокићевић

Таксисти удружења СИТАК одржали су у понедељак, 10. октобра, краткотрајни протест испред Скупштине града, тражећи да локална самоуправа у најкраћем могућем року усaglasi градску одлуку која регулише такси превоз са Законом о превозу у друмском саобраћају који је ступио на снагу 17. маја ове године. Показало се да је таксистима кључно да град формира најнижу економску цену такси превоза, а тврде да је управо поменути закон локалног самоуправи дао ту могућност.

Могло се чути да је Закон о превозу у друмском саобраћају дао локалним самоуправама рок од шест месеци (истиче средином новембра) да градске одлуке о такси превозу ускладе. Има још времена, али таксисти СИТАК-а пожурују градске челнике јер је једно од такси удружења претходних дана јединствену цену у граду од 40 динара по километру снизило на 35 динара.

Додуше, према саопштењу СИТАК-а које је прослеђено медијима, разлог за протест је вишегодишње запостављање обавезе градске управе да уреди такси превоз, што је, како кажу, таксисти довели у сраман социјални положај, а сам систем овог превоза до колапса. Повод за окупљање незадовољних таксиста је одбијање града да поступи у складу са законом и пропише најнижу економску цену.

■ На дневном реду седнице

Занимљиво је, међутим, да овога пута није било протестне војске градским улицама, а Предраг Спасојевић из СИТАК-а објашњава да је циљ удружења које окупља 124 возача стварање уређеног система који би корисницима такси услуга донео квалитет, и, иако чудно звучи, нижу цену услуга. Баш због жеље да систем буде уређен одлучили су да уместо

Закон о превозу у друмском саобраћају дао је локалним управама рок од шест месеци да градске одлуке о такси превозу ускладе, чиме град формира најнижу економску цену ове услуге. Таксисти СИТАК-а пожурују градске челнике, јер је једно од такси удружења цену од 40 динара по километру снизило на 35 динара

колоне такси возила која би кружећи градом несумњиво довела до саобраћајног колапса, своје незадовољство исказу окупљањем испред Скупштине града.

Протест је био краткотрајан јер су представницима таксиста убрзо „отворена врата“. Разговарали су са чланом Градског већа за комуналну привреду Зораном Јовановићем и Златком Милићем, секретаром Градског већа. Сагласили су се да нацрт измена градске одлуке о такси превозу буде спреман за седницу Градског већа до краја недеље, након чега би требало да се нађе на дневном реду седнице Скупштине града, која је заказана за 28. октобар.

Али, иако је несумњиво да су таксисти задовољни преговорима, јер се протест није одужио, према речима председника СИТАКА Милоша Симића, одбрана цене је била само повод, а проблем такси превоза је далеко дубљи.

Основни проблем је број возила, који треба да буде усклађен са потребама и економским факторима,

који омогућавају одржавање и нормално функционисање система. Такси превоз у оваквом облику какав је данас настао је после 2000. године, са почетком периода који се назива транзиција. Много је људи остало без посла, па се учинило да се таксирањем може обезбедити egzистенција. Али, да би се преживело многи убрзо улазе у зону „сиве економије“ или гомилају порезе и доприносе, што опет води краху, каже Симић.

■ Само реални захтеви

Власт одбија да се умеша и уреди систем уз изговор да и ову делатност треба да уреди тржиште, чиме се чува социјални мир. Међутим, тврдим да се одлагањем решења, тачније уређења области такси превоза, стварају социјални случајеви. Задужени грађани који не могу да зараде основно, не могу да одржавају возило или да врате оно што су позајмили како би ушли у овај посао, наставља Симић.

Међутим, члан Градског већа Зоран Јовановић наглашава да град може одговорити само на основни захтев и заштити таксисти од такозваних „дампинг“ цена, нижих од реалне.

Законодавац је локалним самоуправама дао рок од шест месеци да своје одлуке ускладе са Законом о превозу у друмском саобраћају и тај рок истиче половином новембра. Мењамо комплетну одлуку, међутим, договорили смо се да процедуру мало убрзамо јер је један од

ОВОГ ПУТА ИЗОСТАЛА ЈЕ ПРОТЕСТНА ВОЈЊА

такси превозника самоиницијативно снизио цене својих услуга и тиме практично довео у питање функционисање такси превоза у граду, потврдио је Зоран Јовановић.

Како каже Јовановић, велики су снизили цене, али наредних дана град ће покушати да направи реалну економску рачуницу и формира будући најнижи ценовник такси услуга испод кога се не може возити. Ко то не буде поштовао сносиће санкције, а уколико неко жели да вози по вишој тарифи, нико га неће спречавати.

Проглашење такси превоза за комуналну делатност и ограничавање броја возила нема потпору у закону. Зашто онда не ограничити

број пекара у граду. У ширем смислу може да се каже да је такси превоз комунална делатност, међутим, обављају га предузетници и правна лица. Или, можда је боље објаснити овако - ако хоћемо тако зашто град не оснује своје јавно-комунално предузеће за такси превоз, образлаже Јовановић.

Он додаје да нигде у свету такси превоз није подведен под комуналну делатност, а упорне покушаје таксиста да уз реалне захтеве упућене локалној самоуправи провуку и овај Јовановић објашњава једноставно - пореска стопа је нижа у комуналној делатности и таксисти би имали мање намете.

А.ЈОКИЋЕВИЋ

ПРЕДСТАВНИЦИ СИТАК-А НА РАЗГОВОРУ У ГРАДСКОМ ВЕЋУ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радио време од 7 - 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

Благајна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

CityVision

MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!

LED EKLAN U CENTRU GRADA

MONA ERA
SPOJNAŠTVO OGLAŠAVANJA

**Bilbordi
kakve ste
oduvek
želeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu

OD SADA NA 4
LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE
AccuStart
BOSCH

NOVO!
MOTO
AKUMULATORI

ULJA
FILTRI
LAMELE I NAPADNA TELA
AUSPLI "KILLER"

Mobil
Castrol

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TERETNI PROGRAM
POLJOPRIVREDA
MOTORCIKLI I BICIKLI

mooniCa

TRAVEL

BEZPLATNA
MONTAŽA!

1. Janja Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrom,
034 372 371

НОВЕ ЦЕНЕ ГРЕЈАЊА

Тражиће и додатно поскупљење

Градско грејање биће скупље за 10 одсто почев од 16. октобра, зато што су у протеклој години поскупели енергенти које користи предузеће „Енергетика“, изјавио је члан Градског већа за комуналну делатност Зоран Јовановић. Подсетивши да је „Енергетика“ тражила повећање цене грејања за 25 одсто, Јовановић је рекао да је то предузеће последњи пут повећало цену грејања новембра прошле године, за 15 одсто.

У протеклих годину дана угаљ је поскупео за 26 одсто, мазут за 13,5, струја за девет одсто, вода за 4,4 одсто и гас за близу 15 одсто. Није одмах одлучено јер се чекала нова цена гаса, а овог тренутка већ је извесно да ће он поскупети око 15 одсто, наводи Јовановић, уз подсећање да „Енергетика“, за загревање око 20.000 станова, годишње троши око 100.000 тона угља, између 8.000 и 10.000 тона мазута, као и 10 милиона кубика гаса.

Директор „Енергетике“ Никола Петровић потврђује да су од последњег мењања ценовника поскупели сви неопходни енергенти, такозвани улазни елементи. Трећег новембра прошле године грејање је поскупело за 15 одсто, мада је захтев износио 35 одсто, а само до тог датума, додаје Петровић, мазут је поскупео за 34,5 одсто, угаљ за 21,9 одсто, гас за 44,7 одсто и вода за осам одсто.

Угаљ и мазут највише утичу на цену грејања, а од новембра прошле године до данас ова два енергента поскупела су још за око 25 и

Од 16. новембра градско грејање скупље за 10 одсто, тако да месечно задужење за стан од 50 квадрата, уместо 3.150 динара, износи 3.465 динара. С обзиром да поскупљује гас, што топлана није зарачунала у актуелном улазном трошковнику, тражиће још 10 одсто

НИКОЛА ПЕТРОВИЋ, ДИРЕКТОР „ЕНЕРГЕТИКЕ“

10 одсто. Јасно је да ни са прошло-годишњим поскупљењем грејања нисмо били, што се каже, на нули, тако да смо већ у децембру прошле године проследили захтев за поскупљење од 25 одсто, појашњава Петровић.

Актуелни захтев је, у ствари, обнављање тог прошлогодишњег. Тренутна цена грејања стамбеног простора је 58,34 динара по квадрату, односно, 63,03 динара са урачунатим ПДВ-ом од осам одсто, тако да месечно задужење власника стана од 50 квадрата износи 3.151 динара, а са дозвољеним процентом повећања од 16. новембра то је 3.465 динара. Директор Петровић

подсећа да су Нови Сад и Београд још претходне грејне сезоне издествовали поскупљења од 30 одсто.

Према његовим речима, тренутно је на залихама 43.000 тона угља, за грејну сезону је потребно 100.000 тона (као и сваке године набавка је суцесивна), на залихама је и 1.400 тона мазута, од укупно потребних 8.000 тона, а Петровић очекује да ће бити омогућена и набавка гаса, тако да се грејна сезона не доводи у питање.

С обзиром да имамо нове котларнице које користе гас-мазут, можда ће нам бити потребно и до 20 милиона стандардних метара кубних гаса, чиме бисмо утрошили мање мазута. У сваком случају, уколико гас поскупи, рецимо за десет одсто, упутићемо нови захтев за корекцију цене даљинског грејања за три-четири одсто. Међутим, угаљ и мазут су за годину дана, што нисмо узели у обзир приликом претходног захтева за нову цену грејања, поскупели за око 25 и 10 одсто, тако да када и то урачунамо, отприлике би требало да затражимо још 10 одсто корекције, упозорава Петровић.

Да ли ће се и то одобрити – видећемо, мада се, на основу досада-

ТОПЛЕ ПРОБЕ ПОКАЗАЛЕ НЕДОСТАТКЕ НА ТОПЛОВОДНИМ ЦЕВИМА

ОД НОВЕМБРА

Скупљи и гас

Генерални директор предузећа „Србијагас“ Душан Бајатовић најавио је да ће гас у Србији поскупети од 1. новембра за око 15 одсто у просеку.

Он је прецизирао да ће поскупљење за домаћинства бити око 10 одсто и да ће један кубни метар гаса коштати око 36 динара, те ће просечан рачун порастати са 12.000 на 14.000 динара.

шњег искуства, што-шта може закључити. Није згорег подсетити да су из „Енергетике“, током 2010. године, након фебруарског поскупљења од осам одсто, већ у мају Градском већу упутили захтев за „плус“ 18 одсто. Током септембра, уз ре-

довне припреме пред грејну сезону, почело је интензивно да се говори о новом повећању цене грејања. Тврдило се да је на чекању управо захтев из маја за поскупљење од 18 одсто, а једна од опозиционих политичких партија тада је обелоданила да „Енергетика“, у ствари, тражи 27 одсто. Заправо, крајем септембра 2010. године ово предузеће упутило је захтев за поскупљење грејања за 27,5 одсто, уз образложење да је у међувремену цена енергената повећана за око 40 процената. Потом је, крајем октобра, захтев достигао 35 одсто, а 3. новембра 2010. године одобрено је 15 одсто.

Осим у Крагујевцу, већ је одлучено да је грејање од октобра скупље за око 10 одсто у Блацу, Врбасу, Пећинцима и Краљеву, а више цене траже и топлане у Нишу, Прибоју, Кладову и Пријеполу.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

Изградња новог Оперативно-техничког центра крагујевачког „Водовода и канализације“ у Индустриској зони је опет актуелна, како би се ОТП преселио, а садашња локација у Станову коју користи ово предузеће била предата на употребу компанији „Супернова“ до 1. децембра.

Аустријска компанија још од 2008. године планира изградњу великог тржног центра у Станову, на простору накадашње базе „Аутосаобраћаја“, која је већ рашчишћена (пресељени у Белошевац) и садашњег ОТП „Водовода“. Према речима Небојше Васиљевића, члана Градског већа за инвестиције и развој, „Супернова“ је већ уплатила део накнаде за уређење грађевинског земљишта, док ће остатак бити уплаћен по примопредаји комплетне локације. Васиљевић је почетак изградње објекта „Супернове“, површине више од 20.000 квадратних метара, најавио за крај зиме.

Треба рећи да је било више најава градње, али и назнака одустајања „Супернове“ још од првих ефеката светске економске кризе, крајем 2008. године. Потом је дошло и до пролонгирања изградње новог ОТП „Водовода“, што је обавеза коју је град преузео како би се ослободила локација у Станову.

Компанија „Супернова“ је на месту базе „Водовода“ и „Аутоса-

ГРАД ОСЛОБАЂА ЛОКАЦИЈУ „ВОДОВОДА“ У СТАНОВУ

Извесна изградња Сујернове

ГРАДИЛИШТЕ НОВОГ ЦЕНТРА „ВОДОВОДА“ У ИЛИЋЕВУ

баћаја“ најављивала градњу трговинског објекта површине 40.000 квадратних метара још 2008. године. Ипак, одлагање је било обострано корисно, за „Супернову“ због рецесионе године, а град је добио нешто дужи рок да у индустријску зону у Илићеву пресели Оперативно-технички центар „Водовода“.

Град је као инвеститор изградње Оперативно-техничког центра „Водовода“ закључио уговор о из-

„Супернова“ је недавно уплатила део накнаде за уређење грађевинског земљишта, док ће остатак бити уплаћен по примопредаји комплетне локације, што је орочено до 1. децембра. То је разлог да град, напосмат, мора да заврши нови Оперативно-технички центар „Водовода“ у Илићеву, започет пре две године

вођењу радова са овдашњим грађевинским предузећем „Неимар“-„Ратко Митровић“.

На локацији од око два хектара, у првој фази радова, у Илићеву је почетком априла 2009. године започета градња четири хале са анексима који се састоје од приземља и првог спрата. Хале висине од седам до девет метара су за отприлике два месеца комплетно монтиране јер су армирано-бетонски елементи, пре радова на самој локацији, испројектовани и изливени ван градилишта. Такође, зидарски послови (призе-

мље) су завршени и на анексима објекта.

Оно што је преостало од радова је изградња првог спрата анекса на три хале, али и уговарање радова за изградњу магацин платоа, боксова за тампон, жути песак и шљунак, трафостанице, паркинга за путничка возила ван оградне комплекса, паркинга механизације, паркинга службених возила, односно, ширење Оперативно-техничког центра „Водовода“ на још око хектар новог комплекса у Илићеву. Међутим, без превише образлагања у јавности радови су били остављени, а ни о „Супернови“ се од градских челника готово ништа није могло сазнати.

Ипак, изгледа да је овога пута намера озбиљна. Преговори са „Суперновом“ су интензивирани с пролећа ове године, када је најављено да је град одлучио да рашчисти са инвеститорима који већ неко време „држе“ локације које не приводе намени. Требало је одговорити једноставно, да ли граде или не.

Ради се о две локације. Једна је градска и то је простор садашњег Оперативно-техничког центра „Водовода“ у Станову, а друга је некадашња локација „Аутосаобраћаја“. Према споразуму „Супернова“ је у једном делу исплатила накнаду за уређење, као аванс за део објекта који ту треба да се гради, појаснио је Васиљевић, и додао да се дефинитивно одустало од комплетног измештања Дивостинског потока, јер изискује велике трошкове.

Првобитно је „Супернова“ најављивала трговачки центар површине скоро 40.000 квадратних метара, уз зацељивање Дивостинског потока у дужини од 387 метара. Уместо да се то уради до краја 2009. године, одложено је до марта 2010. године, а од тада је прошло више од године. У новој најави изградња објекта била је планирана је за крај августа ове године, с тим да прва фаза буде завршена крајем 2012. године. Према најновијем плану рок за улазак „Супернове“ у посед је 1. децембар, а Дивостински поток више није у плану за зацељивање.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

BELANSKA AUTO

Tel: 034 353 968
Mob: 063 11 77 365
069 11 77 365
Ul. Zorana Dindića 27 lok 2

SRB

REGISTRACIJA VOZILA

* ZA DVA SATA NA 6 RATA *

Bonus
5%

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

mani

Za pravna lica i preduzetnike

brzo tačno profesionalno

telefon: (034) 334 805 (064) 680 36 42

Karađorđeva 17 lokal 17

КРАГУЈЕВАЧКА СЛИКАРКА ОТВОРИЛА ГАЛЕРИЈУ У ПРОЛОМ БАЊИ

Ђавоља варош променила живот

Њене слике красе многе болнице, цркве, хотеле, удружења особа са инвалидитетом и, наравно, домове. Драгана Жупљанин је сликарка која жељу за променом свести свог окружења, развојем и кристаллизацијом позитивне свести, преточила у стварност отворивши галерију у Пролом Бањи.

Правник по образовању уметност у живот уткала је под утицајем оца, новинара и уредника културе у „Политици експрес“ Хранета Радојчића и мајке, глумице Оливере Пашине.

Девојчила се у доба кад су пекаре мирисале на кифле и хлеб, лепе опијале корзо и дружила се са људима који су се поносили калдрмом у свом Граду. Од родитеља је наследила и са братом Душаном поделила 5.000 књига, класика и енциклопедија. Удала се млада, али у породичној срећи уживала је кратко због смрти супруга. „Хлеб са седам кора“ одабрала је 2004. године када напушта сигуран државни посао комуналног инспектора, јер није могла више да помири службу и сликарство.

Одвек ју је привлачио цртеж и колорит, а усавршавала се у школи КУД-а „Застава“ код чувеног Колета и код професора Горана

Ракића. Прву изложбу акварела имала је са Јорданом Ерчевићем у Гимназији и од онда безбројне колективне и 14 самосталних изложби. Добитник је више награда.

Дружење са сликарима из Удружења Светог Луке убрзало је напредовање, али и усмерило ка сликању на платну. Туристичка посета Ђавољој вароши променила јој је живот.

Заљубила сам се на први поглед у град који сваки дан мења свој лик, преселила се у Пролом Бању и у Гаретовом конаку отворила „Галерију Драгане Ж“. Сурови професионализам донео је ликовне колоније и размену енергије са познатим сликарима. За мене су сликарство и живот једно - „бајка“, без размишљања тврди мајстор шпакле Драгана Жупљанин.

Жао јој је што су сујета, злоба и инертност чланова уништили Удружење Свети Лука, чиме су Крагујевац и сви ми заједно много

изгубили. Ђавоља варош јој је летња варијанта, а жели да у родном граду отвори „Крагујевачку бајку“.

Иначе, историчар уметности, академски сликар Александар Јовановић Бирић наглашава: „Оно што је битно у сликарству Драгане Жупљанин је то што је изградила свој ликовни рукопис и зна да транспонује форму из тамне масе и да транспонује светлост. Ми можемо да гледамо њене слике и да комуницирамо са њима. Можемо да их окачимо у своје станове и да живимо са њима. Чувамо их као своје материјалне и духовне вредности“.

М. И.

ХОБИ, ДОКОЛИЦА, РАЗБИБРИГА

Победом отворили сезону преферанса

Опа! Прво, па мушко, па још преферанцијско. У оквиру редовних такмичарских активности у првом колу Преферанс лиге Србије преферанс клуб, овдашњи „Раднички“ (а, како би друго), надмоћно је тријумфовао у тромечу: Свилајнац – Велико Градиште – „Раднички“ Крагујевац.

Екипу „Радничког“ сачињавали су: Бранко Туцаковић Туца (легиона крагујевачког преферанса), Мирослав Богдановић Крапа, Јован Кумбуровић Баћа, Миленко Алексић Мика, Радован Станић Рака и Данило Вуисић Дача. Најзаслужнији за победу над противницима из Свилајнца и Градишта били су Туца, Крапа и Дача који су суверено тријумфовали у својим партијама. Друга места су освојили Мика и Рака, док се Баћа није баш прославио. Нека, нема везе, дугачка је преферанс сезона и има у њој места за побољшање игре и резултата.

У Преферанс лиги Србије учествују 22 клуба, а сем крагујевачког ту су и играчи ове култне игре са картама из Ваљева, Јагодине, Ниша, Смедеревске Палан-

ке, Великог Градишта, Свилајнца, Чачка, Шапца, Крушевца, Петровца на Млави... Имена тимова и екипа јасно говоре о којој врсти игре је реч, попут „Центлмен“, „Треф“, „Адут“, „Санс“..., мада има и оних који су склонили официјелној историји него префе-

ранс традицији, као што су момци (можда није преферански родно сензибилисано) из „Цара Константина“, али и оних вечитих шалција попут играча „Јагодина ситија“.

Следећи меч, такође тромеч у којем је „Раднички“ домаћин, одиграће се у недељу, 16. октобра, када у Крагујевцу гостују екипе из Петровца на Млави и Шапца. Срећно.

З. М.

ПРЕДЛОГ ПОЉСКОГ ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Град Тихи нови побратим

Делагација пољског града Тихи у коме ради фабрика компаније „Фијат“ и чији је градоначелник послао писмо градоначелнику Крагујевца са предлогом да се два града побратиме, позвана је да буде гост Крагујевца током обележавања 21. октобра. Повод писма је жеља фирми из Пољске да успоставе сарадњу са привредницима из центра Шумадије.

Наш град је код Катовица. Има 130.000 становника, по индустријској и привредној структури је сличан Крагујевцу, а у оба града постоје фабрике аутомобила. Наши грађани желе да упознају културу Србије, спортисти желе да успоставе везе. Имамо и филмску аматерску групу која жели да сарађује са вашим „Шумадија филмом“. Желимо да направимо филм о Крагујевцу и Шумадији који ћемо приказати на пољској телевизији. Предлажемо да се наши градови побратиме, написао је градоначелник града Тихи Андреј Дзуба.

Истворено је из Крагујевца у Торино, где је седиште „Фијата“, упућено писмо о намерама да се потпише споразум о сарадњи, који би ускоро могао да прерасте у побратимство.

М. П.

УСПЕХ СТРЕЛАЦА ПЕНЗИОНЕРА

Злато и бронза у Соко Бањи

Стрелци Градског удружења пензионера Крагујевца прошле недеље су на четвртој „Олимпијади спорта, здравља и културе трећег доба“ у Соко Бањи освојили златно и бронзано одличје. Злато је освојио Мирослав Тотовић, а бронзу мешовита екипа пуцајући из ваздушне пушке. Екипу су поред „златног“ Мирослава сачињавали још Лепосава и Живота Раденковић.

На Олимпијади је учествовало 115 екипа из исто толико градова такмичећи се у пикаду, штафетном брзом ходању, риболову, стрељаштву, шаху и шутирању на гол са 15 и 10 метара. Уз спортска догађања организатори су спортистима контролисали здравствено стање (мамограф, шећер) и забавили их песничким вечерима, као и изложбом слика пензионера Србије.

Задовољни смо резултатом јер учествујемо први пут, рекао нам је Ратко Томашевић, председник удружења.

М. И.

ТРЕНЕРИ ВОЛОНТЕРА

Не постоји граница за едукацију

У клубу „Дуга“ крагујевачког Црвеног крста прошле недеље тренер за рад са старим лицима Ноеле Остдам из Холандске НВО „Јанос публик хелт“ обучила је око 50 волонтера за рад са старим лицима. Обуку чланова Црвеног крста Крагујевца финансијски је подржало Министарство иностраних послова Холандије, кроз Програм социјалне трансформације (МАТРА).

Програм се првенствено односи на бригу о старима у три ситуаци-

је: кућна нега, дневна нега и активности. Циљ је да се едукују волонтери да могу да изађу у сусрет потребама старих људи и да осмисле решење њихових проблема, а да знање шире даље. Циљ је да се организују активности за старе и отклоне проблеме организовања.

Више пута сам боравила у Србији. Програм је рађен за Пирот, Инђију и Крагујевац са циљем да надомести карике између волонтера и неговатељица

(геронтодомаћица). Најбоље је кад би постојала нова професија, која би се системски утврдила. Не постоји граница за едукацију. У Холандији едукујем много жена које остају волонтери, јер немају смисла да едукују друге. Држава плаћа и геронтодомаћице и то би требало да уради и држава Србија. Моји циљеви су остварени, срећни људи, вредни, емотивно посвећени са жељом да науче, рекла нам је Ноел при додели диплома.

Она жели да настави са обукама, али то зависи од процена извештаја и од финансија. У Црвеном крсту Крагујевца су задовољни јер је 35 полазника стекло дипломе и могућност да на адекватан начин задовоље потребе старих.

Карактеристичан андрагошки приступ обуке будућих тренера Ноеле Остдам, независно од образовања полазника, донео нам је сазнања како комуницирати са чланом породице трећег доба, да се препознају симптоми болести и коме да се обрате. Најважније је пронаћи брзи начин комуницирања породице са менталним променама свог родитеља, задовољити потребе старих на адекватан начин, рекао нам је доктор Љубиша Миловић, први добитник дипломе „Јанос“.

М. ИГЊАТОВИЋ

СВЕТСКИ ДАН МЕНТАЛНОГ ЗДРАВЉА

Пораст менталних болести

Сваког 10. октобра од 1992. године обележава се Светски дан менталног здравља, а тема овогодишњег обележавања је, како је најавила Светска здравствена организација, „Инвестирање у ментално здравље“, јер су финансијски и људски ресурси одређени за ову област здравља недовољни, посебно у земљама са ниским доходом, саопштио је крагујевачки Институт за јавно здравље.

Према подацима Светске здравствене организације 12 посто светске популације има неки ментални проблем, а 450 милиона људи у свету има потребу за добрим услугама ради побољшања менталног здравља. Најчешћи поремећаји који доводе до тешке инвалидности су депресија, злоупотреба супстанци, шизофренија, епилепсија, алкохолизам, Алцхајмерова деменција, ментална ретардација и ментални поремећај детињства и младости. Стручњаци упозоравају да ће по броју оболелих депресија ускоро бити на првом месту, као и то да ће се код 25 посто становништва у свету током њиховог живота развити неки ментални поремећај.

У нашој земљи дугогодишња изложеност сталном стресу довела је до пораста броја особа са здравственим проблемима из области менталног здравља. У циљу превенције ове врсте болести Министарство здравља, Каритас Србије и Каритас Италије покренули су кампању „365 дана за ментално здравље“. Стручњаци указују да би пацијенти требало више да користе услуге лекара у примарној здравственој заштити, као и да је неопходно посебно пажњу посветити дестигматизацији оболелих и лекара који их лече, у чему медији треба да имају важну улогу.

М. П.

ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ – ДРУГА ШАНСА

Убрзано до школе и дипломе

Основна школа „Драгиша Луковић Шпанац“ у Белошевцу у оквиру редовног програма добила је и три нова одељења такозване вечерње школе са 75 полазника узраста од 17 година па навише. Док је за све основце школска година почела 1. септембра, за њих се школско звоно огласило по први пут 10. октобра, у седамнаест сати.

Свечано, уз присуство великог броја градских званичника, Црвеног крста, Центра за социјални рад, медија, невладиног сектора и стране делегације која је помогла реализацију пројекта „Друга шанса“, директора школе и наставника, стартовала је ова група претежно ромске националности.

У једном тренутку било је више гостију него и самих полазника, који су у срамежљиво подизали поглед према гостима који су им честитали на одлуци да се поново врате у школске клупе и наставе тамо где су стали.

Најоригиналнији поздрав школцима упутио је Бранислав Јовановић, просветни инспектор, речима: „Слажем се с вама да је школа била боља и како треба ви је сигурно не бисте напустили. Надам се да сада нећете одустајати и да ћете ићи до краја“.

■ Одложила операцију срца

Док су једни једва чекали да се почне са конкретним радом, докле су други просто позирали пред блицевима фоторепортера. Већ су се поделили по групама. Неки се познају од раније. Понајмање њих се зна из школских дана, углавном из Центра за социјални рад, Националне службе запошљавања, комшилук....

Једни кажу да су се уписали у школу из нужде, будући да им је забрањено да ће их скинути са евиденције Националне службе запошљавања уколико се не описмене, други са списка за примање социјалне помоћи пошто се закон променио, а најмлађи по казни родитеља. Додуше, има и оних који су се уписали из задовољства, јер их је срамота од деце и људи које стално моле да им попуњавају обрасце за разне видове помоћи.

У сваком случају, није требало пропустити ову другу шансу, не само зато што је ово дошколовање бесплатно и што ће имати предности приликом запошљавања него и због тога што је градиво прилагођено по први пут њиховом узрасту и максимално сажето. За сада и немају учбенике. Читаву осмогодишњу школу с обуком за занимање завршавају у року од три школске године. Школовање је подељено по циклусима. Први обухвата прва четири разреда и траје годину дана, исто толико траје и друга два циклуса за пети и шести разред, и седми и осми. По стицању основног образовања чека их тромесечно оспособљавање за различита занимања, у складу са њиховим склоностима, а која су у овом тренутку дефицитарна, како би доцније лакше дошли до посла. Већ су склопљени уговори са неким средњим стручним школама за 50 занимања.

Четрдесетдогодишњу Весну Симић затекли смо насмејану у холу школе у друштву нових другарица и десетогодишње кћеркице Аните. Дошла је с мамом у школу да је подржи. Весна каже да зна да пише, али не зна да чита. Стартује од првог разреда. Ћерка је научила да се потпише. Чврсто је решена да иде до краја, упркос чињеници да као самохрани родитељ са два малолетна детета има

По пројекту „Друга шанса“ отпочела је настава за 75 полазника школе за одрасле, који ће осим основног образовања, проћи и тромесечну обуку за неко од 50 занимања и имаће предност код запошљавања

ВЕСНА И ГУЛИЈАН ВЕРУЈУ ДА ЋЕ УСПЕТИ

РЕШИЛИ ДА СЕ ПОНОВО ВРАТЕ У КЛУПЕ

пуно обавеза. Али, то није једина мука. Она је тежак срчани болесник, па страхује да ће због своје болести и синовлеве хроничне можда више одсуствовати са наставе. Због школе је и операцију одложила. Нигде и не ради. Њена породица се издржава од социјалне помоћи, надокнаде за туђу негу, дечијег додатка и корисници су народне кухиње.

Пошто ми је син други разред, а кћеркица четврти, моћи ће да ми преконтролишу домаће задатке и да ме преслишају, каже смећећи се Симићка.

■ Нада за посао

Прича двадесетогодишњег Брахима Гулијана, рођеног у Немачкој, нешто је другачија од осталих полазника вечерње школе. Он се вратио отуда с породицом у Крагујевац и још увек није научио да говори добро српски, пошто му је немачки био матерњи језик. Иако је тамо завршио десет разреда и школу за куvara, он не зна да „убоде“ ни једно ћирилично слово. Пошто је решио овде да остане и запосли се потребно му је и овдашња диплома.

Крећем од првог разреда, не знам ни да читам ни да пишем на српском. Хоћу и овде да завршим за куvara, каже на једва разговорно на српском језику Гулијан и додаје је да се што добро говори и пише немачки кад се тешко овде споразумева.

Судбина двадесетседмогодишње Силвије Пејчић била је запечаћена, оног тренутка када јој се старија сестра удала из школске клупе. Њену мајку је то толико погодило да је њој одмах забранила да похађа наставу, страхујући да може да крене сестриним стопама. Од тада је прошло преко 15 година, она се удала у Белошевцу, има две кћеркице и поново седа у школску клупу.

Мујо Барјамовић, отац троје деце, креће у први разред по први пут у животу.

– Знам да пишем, али не знам

да читам. Морам да учим, није ми лако, јер ће да ме скину са бироа рада. Али, волим због себе да нешто научим. Радим у „Еко паку“, преко Социјалног. Слаба је плата, али колико школе толико и музике, каже Барјамовић, верујући да ће са новим образовањем имати и веће шансе за бољу зараду.

Подале од њега издвојла се тројка дечака не старијих од 17 година. Они нису желели да се представе, кажу да их је срамота. Неће ни да се фотографишу. Они су још и онајдаље одмакли са школом. Један од њих је рођен у Аустрији, где намерава и да се врати после завршетка школе. Његов другар је два пута понављао и изгубио право на школовање, баш као и трећи момак, коме је главна преокупација музика и себе види као саксофонисту у очево оркестру.

Александра Вукановић, пи-ар менаџер пројекта „Друга шанса“, каже да је овај пројекат урађен у сарадњи са Министарством просвете и Европском унијом, која је планирала четири милиона евра за пројекат. Њихов задатак је био да раде на селекцији школа, обуци наставника, на припреми наставног плана и програма, као и на видљивости пројекта у медијима. Каже да је њихова главна улога да предупреду одустајање од школовања и биће задовољни ако на крају пројекта буду имали половину оних који су пронашли посао.

Школовање одраслих иде у три циклуса која трају по годину дана. У оквиру треће године је стручна обука за занимање, која се реализује у сарадњи са средњим стручним школама, на основу профила које је израдио пројекат.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ «КРАГУЈЕВАЦ» ОБЈАВЉУЈЕ

О Г Л А С**О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА на одређено време до 3 године**

- Атинска бр. 14, површина 27,00 м²
- Јосифа Шнерсона бр.2, површина 28,00 м²
- Јосифа Шнерсона бр.6, површина 63,00 м²
- Љубише Богдановића бр.15, површина 44,80 м²

Почетна месечна цена за стан износи 235,00 дин/м².

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП «Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме, адресу, број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнина које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред.

Станови који се оглашавају користе закупци и биће усељиви по њиховом иселењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

Предузеће за производњу алуминијумске и ПВЦ столарије.

За седиште компаније у Крагујевцу тражи кандидаткиње за позицију:

РАДНИЦА У ПРОИЗВОДЊИ**Услови**

- * завршена основна или средња стручна спрема
- * пожељно искуство на сличним или истим пословима
- * од 35 до 50 година
- * одговорност, комуникативност и спремност за тимски рад

Опис посла:

- * рад у производњи на мање сложеним пословима
- * рад се заснива на одређено време

Ваше пријаве са биографијом слати на адресу „СУНЦЕ Маринковић“ доо, Лепенички булевар 39, 34000 Крагујевац, са назнаком „За конкурс“ или office@suncemarinkovic.com **Биће контактиране само кандидаткиње које уђу у ужи избор.** Рок за слање пријава: четвртак 20.10.2011.

www.suncemarinkovic.com

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е**О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „Mannes“ д.о.о. Крагујевац, спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта– Постројење за складиштење и третман грађевинског отпада, чија се реализација планира на кп. бр. 1947 и 1948 КО Корман, на територији града Крагујевца.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни изведени објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, из разлога што је надлежни орган утврдио да је у питању пројекат који уз обавезно поштовање наведених мера заштите животне средине, неће довести до прекорачења граничних вредности емисије загађујућих материја, односно да неће имати значајног негативног утицаја на животну средину и становништво.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, бр.135/04 и 36/09).

МИЛОМИР МИНИЋ, ПИСАЦ, АРХИВАР,
ИСТОРИЧАР, ПЕНЗИОНЕР

Сан о престоници

ски, индустријски и културни центар Србије

Потеру води Милан Пурић

Еин солунца Чеде, стрељаног 21. октобра 1941. у Шумарицама. Палилулац, историчар који је цео радни век провео у култури Крагујевца и у њој оставио запажени траг.

Чега се најрадије сећате из свог детињства у Крагујевцу?

Дани проведени у Првој крагујевачкој гиманзији, и дружења у то време, заувек су тренуци који изазивају осмех на мом лицу кад их се сетим. Фудбал који смо играли поред Гвозденог моста на Лепеници и момачки дани на корзоу такође су део јединственог одрастања у Крагујевцу.

Шта је представљала породица у вашој младости, а шта представља данас?

Породица је свакако основни стуб друштва. Таква је била и моја породица са петоро деце. Отац радник у Војнотехничком Заводу и мајка домаћица усадили су у нас породично васпитање које је било поштење и честитост. То схватам као богатство које ни са чим не може да се мери. Данас је улога породице доста ослабила јер мислим да медији врше доста јак утицај на породицу, наравно, у негативном смислу.

Каква је разлика у школовању некад и сад?

Већ у седмој години сам остао без оца и мој однос према учењу био је веома озбиљан, као уосталом и свих из тих генерација. У послератним временима у веома тешким материјалним условима нисмо губили веру и трудили смо се да што више научимо и тако себи обезбедимо добру будућност.

Какав је однос према раду некад и сад у Крагујевцу?

Да ли као последица економске ситуације, или промена које живот доноси, или је то једноставно ствар неког новог српског менталитета, углавном, данас је однос према раду далеко лошији него раније. Нема оне дисциплине која је некад постојала и однос према раду је попустио. Данас се тежи да се са што мање рада оствари што већа зарада. Док сам био млад поштеније се радило, иако се знало да зарада није богзна каква.

Шта значи бити десетлећима сведок свакојаким важних и неважних до-

Мислим да бисмо морали да остваримо можда превелику амбицију, мада и то није искључено, да постанемо поново престоница Србије, да будемо модеран универзитет-

ски, индустријски и културни центар Србије

кумената (архивар)?

Предност да увек могу да вршим поређење како је било некад, а како данас. Наравно, то доводи код мене до малог разочарања јер је раније однос према животу некако био поштенији. Материјална корист није била превасходна и на првом месту као што је то данас.

Како се осећате у 21. веку у нашем граду?

Осећам се прилично лепо јер, хвала Богу, град опет креће напред, развија се у модеран индустријски град, постао је универзитетски центар што је велика ствар и, уопште, постоји једна велика нада да ће опет бити аутомобилски центар Србије и још већи и лепши град.

Како настаје потреба да човек напише књигу?

Постоји стара кинеска мудрост да човек у свом животу треба да створи породицу и остави пород, да направи своју кућу и посади дрво као знак да је постојао на овом свету. Писање књиге је свакако жеља да се остави траг о неком времену и схватању тога времена. То је унутрашња потреба која тера човека да размишља, да у оном домену у коме је способен остави неки траг о свом времену. Моје књиге које сам самостално издао су сатире, афоризми, епиграми и приче „У потра-

зи за суштином“, а друга књига је „До апсурда и надра“. Објавио сам и две књиге са колегама из историје. Са Предрагом Михајловићем сам објавио књигу „Споменар 1903.-1914.“ о крагујевачким фото аматерима са почетка 20. века, а са колегом Станишом Бркићем књигу „Јевреји у Крагујевцу“ која говори о Јеврејима у нашем граду од Милоша па на даље. Посебно је описано страдање ових поштених и добрих људи у време Другог светског рата.

Шта се највише променило у Крагујевцу за вашег живота?

Иако је већ од средине 19. века био индустријски град, највише се променило што је са доласком Фијата и „Фиће“ постао центар аутомобилске индустрије земље. Иако је био један прекид, сада се, хвала Богу, обнавља и надам се да ће и опет наш град постати центар за производњу аутомобила. Веома важно је што је град постао и универзитетски центар, што је посебно важно за сиромашније грађане који сада могу да школују своју децу у нашем граду.

Шта је крагујевачки дух?

Слободарски дух једног значајног српског града који је, нажалост, доживео у новијој историји једну велику трагедију 21. октобра 1941. године, када је било масовно стрељање у Шумарицама. То је свака-

ко и један прогресивни дух који се бори за боље и напредније.

Како је на град утицао огроман механички прилив становника последњих тридесетак година?

Постојале су и позитивне и негативне стране. Многи људи који су долазили са стране махом су долазили из сеоских средина, па им је предстојало једно прилагођавање градском животу. Ти људи су са собом доносили и неке лошије навике које су утицале на град. Постепено су усвајали наше навике и постајали наши добри суграђани. То је процес који се одвија по целом свету.

Шта су за Крагујевца одувек представљале кафане?

Мада нисам кафански човек, мислим да су кафане представљале једну посебну врсту школе, да не кажем горког универзитета. Ту се углавном могло чути све важно што се у граду догађа, склапали су

се послови, и одвијао интензиван друштвени живот пошто у то време није било других могућности. То је била специфична врста друштвеног окупљања и разоноде у исто време.

Да ли су Крагујевчанке одувек биле најлепше у Србији (а и шире) како тврди доста наших сговорника?

То је нормално локал патриотско мишљење. Сви говоре за даме из својих градова да су најлепше. Свакоме је своје најближе и најлепше. Као што Срби кажу да су Српкиње најлепше жене, а колико је то заиста тако нека свако просуди за себе.

Шта је пијаца за Крагујевца?

Пијаца је једна врло важна институција за Крагујевца, јер је то место јефтиног снабдевања одличним производима. За наше буџете то је врло значајно пошто смо последњих деценија били углавном са скромним приходима, па је јефтина крагујевачка пијаца много помагала да се релативно нормално живи.

Како у Крагујевцу доживети добу старост?

Без обзира на ово тешко стање и светску кризу потребно је избегавати стресове, водити рачуна о здрављу и бити свестан својих год-

ина и својих могућности, а посебно треба водити и рачуна о одмору.

Шта граду недостаје?

Дуго му је недостајао затворени базен, али како видим ускоро ће га добити. Надам се да ће добити још неке важне институције које град ове величине треба да има, па се надам да ова светска криза неће вечно трајати како би и то остварио.

Како бисте волели да град изгледа за 50 година?

Мислим да бисмо морали да остваримо можда превелику амбицију, мада и то није искључено, да постанемо поново престоница Србије, да будемо модеран универзитетски, индустријски и културни центар Србије.

Шта сте добили од крагујевачког духа, а шта сте му дали?

Од крагујевачког духа сам добио један коректан и поштен однос према животу и часно понашање. Дао сам му колико су биле моје скромне могућности интелектуалца који је деценијама радио у крагујевачкој култури. Као историчар, сам или са колегама, направио сам преко 30 изложби, махом историјског карактера. До сада сам објавио четири књиге, а ако ме здравље послужи надам се да ћу објавити бар још две, три...

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

8h до 19h
ГЛАВНО ВРЕМЕ

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, pola-v P1/PN remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, ekstremaltu...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

**ЗАБОРАВЉЕНЕ
ПРИЧЕ И ЛЕГЕНДЕ**

Пише Александар Бабић

**Чудновати лекови и
лечења**

Средњовековни лекари у српским земљама имали су пуно разумевања за проблеме болесника, али су имали мало лекова који би гарантовали успешно лечење. Ипак су се трудили, усавршавали своја знања кроз праксу и постигли успехе у лечењу. Из Ходошког зборника, српског медицинског кодекса, врло је занимљиво цитирати неке рецепте, на пример, онај који се односи на подмлађивање лица, што је и данас врло актуелно и приступају му и жене и мушкарци у познијим годинама. Рецепт гласи: „Помешај гушчије сало са сезамовим уљем и, пошто ову мешавину отопиш, њоме често мажи лице и оно ће се подмладити!”

Следи још савета (рецепата) о лепоти, као онај против бубуљица на лицу. Требало је иситнити мрамор (камен) у прах, затим га помешати са беланцетом од јајета и тиме мазати лице. А да би вам зуби били бели, требало је јелењи рог палити (обгоревати) све док не постане бео, затим га иситнити и тим прахом премазивати зубе.

Састављачи Ходошког зборника нису заборавили ни невоље које може да проузрокује тесна обућа, када се на стопалима појаве жуљеви. Они предлажу да се на жуљ стави парче плућа од козе или јагњета, или да се жуљ дуже времена посипа пепелом од спаљене коже (није јасно чије, али се то вероватно односи на козе и овце).

Кијање су спречавали честим мирисањем сувог босиљка на коме је семе, а пијанство тако што се пре одласка на неко славље или у кафану, на празан стомак, наште срца, како се у народу говорило, поједе корен купуса или пет горких бадема!

Вечити проблем мушкараца - ћелавост - решаван је на два начина. Прво, чим приметите да вам се коса проређује, треба истуцати лишће од купуса, затим га помешати са чистим црним вином и тиме облагати она места на глави са којих је почела да опада коса. Ако је опадање узело маха и већ се појавила ћелавост, следовао је други рецепт: Узети копито од магарца и спалити га, а онда тај прах помешати... и на том делу је рукопис нечитљив, па није могуће растумачити са чим треба помешати да би се добио лек којим треба мазати ћелаво места. Да ли је то касније неко намерно учинио, или је зуб времена учинио своје, остаје тајна, као и састојак који је требало да да лек против ћелавости.

При крају 19. века (а све је почело са Вуком Караџићем) учена друштва (академије) почела су да сакупљају народне обичаје, па и медицински створене у народу, којима се одржавало здравље или лечиле болести. То је обухватало: предохрану, лечење, справљење лекова, бајања и слично. Давана су упутства како то записивати и то је штампано у многим повременим публикацијама и часописима, као што су Гласник ученог друштва, Летопис матице српске, Босанска вила, Караџић и разни зборници.

Епилепсија је и за данашњи ступањ медицине тешка болест и лекари су се тешко носили са њом, па су том проблему приступали и надрилекари, то јест врачаре и врачари. У народу се ова болест звала падавица или падалица, а ево како су је они лечили.

Прво мора да се искује нови нож у глуво доба ноћи (и да се њиме ништа не сече). Следеће ноћи, опет у глуво доба, полази се из болесникове куће и иде на гробље! Први иде онај који врача и носи ко нож (који је тек тада извађен из канија) и црног петла без белега. Са њим иде и неко ко се не плаши, да прави друштво и растерује страх, а онда за њима и болесник. Он иде само у гаћама и кошуљи, ако је мушко, а ако је жена - само у доњој кошуљи. При ходу не смеју ништа да говоре нити да се окрећу за собом. Иза њих иде неко из болесникове куће и носи нову преобуку, дотле необлачену.

Гробље мора да буде преко неке воде (реке или потока), односно да се прелази нека вода. Болесник мора да приђе непознатом гробу, да на том гробу нема никаквог натписа, ни крстаче или споменика. Онда се сам скине го голцат и легне на тај гроб, постављен исто као покојник. Врачар тада оним ножем опкроји гроб око тела болесника, почев од главе ка доњим деловима тела. Онда поред гроба ископа рупу, одсече петлу главу и окрвави кошуље скинуте од болесника. Сва петлова крв мора да се заустави на скинутој одећи, и све то закопа у ону рупу. Онда, истим редом, али сада трком, пођу натраг, ништа не говорећи. Заустане се тек код реке, где их чека онај са новом преобуком, и болесник се обуче. Тек тада се сме први пут нешто проговорити.

Сутрадан јутром болесник се води у цркву у коју дотле никада није улазио да би му се читала велика молитва. Мора из цркве да изађе на друга врата од оних на која је ушао. При томе врачар у себи баје и тако је ова сеанса лечења завршена.

За оне плашљивије, који се боје ноћи и гробља, постојао је други лек против падавице.

На месту где је болесника последњи пут задесила падавица, где је пао, у земљу се закопа жива црна кокошка, ако је женско, а петало ако је у питању мушкарац. Као варијанта било је и да врачар понесе црно пиле без белеге - боље да је узето из туђег дворишта, без питања, једно јаје-мућак стави у стару торбу, коју преда болеснику да је носи. Затим оду под неко родно дрво и ту, испод дрвета, ископа се рупа, извади се пиле, те му болесник плуње у кљун. Затим се болеснику порезу нокти и то све убаци пилету у кљун. Онда се каже болеснику да иде кући, не окрећући се у путу. Пиле се закопа, торба обеси о грану, а јаје раздије о дрво, те се и врачар врати.

Болесник још неко време не говори ништа, а девет дана не сме ништа да пије сем воде, не сме да се вози у колима, да једе хлеб замашен квасцем, нити хлеба враћен са њиве или који је преостао од ручка за вечеру, значи једе само свеж хлеб. Уз то, не сме да спава близу ватре, а од меса једе само пилетину. Нешто од одела које свакодневно носи мора да носи преврнуто на себи.

ПРВА КРАГУЈЕВАЧКА ГИМНАЗИЈА У МЕЂУНАРОДНОМ ПРОЈЕКТУ**Ширење идеје
волонтеризма**

Пројекат на тему волонтеризма, који су написали школски психолог Иван Недељковић и ученица Бојана Стефановић, прошао је у јакој конкуренцији од 300 радова на исту тему, у оквиру интернационалног такмичења Међународне мреже средњих школа, у којем је учествовало 15 земаља. Аутори крагујевачког пројекта боравили су крајем прошлог месеца у Сарајеву, а Прва крагујевачка гимназија биће носилац пројекта у којем су партнери још две школе из Румуније и Бугарске

БОЈАНА И ИВАН, АУТОРИ ПРОЈЕКТА

Крагујевац је богатији за још једну будућу међународну сарадњу. У оквиру међународног такмичења које организује „АЦЕС” – Међународна мрежа средњих школа, у коју су укључене школе из 15 земаља југоисточне Европе, пројекат којим су конкурисали Иван Недељковић, школски психолог, и Бојана Стефановић, ученица одељења другог три Прве кра-

као што је Интеркултурални центар из Аустрије и „Вчели дом” из Словачке, уз подршку министарства образовања свих 15 земаља ове европске регије. Њен циљ је да се омогући и унапреди интеркултурални дијалог и сарадња младих људи како би се створила стална мрежа преко које би се размењивала знања, учење и иновације, каже психолог Иван Недељковић.

Он наглашава да Прва крагујевачка гимназија није једини учесник у овим и оваквим пројектима „АЦЕС-а” јер је, како напомиње, пројекат ученика ВИШ-а такође учествовао пре две године на међународном такмичењу које је организовала и финансирала ова организација.

Сваке године другачија је тема овог такмичења, а ове је то био волонтеризам. На ту тему пристигло је чак 300 пројеката, а међународни жири одабрао је 45 најбољих партнерских пројеката који ће добити финансијска средства од ове организације.

Занимљиво је да су пројекат који је прошао строге критеријуме међународног жирија сами написали професор Недељковић и његова ученица Бојана Стефановић. - Наш пројекат зове се „Промени себе, промени своје локално окружење” и његова основна замисао је да упозна ученике са идејом волонтеризма, објашњава ауторка пројекта Бојана Стефановић.

■ Носиоци пројекта Бугарима и Румунима

Недељковић додаје да ће, после упознавања ученика са овом идејом, они бити обучени на тродневном семинару како да организују волонтерске акције, како да их финансирају, осмисле на нивоу своје средине – школе, града, да наставе да шире идеју волонтеризма у свом окружењу.

- Тек по упознавању осталих ученика са идејом волонтеризма и обуке на семинару, учесници акције осмислиће коју и какву ће волонтерску идеју организовати.

Пројекат траје до марта 2012. године и његов циљ је међународна сарадња и заједничка акција на тему волонтеризма. Прва крагује-

ПОХВАЛЕ ЗА БОРАВАК И
ДРУЖЕЊЕ У САРАЈЕВУ

гујевачке гимназије, одабран је у јакој конкуренцији од чак три стотине сличних радова.

Тим поводом професор Недељковић и Бојана Стефановић боравили су крајем прошлог месеца (од 25. до 29. септембра) у Сарајеву на међународном скупу средњих школа средње и источне Европе. Преко 250 ученика и професора учествовало је на овом интернационалном догађају, на којем су биле заступљене чак 103 школе из 15 земаља: Аустрије, Словачке, Бугарске, Румуније, Молдавије, Словеније, Албаније, Македоније, Косова, Црне Горе, Хрватске, Босна и Херцеговина, Србије, Мађарске...

Овогодишња тема такмичења био је волонтеризам, а сем Крагујевчана на овој манифестацији присуствовали су представници још седам српских школа чији су пројекти „прошли” строге параметре селекционе комисије: из Ниша (две), Суботице (две), Лазаревац, Новог Сада и Крушевца.

■ Мрежа размене знања

- Ову мрежу за прекогранична школска партнерства је 2006. године иницирала ЕРСТЕ Фондација, у сарадњи са организацијама

вачка гимназија је носилац пројекта у који су, због међународне сарадње и карактера такмичења, укључене још две школе из Румуније и Бугарске. По речима наших саговорника, реч је о гимназијама из Букурешта и Софије.

У циљу ширења ове племените идеје, али и промоције међународног такмичења под окриљем „АЦЕС-а”, Иван Недељковић најављује и мултимедијално такмичење, односно наградни конкурс за најбоље урађен видео клип на тему волонтеризма у трајању до једног минута.

- Пре одласка у Сарајево била сам помало скептична, признаје Бојана. - Очекивала сам да ћу тамо присуствовати сувопарним предавањима типа: седим тамо и учим о волонтеризму. Али, ни издалека није било тако досадно. Организатори скупа су осмисли сва четири дана док је трајала манифестација, било да је реч о раду мешовитих група у хотелу „Холивуд” на Илици, где смо били смештени, служећи се „службеним језиком” - енглеским, забавним и корисним радионицама или када смо са тимовима били на терену и морали у циљу волонтерске обуке да извршавамо различито замисљене задатке и дајемо одговоре на конкретна питања. Баш ту, на самом терену, сарајевским улицама, ослањајући се на помоћ пролазника и грађана, на лицу места смо се упознавали са Сарајевом као градом домаћином, његовом историјом, традицијом и културом. То је и била сврха овог међународног скупа одржаног у Сарајеву, објашњава Бојана Стефановић.

Одмах по завршеном семинару о волонтеризму и волонтерским акцијама, предвиђеном у награђеном пројекту „Промени себе, промени своје локално окружење”, који ће се одржати 22. и 23. октобра, волонтери укључени у Недељковићев и Бојанин пројекат боравиће у Румунији од 29. октобра до првог новембра, а онда следећег месеца следи посета Бугарској.

Партнери у пројекту, њихови вршњаци волонтери из Софије и Букурешта, узвратиће им посете и ојачати међународну акцију и сарадњу у фебруару и марту наредне године.

- На тај начин биће испуњени сви циљеви и мисије из нашег пројекта, појашњење и ширење идеје волонтеризма али и унапређење комуникације и сарадње са нашим вршњацима из иностранства и других и другачијих култура и традиција, закључује Бојана.

Она и професор Недељковић најављују да ће у оквиру пројекта у својој школи обележити 5. Децембар, Међународни дан волонтера, а када им пристигну гости и партнери у одабраном пројекту из Бугарске и Румуније следи већа волонтерска акција. Онако баш међународна.

Зоран МИШИЋ

УКРАТКО

Цез квартет у СКЦ-у

Нишки инструментални састав „Ејот” по први пут наступиће пред крагујевачком публиком, у Арт-кафе галерији СКЦ-а, у петак, 14. октобра. Реч је о једном је од најперспективнијих младих цез бендова тренутно. Албум „Хоризон”, који ће овом приликом промовисати, домаћа критика је уврстила у пет најбољих цез албума на српској сцени и прогласила за један од најбољих (не само цез албума) из овогодишње продукције.

Њихова музика приказује свежи звук који спаја културу цеза, софистицираност класичног клавира, психоделичне и амбијенталне музике, као и рељефне елементе источноевропског фолклора.

Бенд постоји две године, а поред наступа по клубовима у Србији, имали су прилику да учествују на фестивалима „Umbria Jazz Balkanic Windows” и „Dubai International Jazz festival”. Концерт овог цез квартета почиње у 22 часа.

Ска вече уз Партимејерсе

У суботу, 15. октобра, у „Кутији шибица”, СКЦ-а одржаће се „Ска вече”, а главни заштитник биће група „Партимејерс”. Након само годину дана од оснивања овог бенда „загосподарили” су клупском сценом, а бенд чине Кариш, Дарија, Милош и Токи.

Иначе, улаз на „Ска вече” је бесплатан, а цене пића ће бити приступачне. Журка почиње у 22 часа.

Радионоца за карикатуру

У просторијама Локалне канцеларије за младе, невладине организација „Видо”, протеклог викенда, организовала је обуку младих заинтересованих за израду карикатура. Радионици карикатуре је присуствовало двадесетак младих Крагујевчана, а курс је држао истакнути и награђивани карикатуриста Срђан Стаменковић.

Полазници су могли да науче историју карикатуре, али и понешто о данашњем утицају карикатуре кроз штампане медије, о водећим светским и домаћим цртачима, као и о овдашњем Салону антиратне карикатуре. Радионица се састојала и од практичног дела, односно цртања портретне карикатуре и карикатуре ситуације.

Стаменковић се, иначе, карикатуром бави већ више од две деценије, а активан је и као илустратор за децу. Добитник је неколико признања и награда на салонима карикатуре широм света.

ПОЧИЊЕ „КРАФ”

Недеља доброг филма

Прва, а сада већ и традиционална крагујевачка филмска манифестација, КРАФ (Крагујевачки фестивал антиратног и ангажованог филма) доживеће своје пето издање у уобичајеном термину од 19. до 30. октобра, у организацији невладине организације „Милениум”.

Овогодишњи фестивал отвориће прослављени редитељ Желимир Жилник, који је и лауреат награде „Тори Јанковић” за децентрализацију филма у Србији.

Крагујевачке публика биће у прилици да види његов нови филм „Једна жена, један век”, који је заснован на исказима, интервјуима и реконструкцији, односно животној причи јунакиње Драгице Срзентић, жене која је лично 1948. године однела Стаљину у Москву чувено Титово „не”. Кроз слику једног века живота те жене хероја отварају се ретко спомињани сегменти екс југословенских интелектуалних и идеолошких лавирината кроз које се пролазило у стварању и пропадању осам држава у којима је живела та Истријанка из Совињака - Аустроугарска, Краљевина Италија, Краљевина СХС, НДХ, ФНРЈ, СФРЈ, Хрватска, Србија.

На репертоару ће се наћи и израелско-немачка продукција, филм „Ајами”, који је био и прошлогодњи израелски кандидат за Оскара. Радња филма смештена је у граду Цафа, у делу града познат као Ајами, у ком живе Јевреји, муслимани и хришћани. Традиција убијања из освете открива културолошке и религијске тензије које се налазе испод површине: два млада брата боје се убиства након што је њихов стриц ранио локалног кри-

СЦЕНА ИЗ ФИЛМА „КАКО СУ МЕ УКРАЛИ НЕМЦИ”

Крагујевчка публика биће у прилици да погледа ново остварење Желимира Жилника „Једна жена, један век”, филм Мише Радивојевића „Како су ме украли Немци”, „Шума сумарум” Ивана Горана Витеза, али и „Ако зрно неумре”, „О боговима и људима”, „Севдах за Карима”

миналца, млади палестински избеглица ради илегално у Израелу да би могао да плати операцију своје мајке, Израелка и Палестинац сањају о томе да изграде заједнички живот, а јеврејски полицајац је опседнут да пронађе свог несталог брата.

Премијерно у Србији биће приказан и хрватски филм „Шума сумарум”. То је акциона комедија о тим билдингу који крене по злу, па ниједи живот више није сигуран. То је филм Ивана Горана Витеза,

редитеља популарних „Битанги и принцеза” и „Закон”. Нови холандски власник хрватске маркетиншке агенције води своје упосленике на акцијски тим билдинг викенд. Након рафтинга који завршава инцидентом, две групе се током паинтбола пробијају шумом у којој их чекају немала изненађења – локална породица која им ради о глави, случајни излетнички пар, сумњиви инструктори и фаталне несреће. А како се дан ближи крају, свима полако постаје јасно да животи оних који из свега овога извуку живу главу више никада неће бити исти.

Такође, након београдске и новосадске премијере, на КРАФ-у ће се наћи и филм „Како су ме украли Немци”. Прича овог филма инспирисана је детињством редитеља Мише Радивојевића, у чији се дом за време окупације уселио главнокомандујући немачке војске. Радња обухвата период од 1943. године, односно догађај у Другом светском рату, када немачки официр Вернер преузима бригу о сину чија је породица комунистички оријентисана. У том тренутку, када је цео свет разаран од стране Трећег рајха, тај дечак ће доживети

ЖИЛНИКОВ ДОКУМЕНТАРАЦ „ЈЕДНА ЖЕНА, ЈЕДАН ВЕК”

своје најлепше тренутке у животу, а пружиће му их управо човек у униформи те идеологије.

У овом остварењу, које је по жанру мелодрама, улоге тумаче Јелена Ђокић, Светозар Цветковић, Дара Џокић, Миодраг Крстовић, Небојша Милованић, Војислав Брајовић, Бранимир Поповић, Гордан Кичић, Борис Исаковић, Нада Шаргин, Ненад Ђирић, Младен Нелевић, Марија Дакић. Крагујевачка публика биће у прилици и да се упозна са филмским звездама, а предводи их Светозар Цветковић.

Између осталих, на програму КРАФ-а биће и остварења „Тилва Рош”, „Технотајз”, „Бели, бели свет”, потом победник овогодишњег Палића „Заустављен на путу”, „Ако зрно неумре”, „О боговима и људима”, „Севдах за Карима”, „Панк није мртав”, „Октобар”.

Више информација о филмовима и пратећим програмима могуће је пронаћи на сајту www.millennium.org.rs. М. Ч.

ИЗ ФИЛМА „ТИЛВА РОШ” НИКОЛЕ ЛЕЖАИЋА

ЦИКЛУС ПРЕДАВАЊА „МЕДИОКРАТИЈА”

Пред малим ТВ екраном

Гост предавач биће дописник „Политике” Бране Карталовић, новинар који већ годинама утиче на креирање струје алтернативног мишљења, а разговораће се о хипнотичком понашању пред малим екраном, те како постајемо само неми посматрачи друштвених догађаја

Циклус предавања и музичког програма „Медиократија”, који се одржава у просторијама Дома Омладине и клубу „Сода”, након двонедељне паузе завршава се у суботу, 15. октобра, од 19 часова, предавањем „Владавина медија”. Овога пута разговораће се о хипнотичком понашању пред малим екраном, те како постајемо само неми посматрачи друштвених догађаја.

Организатори позивају да се присетимо тренутка када седимо заваљени испред телевизора, не гледајући програм који нас заиста интересује, већ нервозно, досадом изазван рефлекс, мењамо канала палцем минут за минутом. Ипак, и даље седимо зурећи у покретне

слике, несвесно примајући информације које нам нису потребне. Без обзира ком слоју припадали, из ког друштвеног миљеа стижемо, сви ми у доба модерне комуникације испољавамо хипнотичко понашање и опчињеност сликама презентованим од стране мреже, било интернет било телевизијске, која контролише сваки аспект модерног живота. Иако смо можда на неком нивоу свега тога свесни, хипнотичко дејство телевизије и слика нас држи прикованим за екран, чинећи нас неомом публиком која се задовољава програмом у боји.

Џон Фиск у књизи „Телевизијска култура” пише о томе како је њена основна карактеристика полисемија или многобројност значења. Програм представља потенцијална значења која би могла да буду реализована или у процесу читања претворена у стварно дожи-

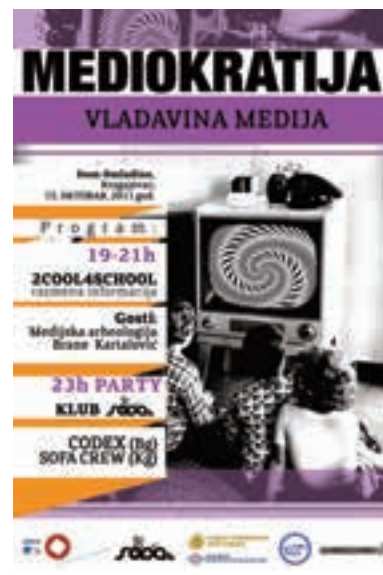
вљена искуства од стране социјално позиционираних гледалаца.

Гост предавач биће дописник „Политике” Бране Карталовић, новинар који већ годинама утиче на креирање струје алтернативног мишљења.

Након трибине, у клубу „Сода”, од 23 часа, наступиће крагујевачки састав „Софа Кру”, а затим и београдски дуо „Кодекс”.

„Софа Кру” чини екипа из Крагујевца која је због недостатка квалитетних музичких дешавања у граду прочела са организацијом „drum n bass” журки. Са радом су почели 2009. и од тада су направили велики број успешних партија у многим клубовима у граду и земљи, препознатљивих по доброј атмосфери и позитивној енергији.

„Кодекс” чине Ранко Марић и Ђорђе Милановић, који су већ дванаест година активни учесници, тачније ствараоци „drum n bass” сцене у Србији. Поред организације највећих журки у оквиру овог жанра, они се баве сопственом продукцијом и издавали су траке за многе днб и тецхно лејблове.

ДРУГИ БРОЈ „КИШЕ”

Ревија доброг стрипа

Редитељи, глумци, музичари, стрипације... људи који се баве различитим врстама уметности кажу да је лако урадити први пројекат (филм, комад, плочу, албум...), али да тек са другим уратком доказујеш да си стварно заживео на некој сцени. Што се тога тиче, чланови удружења „Свет стрипа” успели су да стигну до магичног броја два.

Пред нама је други број крагујевачке стрип ревије „Киша”, коју издају стрипације овдашње окупљене око удружења „Свет стрипа” и чије је премијерно издање било 30. јуна, баш за велики стрип самит „Крагујевац године прве”, почетком јула у Дому омладине.

У новој „Киши” права „киша” ликовних, стрип и теоријских табли, епизода и прилога: Зоран Стефановић „Нова Даркудија”, Славко Драганић „Од школске свеске до господара џунгле”, Бранислав Керца „Убедљиво непобедиви”, Данилеј Кузмић „300”, Виктор Лозанов, Урош Беговић, Цовито Нучио (цртач Загора) „Илустрације”, Дарко Перовић, Стеван Суботић, Давид Вартебедијан, Горан Зечевић, весте, занимљивости, рецензије... „Драги љубитељи стрипа, судећи по реакцијама на које смо наишли, изгледа да је први број ваше и наше

Пред нама је други број крагујевачке стрип ревије „Киша”, коју издају стрипације овдашње окупљене око удружења „Свет стрипа”. Крагујевачка стрип ревија може се већ наћи сем у Крагујевцу, Новом Саду и Београду, и у читавом региону

ревије „Киша” положио испит. Међутим, визија којом се руководимо у редакцији нашег „кишног” часописа налагала нам је још модернији и квалитетнији приступ на пољу штампе, па овај број приређујемо на фином кунздруку, са укупно 76 страница, од којих је 16 у пуном колору. Искрено се надамо да ће ове промене наићи на ваше позитивне реакције, а још нам је важније да вас обрадујемо квалитетним садржајем”, пише у свом уредничком уводнику глорур „Кише” Небојша Весовић, познатији по стрип „нику” Ултрас.

По њему, ако је први број ове ревије тематски био окренут америчком стрипу, онда се за овај комотно може рећи да је скоро у потпуности посвећен италијанском стрипу. Прецизније, стриповима једне од најпродуктивнијих издавачких кућа у свету, када је реч о издањима

намењеним продаји на киосцима, „Серђо Бонели Едиторе”.

- Већ у трећем броју очекујте да „Киша” „походи” и француско-белгијску школу стрипа, као и наше ауторе који с успехом већ годинама раде на том, веома захтевном, тржишту стрипа, „прети” Весовић.

Други број ревије „Киша”, између осталог, доноси још и статут Удружења стрипских аутора Србије, интервју са Морено Буратинијем (сценариста Загора), резултате летње наградне игре „Свет стрипа” и још много тога, све у свему што би рекли издавачи ревије „киша доброг стрипа”.

Ново издање на корицама има рад Бранислава Керца и Милана Јовановића а више информација о издању, као и целокупној делатности Удружења „Свет стрипа”, може-

те пронаћи на њиховом сајту: www.svetstripa.net.

За сада, а што није безначајно, крагујевачка стрип ревија може се већ наћи, сем у Крагујевцу, Новом Саду и Београду, и у читавом региону: Словенији (Љубљана), Хрватској (Загреб, Ђаково и Ријека), Босни и Херцеговини и Републици српској (Травник и Бања Лука), Црној Гори (Подгорица) и скопској стрипарници „Бункер” у Македонији.

А, ако на радост стрипољуба овдашњих „добаце” и до тројке... Их! Само да „Киша” не пресуши до следећег читања. **З. МИШИЋ**

ИЗЛОЖБА ЦРТЕЖА У СКЦ-У

Воајеризам Марте Станојловић

Ова млада београдска уметница кроз цртеже бави се потрошачким друштвом као новом врстом воајеризма, а инспирацију проналази у модној фотографији и поп-арту

У Арт кафе галерији Студентског културног центра отворена је изложба цртежа Марте Станојловић под насловом „Воајеризам”. Ова млада београдска уметница кроз цртеже бави се потрошачким друштвом као новом врстом воајеризма. За радове користи комбинације разних оловака, фломастера и уљаних маркера. Инспирацију проналази у модној фотографији и поп-

арту, а акценат ставља на проблематику унутрашњег света девојака које се користе као објекти за рекламне кампање. Кроз ове анализе, она се неизоставно бави и сопственим унутрашњим светом, анализом различитих фаза и расположења, размишљањем о егзистенцији.

Марта Станојловић дипломирала је на Факултету примењених уметности у Београду прошле године, на одсеку зидно сликарство, у класи професора Слободана Ђуричиковића.

Ова уметница до сада је учествовала на више колективних изложби, имала је две онлајн самосталне изложбе у галеријама „Перо” и „ИТН”, а поставка у Крагујевцу је њена прва самостална изложба.

„ДУНАВ”, ДРВОРЕЗ, 85x160, 2010.

НОВА ПОСТАВКА У „МОСТОВИМА БАЛКАНА”

Дрворези Димитрија Пецића

Поставка садржи десет дрвореза штампаних офсетним бојама на јапанском папиру, а сви радови настали су у последњих седам година

Последњих неколико година Димитрије Пецић готово је, дословно, заокупљен једним истим мотивом – Дунавом. Серије цртежа и графика са темама ове велике реке, сличне (никад и исте) садржине, изложена је у галерији „Мостови Балкана”.

Поставка садржи десет дрвореза формата од 65 пута 85 до 120 пута 160 центиматара, штампаних офсетним бојама на јапанском папиру. Сви радови настали су у

последњих седам година. Ови радови потврђују не само уметникову урођену склоност ка темељној и потпуној разради одабраног мотива, већ су и израз његове огромне фасцинираности овим природним феноменом. Из те фасцинираности настали су први цртежи у комбинованој техници, а потом и први дрворези, као почетак једног позамашног и посве необичног циклуса који се и даље развија.

У каталогу изложбе, Јулка Маринковић наводи да Пецић, најизглед лако, постиже основно композиционо решење, које је са незнатним променама задржао до најновијих радова. Ради се о мирној и статичној композицији сачуване реалистичке концепције и поједностављене визуелне садржине, све-

дене на неколико јасно дефинисаних целина – вода, обала, вегетација и небо. Сликама доминира сивопасти масив воде, густо кондензованих равних линија равномерног ритма, местимично образованих у оштар шпиз, што у ове, у основи мирне композиције, уноси скривену, али веома постојану динамику и снагу.

За разлику од претходних циклуса, у којима је одабрани мотив разрађивао у више медија, мотивом Дунава Пецић се углавном бави у дрворезу, једној од најједноставнијих и најскулптуралнијих графичких техника.

Графикама овог циклуса Пецић је показао изузетан осећај за квалитет медија, велико познавање изражајних могућности дрвореза, као и завидну извођачку умешност.

Димитрије Пецић припада средњој генерацији српских уметника. Члан је УЛУС-а, а запослен је на Факултету ликовних уметности у Београду у звану ванредног професора. Излагао је на 18 самосталних и већем броју групних изложби у Србији и иностранству.

КОНКУРС МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ

За пројекте у култури

Министарство културе, информисања и информационог друштва Србије расписало је конкурс ради прикупљања предлога за финансирање или суфинансирање пројеката у култури, као и пројеката уметничких, односно

стручних и научних истраживања у култури за 2012. годину. Конкурс се односи на пројекте из музичке уметности, драмских уметности, уметничке игре, визуелних (ликовних и примењених) уметности, мултимедије и архитектуре, књижевности (манифестације и награде), издавачке делатности, кинематографије и аудио-визуелног стваралаштва, као и на културне делатности националних мањина у Србији и Срба у иностранству.

Сви пројекти биће вредновани, између осталог, у складу са квалитетом, значајем и иновативношћу понуђеног пројекта, подстицањем разноликости културних израза, дугорочношћу пројекта, али и реалним финансијским

планом и различитим облицима финансирања (копродукција, партнерство и слично).

Право учешћа имају установе, уметничка и друга удружења и организације, као и појединци, а овај конкурс је затворен за установе културе чији је оснивач Република.

И ове године у обзир ће бити узимане пријаве достављене искључиво поштом, у четири примерка, уз доказ о уплати републичке административне таксе.

На сајту Министарства (www.kultura.gov.rs), могу се преузети формулари за учешће на конкурс, који ће бити отворен до 31. октобра. Резултати Конкурса биће објављени на сајту Министарства културе.

УКРАТКО

Основан Читалачки клуб

У Америчком кутку основан је Читалачки клуб, а у оквиру овог програма ускоро ће уследити кампања о културној различитости.

Иницијатор овог клуба је група „484” из Београда, а идеја је да се кроз едицију „Мала кутија” и пратећи образовни програм упозна са књижевностима земаља и народа који живе на Балкану. Делује на уклањању стере-

отипа и предрасуда које балкански народи гаје једни према другима. Иначе, „Мала кутија” је едиција кратких, брижљиво дизајнираних књижица са текстовима и стиховима аутора из региона.

Савремена хрватска књижевност биће прва тема којом ће се до краја године бавити чланови Клуба, а у наставку хрватска књижевна продукција биће представљена низом манифестација, промоција, изложби и дебата.

Невладина организација „484” до сада је покренула оснивање сличних клубова и у Београду, Кикинди, Ужицу, Димитровграду и Врању.

Огранак Библиотеке у Чумићу

У Дому културе у Чумићу отворен је обновљени огранак Народне библиотеке „Вук Караџић”.

Огранак је смештен на првом спрату Дома културе и радиће сваке среде од 7.30 до 14.30 часова.

Одмах након отварања угостио је малишане из основне школе у Чумићу, који су показали велико интересовање за школску лектуру и друге наслове, а и старији читаоци су се интересовали о радном времену и погодностима чланства.

Присутни су такође имали прилику да виде и кратку презентацију о историјату Народне библиотеке у Крагујевцу и да се упознају са различитим програмима и активностима које Библиотека спроводи.

Наставља се ОКТОХ

У оквиру ОКТОХА вечерас ће, у Музеју „21. октобар”, наступити млади акордеониста Никола Пековић. Овај млади Краљевчанин студент је Музичке академије у Нишу и до сада је освојио више од 40 награда на домаћим и међународним такмичењима. Ове године био је други на такмичењу акордеониста у Кијеву. Такође, млади хармоникаш ове године постао је заштитно лице Фонда за младе таленте Републике Србије и његова слика је окачена на билбордима широм Србије. Концерт Николе Пековића почеће у 20 часова.

Репертоар ОКТОХ-а наставља се већ у суботу, 15. октобра, када ће Саборној цркви наступити хор „Бранко”, потом и 18. октобра, када ће у сали Прве крагујевачке гимназије наступити виолинисткиња Ана Боричић, уз клавиристу Ана Борић, уз клавиристу Ана Борић, уз клавиристу Ана Борић, уз клавиристу Ана Борић, уз клавиристу Ана Борић.

СНЕЖАНА БАБИЋ СНЕКИ, певачица:

- Моје слике су мени толико добре да ћу их сачувати само за себе и нећу их приказати публици јер не желим да ме гледају у том светлу.

НЕНАД ЧАНАК, председник

ЛСВ:

- Данашњи нацисти и фашисти хоће да нас побију, ми нећемо да будемо побијени – па је

компромис да се половина нас самоубије.

ВЕРИЦА БАРАЋ, председница Савета за борбу против корупције:

- Министарство за животну средину издава огроман новац како би у медијима пропাগирало кампању „Очистимо Србију“, док истовремено Западном Моравом залива 100 килограма опасног медицинског отпада.

ЗОРИЦА БРУНЦЛИК, фолк певачица:

- Увек сам ишла главом кроз зид. Зато ми је глава пуна чворуга, али ми је коса јарке боје, па се не види.

МИЛАН ВИЊШИЋ, декан Медицинског факултета у Нишу, кога оптужују да је запослио сву своју родбину:

- Чим сам постао декан примио сам сестру, што да не? Неко увек мора да буде примљен и по неком основу. Могу ја и да напишем конкурс, али онда ће да се јави 500 људи и онда буде проблема.

ТАЊА ВОЈТЕХОВСКИ, ТВ водитељка:

- Верујем у тезу да се мушкарац осваја преко стомака, па не радим цабе преко триста трбушњака на тренингу.

САЊА МАРИНКОВИЋ, новинарка:

- Син Страхиња ми је недавно рекао: „Мама, шта мислиш да одемо и купимо неког брата или сестру“? Дете живи у потрошачком друштву, под утицајем телевизије и реклама и мисли да се све на свету купује.

ВЛАДИМИР ГОАТИ, председник „Транспарентност Србија“:

- У другим земљама су у затвору биши председници или потпредседници влада и министри. Можда су ови код нас анђели, али нешто нисам видео перца на њиховим леђима.

ДРАГАН ЂИЛАС, градоначелник Београда:

- Са амбасадорима избегавам причу о политици, пошто немам добро мишљење о већини људи који су на таквим функцијама овде, јер се понашају као трговачки путници својих земаља.

КРАГУЈЕВАЧКИ ПРОЗОРИ

Један живот однесе болест, једну сестру по-
зваше анђели

Вера Бајовић

1954 – 2011.

Много нам недостајеш, заборави нема. Пос-
тојиш и трајеш кроз најлепше успомене и
дела.

Дугујемо ти вечну захвалност за љубав коју си
нам несебично пружала.

Жалићемо за тобом заувек.

Сестре Славица и Радица са породицама

**PAPIR
PRINT**
www.papirprint.com

**Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa**
034 331 319
Svi papiri na jednom mestu

Петнаестог октобра 2011. године у 11,30 сати на Варошком
гробљу, одржа- ћемо годишњи помен нашој вољеној мами

ДОБРИЛИ-БИБИ ПАЈАЗИТОВИЋ

рођеној НАУНОВИЋ
1929 - 2010.

Прошла је година, а бол за тобом не пролази. Осећала си нашу
љубав, а не знаш колико тугујемо за тобом.

Са љубављу и поносом твоје ћерке
Микица и Цаца са породицама

Мали огласи

Продаја

ВАЉЕВО, екстра повољно про-
дајем две куће и пословни простор.
Телефон: 063 512 241.

Издавање

ИЗДАЈЕМ намештену засебну
кућу 45 квм, код Шест топола.
Струја дрва. 100евра. Телефон: 063
8 150 989.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика,
физика-сви узрасти. Часови у току
школске године. Телефони. 034
350 202, 063 77 11 002, Арсић.

**MARKETING
KRAGUJEVAČKE**
telefoni 333-111
333-116

**AGENCIJA ZA VOĐENJE
POSLOVNIH KNJIGA**
mani
За правна
лица и предузетнике
BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO
(034) 334 805
(064) 680 36 42
Karabordeva 17
LOKAL 17

Никада нећемо заборавити нашег директора

Веру Бајовић

Колектив агенције „БВИ”

Дана 10. октобра 2011. године на гробљу Бозман сахрањена је
наша мајка, супруга и свекрва

Вера Бајовић

1954 – 2011.

Захваљујемо свима који изразима саучешћа учествују у нашем
болу.

Породица Бајовић

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 13. до 19. октобра

Четвртак 13. октобар	Петак 14. октобар	Субота 15. октобар	Недеља 16. октобар	Понедељак 17. октобар	Уторак 18. октобар	Среда 19. октобар
СТАЊЕ СТВАРИ	МОЈА ШУМАДИЈА	КЛУЧЕВИ ОД КУЋЕ	КУЛТУРА	МОЗАИК	СУГРАЂАНИ	КОМУНАЛНИ СЕРВИС
20.00 Стање ствари	17.00 Моја Шумадија	23.00 Кључеви од куће	22.30 Култура	17.00 Мозаик	20.30 Суграђани	20.00 Комунални сервис
08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Нeми сведок р. □ 10.00 Кулeњица р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Часни људи р. □ 11.45 Моја шанса р. 12.00 Вести 12.05 Кулeњица р. 12.35 Лек из природе р. 13.00 Нeми сведок □ 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Кина-Пут змаја р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Приче из књиџаре 18.30 Мобил Е 18.40 Хроника Јоаким интер феста 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стање ствари 21.00 Освета □ 22.00 Хроника 2 22.30 Часни људи □ 23.30 Атлас 00.00 Вести наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Нeми сведок р. □ 10.00 Кулeњица р. 10.30 Приче из књиџаре р. 11.00 Часни људи р. □ 12.00 Вести 12.05 Кулeњица р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Нeми сведок □ 14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Документарни програм Немам шта да обучем 18.30 Мобил е 18.40 Хроника Јоаким интер феста 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Раскрића 20.30 Чувени атентати 21.00 Освета □ 22.00 Хроника 2 22.30 Часни људи □ 23.30 Илузиониста 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Хорзон р. 10.00 Супер технологије 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг Таково р. 13.00 Ван оквир 13.30 Fashion files 14.00 Шолинг авантура 15.00 Документарни програм Океани 16.00 Вести 16.05 Господин Н ■ 18.00 Раскрића р. 18.30 Чувени атентати р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт 21.40 Хроника Јоаким интер феста 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Кључеви од куће ■ 00.00 Вести 00.30 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Најсмешније животиње р 10.00 Биографије познатих р 11.00 Кућница у цвећу 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг-Топола 13.00 Агро дневник 13.30 Латинска Америка Саманте Браун 14.00 Економија - Колубара Мали фудбал снимак утакмице 16.00 Вести 16.05 Тихо светло ■ 18.00 Доклпрог. Нокаут 18.30 Улови трофеј 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Најсмешније животиње 21.00 Концерт РТК 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Сеп ■ 00.00 Вести 00.30 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Нeми сведок р. □ 10.00 Кулeњица р. 10.30 Fashion files р. 11.00 Часни људи р. □ 12.00 Вести 12.05 Кулeњица 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Нeми сведок □ 14.00 Шолинг авантура р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Винотека р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Све о животињама 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Хајдук Кула - Раднички (снимак фудбалске утакмице) 22.00 Хроника 2 22.30 Часни људи □ 23.30 Партизан-Раднички (снимак кош. утакмице) 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Нeми сведок р. □ 10.00 Кулeњица р. 10.30 Све о животињама р. 11.00 Часни људи р. □ 12.00 Вести 12.05 Кулeњица 12.35 Агро дневник р. 13.00 Нeми сведок □ 14.00 Хајдук Кула - Раднички (снимак фудб. утакмице)р 15.30 Винотека р 16.00 Вести 16.05 Путовање кроз време р. 17.00 Мозаик 18.00 Немам шта да обучем р. 18.30 Моја шанса 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Други, другачији 20.30 Суграђани 21.00 Освета □ 22.00 Хроника 2 22.30 Часни људи □ 23.30 Оклани (документарни програм) 00.00 Вести 00.05 Оклани (наставка) 00.30 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Нeми сведок р. □ 10.00 Кулeњица р. 10.30 Супер технологије р. 11.00 Часни људи р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулeњица 12.35 Култура р. 13.00 Нeми сведок □ 14.00 Други, другачији р. 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Латинска Америка Саманте Браун р. 16.00 Вести 16.05 Освета р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Освета □ 22.00 Хроника 2 22.30 Часни људи □ 23.30 Кина-Пут змаја 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.20, repriza nedeljom u 17.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00

FLASH

Kulturni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Luna“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Nemi svedok“ (Bi Bi Sijeva kriminalistička serija)

Premijera radnim danima u 23. 10, repriza narednog dana u 17.10

IGRANI FILMOVI„Niciji zivot“ - Sreda 20.15, repriza Subota - 00.00
„Cistaci cipela“ - Nedelja 23.00

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

АЗБУЧНИК КРАГУЈЕВАЧКИХ СЕЛА

Ништа без села и сељака

Град Крагујевац издао је књижицу „Памћење националног корена“, чији су аутори др Снежана Живановић-Катић, мр Слободан Ломовић и Љиљана Петрићевић. Овај, како су га сами аутори и издавачи назвали „Азбучник крагујевачких села“, обогаћен је и надахнутим уводницима на ту тему и илустрован сјајним фотографијама Зорана Петровића

Елушај 'амо, ово свака кућа треба да има! Сада нема више недоумица и дилема. Нико више не може да се „вади“ или „маши“ да не зна, на пример, тачно где је Миронић или Прекопечка, разлику између Рогојевца и Ресника, шатро помеша Малу Врбицу и Мали Шењ, или не дај Боже, Кутлово, Котражу и Каменицу.

Сад је све то на једном месту, прегледно, илустровано, едукативно. Град Крагујевац недавно је издао публикацију под именом „Памћење националног корена“ и поднасловом „Азбучник крагујевачких села“, где је све то постројено, како је ред и како ваља, од А до Ш. Аутори књиге су др Снежана Живановић-Катић (такође и издавач), мр Слободан Ломовић и Љиљана Петрићевић. Сарадници на овом литерарно-домаћинском пројекту завичајног азбучника су Бранко Крсмановић и Саша Кокерић, ликовно графичку опрему урадио је Драган Митровић, а књига је богато илустрована и заиста оплемењена стварно сјајним фотографијама Зорана Петровића.

Надахнуте уводнике оваквом издању, више него примереном у „Години шумадијског села“, коју је прогласила Скупштина града, написали су новинар и публициста Миодраг Стоиловић (такође и уредник издања), који је подсетио читаоца да су „село и сељаци утемељили ову нацију и државу“, такође „ослобађали је, хранили и бранили“, градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић (упозорио да је пољопривреда у нашој средини својевремено бивала и скрајнута и да су крајњи резултат тога – опустела села) и председник Скупштине града Саша Миленић.

■ Тврдо место стајања у збиљи

Подсећајући на реченицу српског Волтера, Вука Караџића, да су још за турског вакта они седели само по градовима „а по осталој земљи сједили су по селима само Срби“, Миленић је, надахнуто додао и ово: „Јер, Шумадија је земља, пре свега, и оно што на земљи навире, буја и на њој опстаје. Живот у флоралној супстанци и декорацији,

у васпитавању биља и биљоједа, што земљоделство у основи јесте, подразумева сеоско станиште као конституцију реалности, тврдо место стајања у збиљи. Град, пак, са својом сновнијеном архитектуром и планерско архитектурном, геометријском мрежом улица и невидљивим комбинацијама комуникативног саобраћаја, са натприродним храмовним вертикалама и небодерним осовинама солитера, више је у простору неба, облака и етеричном елементу присуства космоса. Град, то је утопија. Своју легитимацију и стварност, у укупној историји модерне Србије, град никад није успевао да задобије игнорисањем села нити конфронтацијом. Такве тенденције увек су оживљавале рајетински атавизам и сламале се пред отпором старије културне формације“.

Дакле, што би рек'о нароцки песник, очито неурбаног порекла – град је санак, а село истина.

И, тако и би. Из „Азбучника“ баштиним најосновније о податке о нашој руралној култури и аграру. Крагујевац је град са 56 села, смештених у котлини планина Рудник и Црни врх, у срцу Шумадије. На сеоском подручју живи близу 30.000 становника, што чини цигло 16,7 посто (све)укупног крагујевачког живља.

Част да отвори „Азбучник“, ни по старјештву а ни по јунаштву (мада им се ни једно ни друго не може оспорити), већ по азбучном реду, припала је – Ациним ливадама. Ово село на обронцима Гледићких планина, са прелепим погледом, чистим ваздухом, пашњацима и потенцијалима за сеоски туризам, налази се 16 километара од Крагујевца... И тако редом, теку подаци са популарне „Википедије“, барем када је ово село у питању. Спој старог и новог, вековног и модерног, руралног и урбаног.

Одмах затим на страници „Азбучника“ са свим релевантним подацима (географска ширина и

дужина, бројност живља, оквирни период оснивања, сеоске славе и заветине...) „ступају“: Баљковац, Ботуље, Букуровац, Велике Пчелице, Велика Сурубина, Велики Шењ, Вињиште... са свим својим знаменитостима, обичајима, школством и домовима културе, аграрним и туристичким потенцијалима.

■ И велика и мала у „Азбучник“ стала

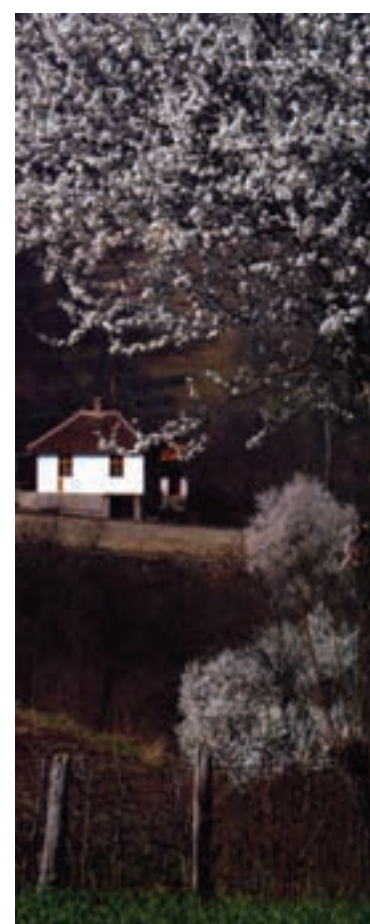
Да више не буде заблуде и локал-патриотских зађевица (да не употребимо неки други израз), иако је и у песму ушло да је сваком његово село „лепше од Париза“, ипак је званично утврђено и публиковано да је по броју становника и домаћинстава највећи Чумић, са 1.600 првог и 418 другог. Чумић (илустрован импресивном Петровићевом сликом сеоске цркве посвећене Светим апостолима Петру и Павлу) највећи је и по обрадивом земљишту, а рачунају се њиве, воћњаци, виногради, ливаде, шуме, пашњаци... па тек онда следе Ресник, Лујнице, Велике Пчелице, Доње Комарице, Десимировац, Горње Јарушице, Доње Грбице, Драча и Церовоц (то био Топ 10) и остали сусељани. Најмањи, значи и буквално „село моје мало“, су Ердеч, Трешњевак и Грошница.

Ту су Страгари, Маслошево, Љубичевац, Трмбас, Поскурице, Влакча, Дулени, Рогојевац, Јовановац, Цветојевац... и све тако редом до Шљивовца, коме је зачеље припало само по азбучном реду.

Дакле, књигу у шаке и препустите се шетњи по шумадијским селима и уживанцији у сјајним фотографијама, пејзажима и зналачки одабраним сеоским мотивима мајстора Зорана Петровића. З. МИШИЋ

Ову рубрику у склопу пројекта

ЖИВОТ ШУМАДИЈСКОГ СЕЛА
суфинансира
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ СРБИЈЕ

ФУДБАЛ

ФК РАДНИЧКИ 1923

У Кулу макар по - нулу

ОБАВЕЗЕ сениорске репрезентације Србије, све суперлигаше навеле су на 15-дневну паузу, па су тако и фудбалери Радничког 1923 имали времена да одахну. После успешних седам кола у најјачем рангу, тренутно четвртог места без пораза, "црвени" су у међувремену, играјући у комбинованом саставу, добили пријатељски сусрет са екипом Партизана из Бумба-

ревог Брда - 1:0. Стрелац је био исти онај са Маракане, Предраг Живадиновић.

"Комбиновања" сигурно неће бити ове суботе, када наш тим гостује Хајдуку у Кули. Јер, циљ му је да и после осмог кола Супер лиге остане непоражен, па ће на пут кренути стандардан, најјачи могући састав.

В. У. К.

ДРУГА ЛИГА - Ж

Дерби за крај

ФУДБАЛЕРКЕ Уна фортуна 04 и Тријумфа (некадашње Сушице), овог викенда завршавају јесењи део првенства Друге женске лиге група Југ.

У оквиру, петог, последњег кола, оне ће међусобно одмерити снаге и тиме покушати да освоје прве лигашке бодове ове јесени. Сусрет је заказан за недељу, од 14 сати, на помоћном стадиону "Чика Даче".

С. М. С.

НИЖЕ ЛИГЕ

Српска лига „Зайаг“, 8. коло: Раднички (Кл) - Мачва 0:2, Слоја (ПМ) - Железничар 1:0, Јединство (Уж) - Слоја (П) 2:0, Шумадија (А) - Победа Белошевац 0:1, Рудар - Јединство (УБ) 4:0, Вујић Ваљево - Полећ (ЈБ) 0:1, Партизан (ББ) - Јасеница 1911 0:0, Слоја (ББ) - Слобода (Ч) 1:3.

Табела: Рудар 21, Јединство (Уж) 29, Мачва 17, Слоја (ПМ) 15, Железничар 14, Раднички (Кл) 12, Партизан (ББ) 12, Победа Белошевац 12, Полећ (ЈБ) 11, Вујић Ваљево 10, Слоја (ББ) 8, Шумадија (А) 7, Јединство (УБ) 7, Јасеница 1911 7, Слобода (Ч) 4, Слоја (П) 3 бода.

9. коло (субота/недеља, 14.30): Слобода (Ч) - Раднички (Кл), Јасеница 1911 - Слоја (ББ), Полећ (ЈБ) - Партизан (ББ), Јединство (УБ) - Вујић Ваљево, Победа Белошевац - Рудар, Слоја (П) - Шумадија (А), Железничар - Јединство (Уж), Мачва - Слоја (ПМ).

Зона „Морава“, 8. коло: Слобода (Г) - Трепча 1:0, Орловац - Младост 3:0, Полећ (Т) - Металац 2:0, Јошаница - Омладинца 1:0, Вогођажа - Таково 4:0, Бане - Мокра Гора 3:0, Партизан (Ц) - Тушин 2:0, Пријевор - Шумадија 1903 3:1.

Табела: Слобода (Г) 21, Бане 19,

Полећ (Т) 19, Орловац 16, Јошаница 16, Пријевор 11, Металац 10, Омладинца 10, Мокра Гора 9, Шумадија 1903 9, Таково 9, Младост 8, Вогођажа 7, Тушин 7, Партизан (Ч) 6, Трепча 1.

9. коло (субота/недеља, 14.30): Шумадија 1903 - Слобода (Г), Тушин - Пријевор, Мокра Гора - Партизан (Ц), Таково - Бане, Омладинца - Вогођажа, Металац - Јошаница, Младост - Полећ (Т), Трепча - Орловац.

Прва градска лига, 9. коло: Ердољца 1931 - Арсенал 2:1, Маршић - Слоја (Д) 2:1, Јагран - Колонија 0:1, Селак (МП) - Сушица 4:0, Шумадија - Славија 0:1, Азбест - Слоја (Л) 9:1, Будућност - Јединство 3:5, Шумадија (Ч) - Виногради ДБ 0:1.

Табела: Јединство 22, Славија 19, Колонија 18, Арсенал 17, Слоја (Д) 16, Маршић 16, Селак (МП) 14, Виногради ДБ 14, Ердољца 1931 13, Будућност 11, Јагран 10, Шумадија 9, Азбест 8, Сушица 6, Шумадија (Ч) 4, Слоја (Л) 3 бода.

10. коло (субота/недеља, 15.00): Арсенал - Јагран, Славија - Маршић, Сушица - Виногради ДБ, Јединство - Шумадија (Ч), Колонија - Будућност, Слоја (Л) - Ердољца 1931, Слоја (Д) - Азбест, Селак (МП) - Шумадија.

Друга градска лига, 9. коло: Корићани - Младост 6:0, Бајремар - Бо-

ишње 1:2, Шумарице 2008 - Младост Теферич 2:1, Хајдук - Добрача 2:0, Кошућњак - Колектив 3:2, Селак (Ц) - Гава 1:3, Крајјевац - Србија 1:3. Слободан је био Кременац.

Табела: Корићани 24, Србија 17, Младост 16, Младост Теферич 16, Гава 15, Бошње 14, Хајдук 13, Кошућњак 12, Добрача 12, Кременац 11, Бајремар 8, Крајјевац 7, Шумарице 2008 7, Селак (Ц) 4, Колектив 0 бодова.

10. коло (субота/недеља, 15.00): Добрача - Кошућњак, Корићани - Бајремар, Србија - Кременац, Гава - Крајјевац, Младост Теферич - Селак (Ц), Колектив - Шумарице 2008, Бошње - Хајдук. Слободна је Младост.

Трећа градска лига, 5. коло: Велика Суџубина - Дивосићин 1:0, Засијава - Борац 3:0, 21. октобар - Стири момци 0:1, Кушлово - Бурислац 2:0, Сшуденац - Трмбас 4:2.

Табела: 21. октобар 12, Кушлово 12, Стири момци 11, Борац 8, Засијава 6, Сшуденац 6, Дивосићин 6, Бурислац 4, Трмбас 3, Велика Суџубина 1 бод.

6. коло (недеља, 15.00): Дивосићин - Трмбас, Стири момци - Кушлово, Борац - 21. октобар, Велика Суџубина - Засијава, Бурислац - Сшуденац.

ФУТСАЛ

МАРБО - ЕКОНОМАЦ 5:3

Шумице неосвојиве

СЦЕНАРИО као и прошле сезоне. Нашима су опет биле криве судије, има и до тога, али и признања да је пружено мало од онога што се може.

У првих 20 минута била је то равноправна представа - 2:2. У наставку је Марбо дошао у предност од три гола, тиме су се увећала трвења на терену, па су против Економца досуђена чак четири пенала, али Београђани нису искористили ни један.

Већ сутра у халу "Језеро" стиже Колубара из Лазаревца, која се ново гаји шампионске амбиције.

С. М. С.

ПРВА ФУТСАЛ ЛИГА

2. КОЛО: Марбо - Економица 5:3, Врање - Танго 5:2, Нансус - Смедерево 4:5, Летећи Холанђанин - Ниш 92 4:2, Колубара - Коњарник 2:3, САС - Коперникус 7:4.

Смедерево	2	2	0	0	8:5	6
Економица	2	1	0	1	8:5	3
Врање	2	1	0	1	7:5	3
Ниш 92	2	1	0	1	8:7	3
Марбо	2	1	0	1	6:5	3
Л. Холанђанин	2	1	0	1	5:5	3
Колубара	2	1	0	1	4:4	3
САС	2	1	0	1	7:9	3
Коперникус	2	1	0	1	7:9	3
Коњарник	2	1	0	1	6:8	3
Танго	2	1	0	1	5:7	3
Нансус	2	0	0	2	6:8	0

3. КОЛО: Економица - Колубара, Коперникус - Марбо, Танго - САС, Смедерево - Врање, Ниш 92 - Нансус, Коњарник - Летећи Холанђанин.

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

П Е Т А К

ФУТСАЛ: Економица - Колубара (Лазаревац), хала "Језеро" (17.00)

С У Б О Т А

РВАЊЕ: Раднички - Стири - Љубовица, хала "Језеро" (16.00)

КОШАРКА (Ж): Баскеј стипс - Љубовица, хала "Парк" (17.00)

РУКОМЕТ (Ж): Раднички Лејеница КГ - Нојал (Бачка Паланка), хала "Језеро" (18.00)

КОШАРКА: Раднички Сшуден - Вива баскеј (Београд), хала "Парк" (19.30)

Н Е Д Е Љ А

ФУДБАЛ (Ж): Уна фортуна 04 - Тријумф, помоћни шереј стадиона "Чика Дача" (14.00)

ОДБОЈКА (Ж): Раднички - Зрењанин, хала "Парк" (17.00)

РВАЊЕ

Пала Кањижа

ЕФЕКТНУ, али и веома важну победу забележили су рвачи Радничког у другом колу првенства Србије грчко-римским стилем. У Кањижи је савладана истоимена екипа са 6:1.

У клубу кажу да за тријумф не могу никога посебно извојити, већ да је цела екипа дала максимум, одлично одрвала. Тиме су, наравно, освојени битни бодови за пласман у плеј-оф, али и донекле ублажена лоша слика после пораза од београдског Партизана на паркету хале "Језеро".

Овог викенда рвачи Радничког дочекују суботички Спартак. Меч је заказан за суботу, од 16 часова.

Данијел до бронзе

КАДЕТИ рвачког клуба Раднички учествовали су прошле недеље на међународном такмичењу у бугарском граду Петричу, где се окупило преко 200 такмичара у свим категоријама.

Одличан резултат, бронзану медаљу, забележио је Данијел Ибраимић, док су на корак од одличја застали Игор Вујовић и Немања Крстић.

С. М. С.

КУГЛАЊЕ

На Партизан

ПОСЛЕ једнонедељне паузе због обавеза домаћих тимова у међународним Куп такмичењима, овог викенда настављају се суперлигашки окршаји куглаша у најквалитетнијем рангу - Супер лиги.

Новајлије у елити, крагујевачки Водовод, биће на још једном тешком испиту, јер им у госте долази београдски Партизан.

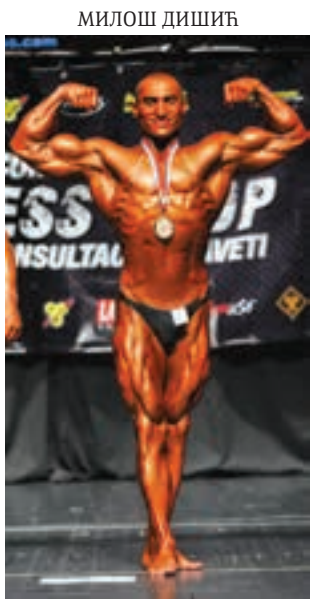
С. М. С.

Пише Вук Павловић

Међу великане крагујевачког и српског спорта Горан Илић, власник Боди фитнес клуба "Олимпија", одавно се сврстао личним резултатима, најсјајнијим медаљама са светских и европских шампионата, те балканских и домаћих позорница, али сада се слободно може рећи да је то учинио и са својим клубом. На минулом првенству Србије у Смедереву, не само да је "Олимпија" освојила четврту узастопну титулу државног првака, већ је скором од 16 медаља, у шта улази пет златних, седам сребрних и четири бронзане, оборила све важеће рекорде на српским просторима.

Иако нам је ово већ четврти пехар намењен најбољем клубу у земљи, први пут сам заиста очекивао да ћемо победити на првенству Србије. Овога пута био сам сигуран да нико не може да нас изненади. Имали смо најбољу екипу до сада, искуство из ранијих година..., па ни то што је чак њих шесторо по први пут у животи изашло на бину, наравно такмичарски, није могло да ме поколеба - слаже утиске Горан Илић.

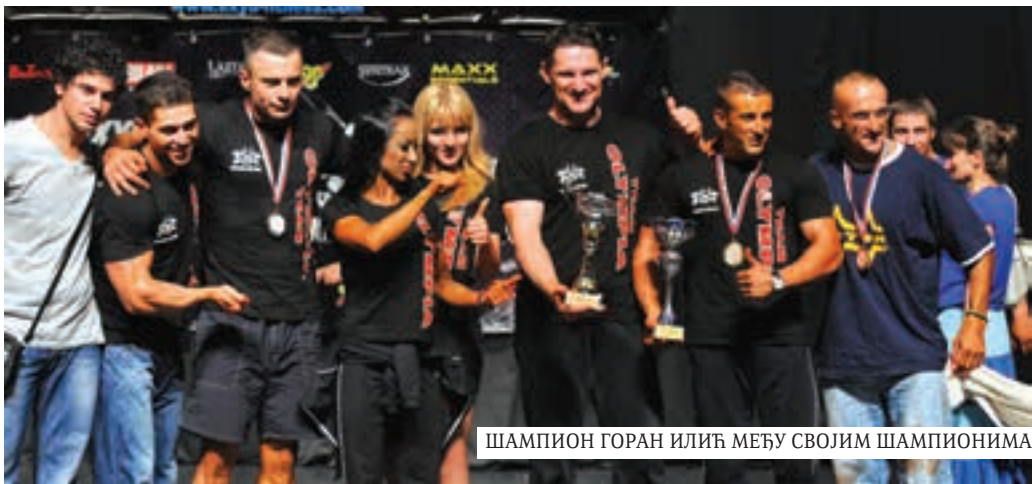

МИЛОШ ДИШИЋ

А у конкуренцији се налазило 16 клубова са преко 100 такмича-

БОДИ ФИТНЕС КЛУБ "ОЛИМПИЈА" СУВЕРЕН НА СРПС

Стиже пехар за пеха

ШАМПИОН ГОРАН ИЛИЋ МЕЂУ СВОЈИМ ШАМПИОНИМА

ра. Крагујевачки тим бројао је 21 представника у 10 од сврстаних 13 категорија. С обзиром да се њих 16 нашло на постољу, а троје на четвртном месту, јасна је рачуница да је "Олимпија" покупила готово сваку другу медаљу. Им-

позантно за клуб који је основан тек пре неких десетак година.

С обзиром како нас третирају у односу на друге спортове у Србији, и те како сам задовољан. Срећом, и ми, попут осталих овдашњих клубова, имамо подршку Скупштине града, која нам увек изађе у сусрет. Реално, да није њих да помогну, пре свега финансијски, тешко да би овакав резултат био остварив - искрено ће Илић.

Током новембра, како каже прослављени ас, у плану је да се направил званична промоција клуба, окуп-

Бакићу Шварценегерово сребро

Првак Србије, а члан крагујевачке "Олимпије", Лейомир Бакић добио је позив за иреситивно светско такмичење "Арнолд Класик куј", који организује славни амерички џумаци, сиријиста и њолишичар Арнолд Шварценегер.

И показао се и доказао, освојивши сребрну медаљу у категорији класик бодибилдинг до 180 сантимера.

**КРАГУЈЕВАЧАНИ
ЈАЧИ ЗА ЈОШ
ЈЕДНОГ ПЛЕЈА****Стивен је
наш**

Гошњо два месеца шрајало је најшезање Радничког и Стивена Марковића, једног од Муџиних узданица у прошлој сезони. Ипак, до договора је дошло, па ће крагујевачки састав у настави првенства ући мноштво јачи на својим позицијама.

Марковић стиче право играња већ у другом колу.

**РАДНИЧКИ -
ЦИБОНА 94:98****КОШАРКА**

ЗАГРЕБАЧКА
"РАМПА" НА БОДОВЕ

Фото: М. Игњатовић

Шкрипуће

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 4.000. Судије: Зурајковић и Биједић (БиХ), Колар (Словенија). Резултат по деоницама: 20:23, 22:20, 23:19, 16:19, 13:17.

РАДНИЧКИ: Павковић 22, Синовец 14, Лукић 2, Милосављевић, Сајмон 23, Мур 2, Гадефорс 11, Бирчевић 7, Чанкаја 5, Мијајковић 8, Стојачић.

ЦИБОНА: Чејс 16, Сушон 6, Зујчић 3, Барбур 14, Рудеж 22, Марчинковић 11, Блајић, Лалић, Рожић 6, Харџер 11, Жижич 9, Ковачевић.

**ИЗРАЕЛСКИ ШАМПИОН
ТРИ ОД ТРИ****Макаби сеје страх**

Израелски шампион, збој шакамичења на шри фронт, одиграо је већ утакмице прва шри кола АБА лиге и освојио сјајни учинак. На мину ширнеји по Словенији савладао је Крку са 83:68 и Златибор 101:72, а у Тел Авиву победоу Цибону - 97:81.

Остали резултати првог кола су: Олимпија - Златибор 89:77, Цедевића - Будућности 92:62, Црвена звезда - Хемофарм 104:89, Зајреб - Партизан 65:93 и Хелиос - Широки 90:92.

Током седмице одиграно је друго коло, а за викенд, у шрећем, састају се: Партизан - Раднички, Цедевића - Златибор, Црвена звезда - Олимпија, Зајреб - Будућности, Хемофарм - Хелиос и Крка - Широки.

ПРВА утакмица Радничког у овогодишњој Јадранској лиги може почетницима да послужи као пример како се губи добијено. Оправдања нема ни у чињеници да је тим нов, нити да је скоро почео да се уиграва, јер исто важи и за Загрепчане. Дакле, пропуштена је лепа прилика да се на најбољи начин крене у борбу за Европу.

Ривал је држао контролу у првом делу игре, водио са малом, али увек довољном разликом. Наставак доноси експлозију у игри Радничког. Одбрана је појачана, што је смањило проценат шута, па је преокрет био брз. Најпре изузетне Павковићеве асистенције, затим тројке Гадефорса и Мијајковића и неколико контри довеле су Крагујевачки састав на плус 10. Предност се потом полако топила, Цибона је променила одбрану, што је донело неизвесност. Следе две неопростиве грешке. Прва код резултата 81:78, минут пре краја, када Синовец из аута не успева да упусти нити једног саиграча, па му судије узимају лопту. Тренер Николић је признао да је грешка његова јер је захтевао нову акцију. Још тежа се десила у финалу продужетка код скоро 93:93, када је Чанкаја у чистом полагању практично сачекао рампу ривала. Искусни „Цибоси“ су знали шта тада треба чинити и слободним бацањима лакше него очекивано су привели меч крају.

Разлог неуспеха „црвених“ може се видети и у статистичким подацима, промашено је 11 слободних бацања, али и у неадекватном кретању у нападу већине играча. Највише разочарања донели су новајлије Мур и Чанкаја од којих се баш ништа није могло видети.

У наставку следе гостовања. Прво је било синоћ у Широком Бријегу, а у суботу се иде Партизану у Београд.

М. М.

ПРВА "А" ЛИГА -Ж**Црвене баш убедљиве**

ПОБЕДА кошаркашица Радничког, у другом колу првенства А женске лиге, велико је охрабрење. Оне су на свом терену, прошле недеље, савладале нишки Студент убедљиво, са 21 кошом разлике - 70:49. Од самог почетка Крагујевчанке су биле надмоћније, тако да готово целим током сусрета, победа није до-

лазила у питање. И овог пута одличну партију пружице су, као и у претходном колу, Јелена Првуловић са 22 постигнута коша и чак 10 скокова у одбрани, као и Кристина Милошевић са 19 поодака, од чега три тробојке, уз 75-процентни учинак у шуту за три поена. Неправедно било, овом приликом,

а не похвалити и одличну Александру Катич, која је уз 20 кошева забележила и пет асистенција, као и центра Маријану Јовановић и њених осам успешних скокова.

Ове недеље кошаркашице Радничког гостују код старог позаника, зрењанинског Пролетера.

С. М. С.

ОДБОЈКА**РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА - ЦРВЕНА
ЗВЕЗДА 2:3****Само један од три**

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 200. Судије: Ковачевић и Вилимановић (Краљево). Резултат по сетовима: 21:25, 33:31, 25:21, 22:25, 9:15.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Ђуровић 10, Радовић 28, Ђорђевић 16, Илић, Блајковић 11, Радевић 16, Панићелић (либеро), Перовић, Јовановић, Опашић 2, Стевановић, Кочановић.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Койривица 14, Милутиновић 13, Јаковљевић 16, Мишић 4, Пејковић 24, Ђелић 10, Вујић (либеро), Пајић, Столовић, Перић, Околић, Буцуљевић.

ПОЧЕТНИ утисак са почетка нове одбојкашке сезоне истоветан је као и у низу ранијих - лига је све слабија, квалитетни играчи одлазе, али долазе нови, срећом понеки и перспективни. У том светлу одигран је један од два дербија првог кола. Победник је био истрајнији, храбрији, концентрисанији, никако не много бољи тим. Београђани су, када се све сабере, заслужено дошли до два бода.

Један од два преломна тренутка десило се у финалу другог сета. Изгледало је да ће гости за три сета решити меч, али велики пад концентрације искористили су Крагујевчани. Код 21:24, дакле на три сет лопте, Немања Радовић, на месту коректора у овом мечу уместо Ференца Немета коме папири за регистрацију још увек нису комплетни, одсервирао је сјајну серију од 4:0 и преокренуо ствари. На крилима завршнице другог, Раднички добија и трећи сет, али то је било све. До краја „црвенобели“ су се повратили, а у једном од одлучних тренутака, баш када се ломио резултат, имали и „помоћ“ краљевачког судијског пара.

Следи утакмица другог кола, и то комшијски дерби са Рибницом у Краљеви.

М. М.

Резултати првог кола

Војводина - Партизан 3:1, Јединство - Млади радник 1:3, Клек - Спартак 2:3 и Железничар - Рибница 1:3.

У другом колу играју још: Партизан - Спартак, Млади радник - Клек, Црвена звезда - Јединство и Војводина - Железничар.

**Колаковић поново
зове Радовића**

СРПСКА репрезентација у новембру ће се такмичити на Светском купу у Јапану, првом квалификационом турниру за Олимпијске игре у Лондону.

Селектор Игор Колаковић објавио је списак од 20 играча, а на њему је и име средњег блокера крагујевачког Радничког Креди банке Немање Радовића.

М. М.

ПРВА ЛИГА - Ж**Старт из снова**

ВЕЋИ „колач“ при честиткама свакоко припада Радничком, који је са гостовања у Лазаревцу донео цео плен. Резултат 3:1, по сетовима 26:24, 22:25, 27:25, 25:21. Смеч 5 је на свом терену савладао краљевачки Гимназијалац, не препустивши му ни сет. По деоницама се завршило 25:16, 25:17, 27:25.

Друго коло Раднички игра на свом терену са Зрењанином, а Смеч 5 иде Црносоју у Косјерић.

М. М.

КИМ ПРОСТОРИМА**ром**

лање целе екипе, на којој ће се обележити титула, али и проглашење Иване Димитријевић и Роберта Јаковљевића за најбоље такмичаре у Србији за 2011. годину. Пре тога, ипак, чланови „Олимпије“ имаће још два велика искушења.

У питању су светска првенства за жене и мушкарце. Већ од данас, па до недеље, у Новом Саду, у саставу репрезентације Србије биће и наше три девојке, Марисела Толмачев

у фитнес категорији, а у боди фитнесу Данијела Васиљевић и Ивана Димитријевић. Крајем новембра, исто очекује Милоша Дишића и Роберта Јаковљевића, који ће нашу земљу представљати у естонском Талину.

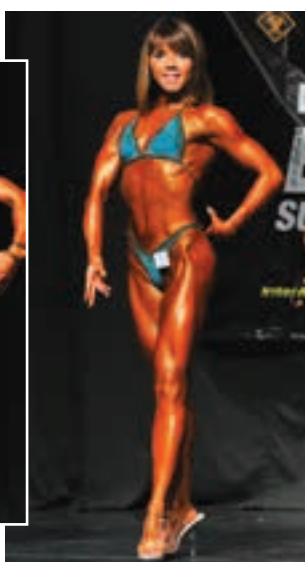
Дакле, укупно петоро чланова нашег клуба, од десет позваних од стране селектора Стојића, чиниће састав наше селекције - говори први човек „Олимпије“, али и тренер репрезентације Србије Горан Илић.

Илић се дичи и тиме

ДАНИЈЕЛА ВАСИЉЕВИЋ И
ИВАНА ДИМИТРИЈЕВИЋ

МАРИСЕЛА ТОЛМАЧЕВ

што су Ивана и Марисела на државном првенству успешно прошле допинг контролу, баш као и остало троје репрезентативаца, којима је она рађена на захтев клуба. Зато ће и до године у Лондону, на Олимпијским играма, где је замишљено да фитнес буде демонстративни спорт, Србију представљати такмичарка „Олимпије“ Марисела Толмачев.

Улазимо полако у европске и светске кругове. Посебно откад је потекла иницијатива да наш спорт постане и олимпијски, а кроз увођење допинг контроле, многи „славни“ нестали су са сцене и отворило се место за нас. Зато смо све бољи, и правимо резултате.

Важно је и то да нас сада далеко више помаже и Министарство спорта. Имамо подршку за припрему најбољих спортиста кроз кампове, плаћене наступе, па чак и новчане стимулације за освојене медаље. То, до скоро, нисмо могли ни да помислимо. Овима можемо да се на-

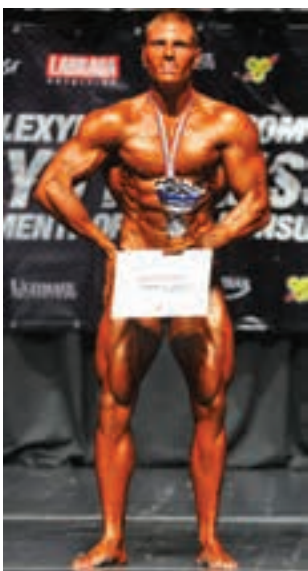
дамо да ћемо додатно побољшати квалитет наших такмичара - констатује Илић.

А на клупском плану, мало ће се тога мењати. Нема ништа. Све иде како се само замислити може. На то Илић каже:

Преко 10 хиљада њих до сада је прошло кроз теретану Фитнес центра Олимпија. Углавном Крагујевчани, али и студената. Интересовање је константно, створили смо име, значајно у домаћим оквирима, па је све лакше...

Ипак, далеко од тога да се опуштамо. Стално трагамо за новим такмичарима, покушавамо да избацимо неко ново име, да временом направимо квалитет за међународну сцену. Уосталом, троје наших јуниора је сад на државном првенству освојило златну и две сребрне медаље, што показује да смо на правом путу.

У домаћим оквирима немамо намеру да икоме препустимо доминацију. На титулу ћемо ићи док се год не појави неко бољи.

РОБЕРТ ЈАКОВЉЕВИЋ

Разговарао Саша М. Соковић

ИНТЕРВЈУ: РАДОСЛАВ ВУКОСАВЉЕВИЋ

Златни српски аутомобилиста

Све ово што ми се дешава заиста је пријатно и неочекивано. Много тога је потребно да би се све коцкице сложиле, срећа и подршка породице, пријатеља и клуба - каже шампион Србије у аутомобилизму на друмским и кружним стазама

Када се пре четири године обрео у аутомобилским водама, као једини члан релативно непознатог клуба, АСК КГ-07 СББ, многи нису ни помишљали да ће се родити још један велики крагујевачки ас и нашем граду донети оно што се у историји овог спорта већ препричава. Укратко, цела прича се зове Радослав Вукосављевић, овогодишњи шампион Србије у друмским и брдским тркама. Посебан курјозитет јесте да му је ово трећа узастопна титула на кругу, па му је тако припало и престижно признање - "Златна кацига", што Крагујевац не памти од времена Дејана Илића, популарног Ценингса, а то је, информације само, било пре готово две и по деценије. Да је најбољи и на брдском такмичењу, на коме се први пут опробао прошле сезоне, и где, освојио титулу, потврдио је и ове године. Убедљивије него икада. Једино што недостаје, а мислим да као аутор ових редова имам право да додам, јесте незаинтересованост локалне спортске јавности за историјске резултате овог аутомобилисте. О националном, државном нивоу, или личним медијима, да и не говоримо.

популарно зову, националној класи. Знате, ту имате најмање 10 возача који у свакој трци могу да победе.

Било је више такмичења, а по први пут крагујевачки аутомобилисти учествовали су и на тркама у бившим југословенским републикама. Вама се посебно допао Ријека и стаза „Гробник“.

То је сан сваког возача. Права аутомобилска писта. И скуп возача са ових простора, после готово 20 година. Заиста доживљај за памћење. Ријека је посебан утисак оставила на мене, вероватно и због саме трке која је била драматична. Ту сам освојио друго место иза колеге из АСК Крагујевац Предрага Ламбаше. Био је то фото

финиш. Победника је одлучило свега 18 стотинки.

Да не помињем да је првих пет возача стално било у могућности да то исто уради. Али, организација трке, тачна сатница свега, тренинга, објављивања резултата, њихово одушевљење квалитетном трком, заиста је било на светском нивоу.

Прошле године сте се опробали и на брдским тркама, освојили титулу, а ове поново били више него убедљиви.

И овде је конкуренција изузетна. Додуше, нешто је мање такмичара, али сваки од њих је био фаворит. Опет се најљубим ривалом показао Ламбаша, који је имао једно такмичење више од мене.

Ми у клубу смо се определили за учешће у Скопљу, на Тари и у Крушевцу, што се на крају испоставило као добар потез. Наравно, морао сам да тријумфујем у све три трке.

АСК КГ-07 СББ изгледа да је одлично функционисао?

То су заиста људи који су годинама нон-стоп уз мене, и ја им се овом приликом посебно захваљујем, пре свих Душану Радосављевићу, Горану Јовићу, Драгану Кљајићу, Срђану Павићевићу, Павлу Петровићу, Јанушу Шиклошију...

Такође, свих ових година имам изузетну сарадњу са Каприкорнус мотор спортс радионицу, која се бринула о мом возилу.

Осим тога, веома вам је важна и подршка породице.

Наравно. Моја супруга Мирјана и двогодишња кћеркица Петра, имају велики удео у овом успеху. Подршка коју ми дају често је пресудна.

Аутомобилизам, као спорт, ове сезоне посебно је „живнуо“ у Крагујевцу. Кроз организацију ауто трка, а ту је и још један нови клуб АСК Крагујевац.

Драго ми је што се све то дигло на један виши ниво, из оног мртвила које владало последњих година. Сви знамо да је тешка ситуација, па је зато успех људи, како у новоформираном АСК Крагујевац, тако и онима који воде град, знатно већи. И то је заиста за похвалу. Надам се да ће се тако и наставити.

Даље амбиције су...?

Ништа не могу унапред да вам кажем. Углавном ће то зависити од финансија и жеља челника клуба. Уосталом, зимска пауза је дуга, па, видећемо.

Може ли крагујевачки аутомобилски спорт и у међународне воде?

Зашто да не, свакако. Ипак, што се мене лично тиче, без обзира на услове и такмичења, не желим да се одвајам од свог матичног клуба. Ако ту не нађемо заједнички језик, нећу ни возити. Нећу ништа урадити без сагласности АСК КГ-07 СББ, коме, заправо, све постигнуто и дугујем.

БИЦИКЛИЗАМ

Марић шампионски

КРАГУЈЕВАЧКИ бициклиста Дејан Марић, победник је прошлонедељне друмске трке "Велика награда Ниша", која се бодује за лигу Србије, у категорији елита. Друго место припало је такође бициклисти "црвених", Жолту Деру.

Последња трка лиге Србије у друмском бициклизму возиће се предстојећег викенда, под називом "Пулов меморијал". Организује је клуб Шумадија из Аранђеловца, на аутодрому Берановац код Краљева.

С. М. С.

АТЛЕТИКА

Дарко двапут други

ТРОФЕЈ Ужица, на стази од три хиљаде метара, те наредна, осам километара дуга трка кроса РТС-а у Шапцу, довели су током прошле недеље Дарко Живановићу, атлетичару Радничког, два друга места. Оба пута бољи од Крагујевчанина био је Мирко Петровић из Ужица.

Интересантно је да је Живановић успео у намери да савлада барем једног великог конкурента на овој дистанци, Мађара Тота.

Следеће суботе крос серија се наставља у Нишу, а завршава се 22. октобра у Инђији.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА

4. КОЛО: Војводина - Раднички 30:27, Југовић - Обилић 24:22, Нансус - Напредак 27:23, Колубара - Црвенка 28:24, Рудар - Смедерево 28:20. Одложено: Партизан - Динамо, Пожаревац - Металопластика и Црвена звезда - ПКБ.

Војводина	4	3	1	0	119:105	7
Металопластика	3	3	0	0	93:70	6
Партизан	3	3	0	0	103:86	6
Раднички	4	3	0	1	114:98	6
Колубара	4	2	1	1	107:96	5
Југовић	4	2	1	1	101:97	5
Напредак	4	2	1	1	111:108	5
Нансус	4	2	0	2	116:123	4
Рудар	4	1	1	2	107:107	3
ПКБ	3	1	1	1	88:92	3
Динамо	3	1	0	2	88:87	2
Ц. звезда	3	1	0	2	77:80	2
Црвенка	4	1	0	3	98:108	2
Обилић	4	1	0	3	106:123	2
Пожаревац	3	0	0	3	72:89	0
Смедерево	4	0	0	4	86:115	0

5. КОЛО: Раднички - Партизан, Динамо - Црвена звезда, ПКБ - Југовић, Напредак - Војводина, Обилић - Колубара, Металопластика - Нансус, Црвенка - Рудар, Смедерево - Пожаревац.

РУКОМЕТ

(Ж) РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ - КЊАЗ МИЛОШ 27:19 (12:8)

Боље не може

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: "Језеро". Гледалаца: 200. Судије: Цветковић и Николић (Лесковац). Седмерци: Раднички Лепеница КГ 4/3, Књаз Милош 3/2. Искључења: Раднички Лепеница КГ 6, Књаз Милош 8 минути.

РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ: Ђосић, Покрајац 6, Жита 6, Добросављевић, Танић 1, Стојановић, Радовановић 8, Кнежевић, Борђевић, Милић 1, Филиповић, Балаћ 4, Јо-

вановић, Георгијевић, Обућина, Стојиљковић 1.

КЊАЗ МИЛОШ: Ољача, М. Томић 3, Пејровић 2, Кухаровић 3, Ранковић 2, К. Томић, Павловић 1, Рабајић, Мрљеш, Васић 1, Аташунувић 7, Рајковић, Урчић.

ТЕШКО да је ко могао и да препостави да ће Крагујевчанке у скорје време доћи у позицију да савладају некада неприкосновене

"кнегиње" из Аранђеловца. Ипак, тај тренутак је стигао прошле суботе, када су гошће, иако и сада фаворити, деловале као "мала деца" у односу на тим Радничког Лепенице КГ. Зато и не чуди историјска, и то више него убедљива победа наших рукометашица над "страшним" Књазом - 27:19 (12:8).

Без дилеме, "црвене" су одиграле најбољу утакмицу од повратка у елиту, па и подуже пре тога. Имало их је свуда по терену, биле прилично стамене и мудре у одбрани, са ништа мање разиграним и испременим нападом. Из такве партије изродила се константна предност, коју су Аранђеловчанке донекле угрожавале само у почетних двадесетак минута. Остали период у потпуности је припао извршном голману Кристини Георгијевић, те сестрама Иви Покрајац и Лани Жиги, као и ретко расположеној Ојени Сањи Радосављевић.

Опет у суботу, у исто време, од 18 сати, сада би бачкопаланачки Нопал требало да буде "жртва" Радничког.

В. У. К.

Нови тренерски тандем

Сусрет њихов Књаз Милоша водили су нови шеф струке у женском шабору "црвених" Александар Буровић и нови/стари помоћник Родољуб Курандић.

Разлој њоме је повлачење, и раније њихово савлађено, досадашњеј првој шренера Драгоша Миљковића, који попушт Владе Чајића из Фудбалског клуба није испуњавао процедуралне услове за ту функцију у елити. Наиме, недостајаша "А" лиценце био је пресудан за овакве промене, иначе, како у клубу истичу, њихово би им одузимање богова и велика новчана казна.

ВОЈВОДИНА - РАДНИЧКИ 30:27

Јурило се, ал' узалуд

НОВИ САД - Дворана: "Слана бара". Гледалаца: 500. Судије: Мошорински и Панђић (Нови Сад). Седмерци: Војводина 2/2, Раднички 5/4. Искључења: Војводина 6, Раднички 8 минути.

ВОЈВОДИНА: Л. Арсенић, Радосављевић 3, Појов 10, М. Радишић 6, Баршић 2, Веселинов, Стојановић, Абаџић, Мићковић, Дамјановић, Чујић 2, Н. Арсенић, Марјанац 5, Милошевић 2.

РАДНИЧКИ: Миљковић, Гавриловић 1, Вућицевић 5, Јанићијевић, Мандић, Радојичић 1, Злајановић, Пејровић, Цветиновић 7, Милинчић 1, Божић 3, Николић 4, Илић, Рајчевић, Продановић, Смиљић 5.

НАЈТЕЖИ испит у досадашњем току првенства, рукометаши Радничког нису положили. Пораз од Војводине у Новом Саду није толико болан - 27:30, али је отприлике наговестио колике су могућности нашег тима, те да ће се до циљане титуле тешко стићи уколико се не савладају и најопаснији ривали.

У дуелу са Новосађанима "црвени" су се добро држали све време, али никако нису успевали у намери да резултат превагне на њихову страну. Прво полувреме решили су домаћи са блиских 16:14, док је у наставку, при скору 26:25, било прилике за преокрет. Међутим, није се десио. Опет је ривал одмакао и заслужено славио.

Следи седам дана паузе за Крагујевчане, пошто ће се утакмица са Партизаном, учесником Лиге шампиона, одиграти тек у среду, 26. октобра.

В. У. К.

Фото: М. Јевтовић

САЊА РАДОСАВЉЕВИЋ У ЈЕДНОЈ ОД СВОЈИХ БРОЈНИХ УСПЕШНИХ АКЦИЈА